

06934218	5510	100279522
:	EXCELSIOR A.D.	
:	BEOGRAD,KNEZA MILOŠA 5	

31.12. 20 19

1	2	3	4	5	6	7
00	.	0001				
	(0003+0010+0019+0024+0034)	0002	17	645.174	681.743	693.106
01	I. (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003	17	4.999	5.025	5.367
010 019	1.	0004				
011, 012 019	2.	0005	17	4.999	5.025	5.367
013 019	3.	0006				
014 019	4.	0007				
015 019	5.	0008				
016 019	6.	0009				
02	II. (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010	17	640.175	657.334	668.309
020, 021 029	1.	0011	17	147.937	147.937	147.937
022 029	2.	0012	17	474.447	484.449	504.106
023 029	3.	0013		17.618	16.966	16.094
024 029	4.	0014				
025 029	5.	0015	17	111	111	110
026 029	6.	0016				
027 029	7.	0017				
028 029	8.	0018	17	62	7.871	62
03	III. (020+021+022+023)	0019				
030, 031 039	1.	0020				
032 039	2.	0021				
037 039	3.	0022				
038 039	4.	0023				
04 047	IV. (025+026+027+028+029+030+031+032+033)	0024	18		19.384	19.430
040 049	1.	0025				
041 049	2.	0026				
042 049	3.	0027				
043, 044 049	4.	0028				

1	2	3	4	5	6	7
044	043, 049	5.	0029			
045	049	6.	0030			
045	049	7.	0031			
046	049	8.	0032			
048	049	9.	0033	18	19.384	19.430
05	V. (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034				
050	059	1.	0035			
051	059	2.	0036			
052	059	3.	0037			
053	059	4.	0038			
054	059	5.	0039			
055	059	6.	0040			
056	059	7.	0041			
288	.	0042				
	-(0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		49.454	22.286	37.005
1	I. (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044	19	443	2.191	3.798
10	1.	0045	19	327	2.029	2.702
11	2.	0046				
12	3.	0047				
13	4.	0048				
14	5.	0049				
15	6.	0050	19	116	162	1.096
20	II. (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051	20	5.456	3.021	5.228
200	209	1.	0052			
201	209	2.	0053			
202	209	3.	0054	20	706	237
203	209	4.	0055	20	230	230
204	209	5.	0056	20	2.408	1.396
205	209	6.	0057	20	2.112	1.395
206	209	7.	0058			
21	III.	0059				
22	IV.	0060	21	8.871	5.765	5.109
236	V.	0061				
(23 236) - 237	VI. (0063+0064+0065+0066+0067)	0062				
230	239	1.	0063			
231	239	2.	0064			
232	239	3.	0065			
233	239	4.	0066			
234,235,238 239	5.	0067				
24	VII.	0068	22	33.964	10.797	22.460
27	VIII.	0069	23	155		
28	288	IX.	0070		565	512
						410

1	2	3	4	5	6	7
	(0001+0002+0042+0043)	0071		694.628	704.029	730.111
88		0072				
	(0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+0420-0421) >= 0 = (0071-0424-0441-0442)	0401		378.055	386.739	521.388
30	I. (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402	24	63.859	77.311	77.311
300	1.	0403	24	63.859	77.311	77.311
301	2.	0404				
302	3.	0405				
303	4.	0406				
304	5.	0407				
305	6.	0408				
306	7.	0409				
309	8.	0410				
31	II.	0411				
047 237	III.	0412	24		13.452	
32	IV.	0413				
330	V.	0414	24	411.955	411.955	411.955
33 330	VI. (33 330)	0415				
33 330	VII. (33 330)	0416				
34	VIII. (0418+0419)	0417	24			32.122
340	1.	0418	24			26.414
341	2.	0419	24			5.708
	IX.	0420				
35	X. (0422+0423)	0421		97.759	89.075	
350	1.	0422	24	89.075	82.229	
351	2.	0423	24	8.684	6.846	
	(0425+0432)	0424		121.728	205.496	98.739
40	I. (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425	25	1.195	1.195	525
400	1.	0426				
401	2.	0427				
403	3.	0428				
404	4.	0429				
405	5.	0430	25	525	525	525
402 409	6.	0431	25	670	670	
41	I. (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432	26	120.533	204.301	98.214
410	1.	0433				
411	2.	0434				
412	3.	0435	26	120,533	129.908	

1	2	3	4	5	6	7
413	4.	0436				
414	5.	0437				
415	6.	0438	26		74.393	98.214
416	7.	0439				
419	8.	0440				
498	.	0441	16	53.562	55.590	57.438
42 49 (498)	. (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		141.283	56.204	52.546
42	I. (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443	27	129.386	46.096	42.012
420	1.	0444				
421	2.	0445				22.582
422	3.	0446	27		22,457	
423	4.	0447				
427	5.	0448				
424,425, 426 429	6.	0449	27	129.386	23.639	19.430
430	II.	0450		2.093	169	790
43 430	III. (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	0451	28	6.255	6.059	8.759
431	1. -	0452				
432	2. -	0453				
433	3. -	0454	28	290	234	253
434	4. -	0455				
435	5.	0456	28	3.296	2.576	3.334
436	6.	0457	28	1.100	1.593	3.387
439	7.	0458	28	1.569	1.656	1.785
44,45 46	IV.	0459	29	2.196		13
47	V.	0460	23	722	3.018	967
48	VI.	0461	16	631	862	5
49 498	VII.	0462				
	. (0412+0416+0421-0420-0417-0415-0414-0413- 0411-0402) => 0 = (0441+0424+0442-0071) => 0	0463				
	. (0424+0442+0441+0401-0463) >= 0	0464		694.628	704.029	730.111
89	.	0465				

06934218	5510	100279522
:	EXCELSIOR A.D.	
:	BEOGRAD,KNEZA MILOŠA 5	

01.01   31.12.   2019

1	2	3	4	5	6
60 65, 62 63	I. (1002+1009+1016+1017)	1001		153.847	153.287
60	II. (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002			
600	1.	1003			
601	2.	1004			
602	3.	1005			
603	4.	1006			
604	5.	1007			
605	6.	1008			
61	III. (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009	5	145.708	149.845
610	1.	1010			
611	2.	1011			
612	3.	1012	5	4.459	
613	4.	1013			
614	5.	1014	5	141.249	149.845
615	6.	1015			
64	III.	1016			
65	IV.	1017	6	8.139	3.442
50 55, 62 63	(1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029) >= 0	1018		155.000	148.939
50	I.	1019			
62	II.	1020		86	114
630	III.	1021			
631	IV.	1022			
51 513	V.	1023	7	16.778	17.155
513	VI.	1024	8	7.991	7.657
52	VII.	1025	9	55.332	48.790
53	VIII.	1026	10	16.300	16.617
540	IX.	1027	17	27.205	25.984

1	2	3	4	5	6
541 549	X.	1028			670
55	XI.	1029	12	31.480	32.180
	. (1001-1018) >= 0	1030			4.348
	. (1018-1001) >= 0	1031		1.153	
66	. (1033+1038+1039)	1032	13	1.292	1.003
66 662, 663 664	I. (1034+1035+1036+1037)	1033		46	26
660	1.	1034			
661	2.	1035			
665	3.	1036			
669	4.	1037	13	46	26
662	II. ( )	1038	13	239	363
663 664	III. ( )	1039	13	1.007	614
56	. (1041+1046+1047)	1040	13	9.424	12.321
56 562, 563 564	I. (1042+1043+1044+1045)	1041	13	7,654	3,362
560	1.	1042			
561	2.	1043	13	7,654	3,362
565	3.	1044			
566 569	4.	1045			
562	II. ( )	1046	13	1,412	8,541
563 564	II. ( )	1047	13	358	418
	. (1032-1040)	1048			
	. (1040-1032)	1049		8.132	11.318
683 685	.	1050			
583 585	.	1051			
67 68, 683 685	.	1052	14	6	2.049
57 58, 583 585	.	1053	14	494	2.445
	. (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054			
	. (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055		9.773	7.366
69 - 59	.	1056			
59 - 69	.	1057		306	466
	. (1054-1055+1056-1057)	1058			
	. (1055-1054+1057-1056)	1059		10.079	7.832
	.				
721	I.	1060	16	631	862
722	II.	1061			
722	III.	1062	16	2.026	1.848
723	.	1063			
	. (1058-1059-1060-1061+1062-1063)	1064			
	T. (1059-1058+1060+1061-1062+1063)	1065	15	8.684	6.846

1	2	3	4	5	
				5	6
	I.	1066			
	II.	1067			
	III.	1068			
	IV.	1069			
	V.				
	1.	1070			
	2. ( )	1071	15		

06934218	5510	100279522
:	EXCELSIOR A.D.	
:	BEOGRAD,KNEZA MILOŠA 5	

01.01   31.12.   2019

1	2	3	4	5	6
	:				
	I. (1064)	2001			
	II. (1065)	2002		8.684	6.846
	.				
	)				
330	1.				
	)	2003			
	)	2004			
331	2.				
	)	2005			
	)	2006			
332	3.				
	)	2007			
	)	2008			
333	4.				
	)	2009			
	)	2010			
	)				
334	1.				
	)	2011			
	)	2012			
335	2.				
	)	2013			
	)	2014			
336	3.				
	( )				
	)	2015			
	)	2016			
337	4.				
	)	2017			
	)	2018			

1	2	3	4	5	6
	I. (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) - (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) >= 0	2019			
	II. (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) - (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) >= 0	2020			
	III.	2021			
	IV. (2019-2020-2021) >= 0	2022			
	V. (2020-2019+2021) >= 0	2023			
	.				
	I. (2001-2002+2022-2023) >= 0	2024			
	II. (2002-2001+2023-2022) >= 0	2025		8.684	6.846
	(2027+2028) = 2024 = 0 2025 > 0	2026			
	1.	2027			
	2.	2028			

06934218	5510	100279522
:	EXCELSIOR A.D.	
:	BEOGRAD,KNEZA MILOŠA 5	

01.01   31.12.   2019

1	2	3	4
I. (1 3)	3001	181.777	165.883
1.	3002	177.332	164.881
2.	3003	239	363
3.	3004	4.206	639
II. (1 5)	3005	159.465	156.223
1.	3006	86.475	95.530
2.	3007	54.006	48.790
3.	3008	5.596	11.903
4.	3009	886	
5.	3010	12.502	
III. (I - II)	3011	22.312	9.660
IV. (II - I)	3012		
I. (1 do 5)	3013	19.384	
1. ( )	3014		
2. , , ,	3015		
3. ( )	3016	19.384	
4.	3017		
5.	3018		
II. (1 3)	3019	17.457	6.856
1. ( )	3020		
2. , , ,	3021	17.457	6.856
3. ( )	3022		
III. (I - II)	3023	1.927	
IV. (II - I)	3024		6.856

1	2	3	4	
I.	(1 5)	3025	21.771	129.908
1.		3026		
2.	( )	3027	21.771	129.908
3.	( )	3028		
4.		3029		
5.		3030		
II.	(1 6)	3031	22.415	144.695
1.		3032		127.803
2.	( )	3033		
3.	( )	3034	22.415	16.892
4.		3035		
5.		3036		
6.		3037		
III.	(I - II)	3038		
IV.	(II - I)	3039	644	14.787
.	(3001+3013+3025)	3040	222.932	295.791
.	(3005+3019+3031)	3041	199.337	307.774
.	(3040-3041)	3042	23.595	
.	(3041-3040)	3043		11.983
.		3044	10.797	22.460
.		3045	170	613
.		3046	598	293
.	(3042-3043+3044+3045-3046)	3047	33.964	10.797

_____

_____

_____

06934218	5510	100279522
:	EXCELSIOR A.D.	
:	BEOGRAD,KNEZA MILOŠA 5	

01.01

31.12.

2019

1	2	01.01						31.12.						2019					
		30	31	32	35	047	237	34	330										
1	2	3	4	5	6	7	8	9											
1.	01.01. 2018																		
)		4001	4019	4037	4055	4073	4091	4109											
)		4002	77.311	4020	4038	4056	4074	4092	32.122	4110	411.955								
2.																			
)		4003	4021	4039	4057	4075	4093	4111											
)		4004	4022	4040	4058	4076	4094	4112											
3.	01.01. 2018																		
)	(1 + 2 - 2) >= 0	4005	4023	4041	4059	4077	4095	4113											
)	(1 - 2 + 2) >= 0	4006	77.311	4024	4042	4060	4078	4096	32.122	4114	411.955								
4.	2018																		
)		4007	4025	4043	4061	89.075	4079	13.452	4097	32.122	4115								
)		4008	4026	4044	4062	4080	4098	4116											
5.	31.12. 2018																		
)	(3 + 4 - 4) >= 0	4009	4027	4045	4063	89.075	4081	13.452	4099	4117									
)	(3 - 4 + 4) >= 0	4010	77.311	4028	4046	4064	4082	4100	4118	411.955									

1	2													
		30	31	32	35	047 237	34	330						
1	2	3	4	5	6	7	8	9						
6.	)	4011	4029	4047	4065	4083	4101	4119						
	)	4012	4030	4048	4066	4084	4102	4120						
7.	01.01. 2019													
	) (5 + 6 - 6) >= 0	4013	4031	4049	4067	89.075	4085	13.452	4103	4121				
	) (5 - 6 + 6) >= 0	4014	77.311	4032	4050	4068	4086	4104	4122	411.955				
8.	2019													
	)	4015	13.452	4033	4051	4069	8.684	4087	4105	4123				
	)	4016		4034	4052	4070	4088	13.452	4106	4124				
9.	31.12. 2019													
	) (7 + 8 - 8) >= 0	4017		4035	4053	4071	97.759	4089	4107	4125				
	) (7 - 8 + 8) >= 0	4018	63.859	4036	4054	4072	4090	4108	4126	411.955				

1	2										
		331	332	333	334	335	336	337			
1	2	10	11	12	13	14	15				
	01.01. 2018										
1.	)	4127	4145	4163	4181	4199	4217				
	)	4128	4146	4164	4182	4200	4218				
2.											
	)	4129	4147	4165	4183	4201	4219				
	)	4130	4158	4166	4184	4202	4220				
	a 01.01. 2018										
3.	)	4131	4149	4167	4185	4203	4221				
	(1 + 2 - 2) >= 0										
	)	4132	4150	4168	4186	4204	4222				
	(1 - 2 + 2) >= 0										
4.	2018										
	)	4133	4151	4169	4187	4205	4223				
	)	4134	4152	4170	4188	4206	4224				
5.	31.12. 2018										
	)	4135	4153	4171	4189	4207	4225				
	(3 + 4 - 4) >= 0										
	)	4136	4154	4172	4190	4208	4226				
	(3 - 4 + 4) >= 0										
6.											
	)	4137	4155	4173	4191	4209	4227				
	)	4138	4156	4174	4192	4210	4228				

1	2											
		331		332		333		334 335		336		337
1	2	10		11		12		13		14		15
7.	01.01. 2019											
	) (5 + 6 - 6) >= 0	4139		4157		4175		4193		4211		4229
	) (5 - 6 + 6) >= 0	4140		4158		4176		4194		4212		4230
8.	2019											
	)	4141		4159		4177		4195		4213		4231
	)	4142		4160		4178		4196		4214		4232
9.	31.12. 2019											
	) (7 + 8 - 8) >= 0	4143		4161		4179		4197		4215		4233
	) (7 - 8 + 8) >= 0	4144		4162		4180		4198		4216		4234

			$\frac{1}{3} \cdot \frac{1}{15} - \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{15} \geq 0$		$\frac{1}{3} \cdot \frac{1}{15} - \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{15} \geq 0$
1	2		16		17
	01.01. 2018				
1.	)	4235	521.388	4244	
	)				
2.	)	4236		4245	
	)				
	a 01.01. 2018				
3.	) (1 + 2 - 2) >= 0	4237	521.388	4246	
	) (1 - 2 + 2) >= 0				
	2018				
4.	)	4238		4247	
	)				
	31.12. 2018				
5.	) (3 + 4 - 4) >= 0	4239	386.739	4248	
	) (3 - 4 + 4) >= 0				
6.	)	4240		4249	
	)				
	01.01. 2019				
7.	) (5 + 6 - 6) >= 0	4241	386.739	4250	
	) (5 - 6 + 6) >= 0				
	2019				
8.	)	4242		4251	
	)				
	31.12. 2019				
9.	) (7 + 8 - 8) >= 0	4243	378.055	4252	
	) (7 - 8 + 8) >= 0				

EXCELSIOR A.D., BEOGRAD

**Napomene uz finansijske izveštaje
31. decembar 2019. godine**

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2019. godine****1. OSNIVANJE I DELATNOST**

Hotelijsko akcionarsko društvo za hotelske, ugostiteljske i turističke usluge „Excelsior“ a.d., Beograd, (u daljem tekstu „Društvo“), osnovano je 2. novembra 1993. godine.

Na osnovu ugovora o prodaji društvenog kapitala od dana 27. februara 2008. godine, metodom javne aukcije, izvršena je prodaja 70% društvenog kapitala preduzeću „Eteria Ellinkon Ksenodohion Lampsa AE“, Atina, Grčka.

Društvo je 24. aprila 2017. godine potpisalo Ugovor o upravljanju sa Orbis S.A., Varšava, Poljska, licenciranim zastupnikom Accor Group, Francuska u Srbiji. U skladu sa navedenim ugovorom Orbis S.A., Varšava, Poljska se obavezao da će upravljati svim hotelskim aktivnostima pod zaštićenim brendom Mercure i skladu sa svim brend standardima u periodu od deset godina počev od 1. septembra 2017. godine, kada je hotel otvoren sa novim nazivom Hotel Mercure Belgrade Excelsior.

Osnovna delatnost Društva je hotelijerstvo, ugostiteljstvo i turističke usluge. Sedište Društva je u Beogradu, ulica Kneza Miloša 5.

Poreski identifikacioni broj 100279522, a matični broj je 06934218.

Na dan 31. decembra 2019. godine Društvo ima 39 zaposlenih (31. decembra 2018. godine: 40 zaposlenih).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD**2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja**

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", objavljen u "Sl. glasnik RS", br. 62/2013), kao i u skladu sa ostalom primenljivom podzakonskom regulativom. Društvo, kao javno društvo, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodni računovodstveni standardi ("MRS"), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Rešenjem Ministarstva od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014, godine (u daljem tekstu "Rešenje o utvrđivanju prevoda") utvrđeni su i objavljeni prevodi osnovnih tekstova MSFI i MRS, Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje ("Konceptualni okvir"), usvojenih od strane Odbora, kao i povezanih IFRIC tumačenja. Navedeni prevodi objavljeni u Rešenju o utvrđivanju prevoda ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere, kao i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je taj materijal sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda Konceptualni okvir, MRS, MSFI, IFRIC i sa njima povezana tumačenja koja su prevedena, u primeni su od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja (nastavak)

Osim pomenutog, pojedina zakonska i podzakonska regulativa u Republici Srbiji definiše određene računovodstvene postupke, što ima za posledicu dodatna odstupanja od MSFI kao što sledi:

- Društvo je ove finansijske izveštaje sastavilo u skladu sa zahtevima Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik Republike Srbije broj 95/2014) i formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike („Službeni glasnik RS“, br. 95/2014 i 144/2014), koji odstupa od formata definisanog u MRS 1 (revidiran) – “Prikazivanje finansijskih izveštaja” i MRS 7 – “Izveštaj o tokovima gotovine”.
- Rešenje Ministarstva finansija Republike Srbije br. 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine (Službeni glasnik Republike Srbije br. 35/2014) utvrđuje da zvanične standarde čine zvanični prevodi Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) i Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (MSFI) koje izdaje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), kao i tumačenja standarda izdatih od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja (IFRIC) do 31. jula 2013. godine. Nakon 31. jula 2013. godine, od strane IASB i IFRIC izdat je značajan broj dopuna, godišnjih poboljšanja, izmena odnosno dodataka postojećim ili revidiranim standardima i tumačenjima, kao i izdavanje novih MSFI, odnosno ukidanje postojećih MRS, koji nisu prevedeni i zvanično usvojeni u Republici Srbiji.
- Određenim podzakonskom aktima koji su na snazi u tekućem periodu zahteva se priznavanje, vrednovanje i klasifikacija sredstava, obaveza i kapitala, kao i prihoda i rashoda koja odstupa od zahteva prevedenih i usvojenih MSFI i MRS.

Na sednici održanoj 10. oktobra 2019. godine Narodna skupština usvojila je Predlog zakona o računovodstvu. Kao rezultat, usvojen je Zakon o računovodstvu i objavljen u Službenom glasniku RS br. 73/2019. Novi Zakon o računovodstvu stupa na snagu od 1. januara 2020. godine, osim pojedinih odredaba koje će imati kasniju primenu.

Rešenjem Ministarstva od 21. novembra 2019. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 92/2019 od 25. decembra 2019, godine utvrđeni su i objavljeni prevodi osnovnih tekstova MSFI i MRS, Konceptualni okvir, usvojenih od strane Odbora, kao i povezanih IFRIC tumačenja. Na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda Konceptualni okvir, MRS, MSFI, IFRIC i sa njima povezana tumačenja koja su prevedena, u primeni su od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2020. godine, dok pravna lica mogu primeniti prevedene standarde i za finansijske izveštaje koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2019. godine.

Prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja, Društvo nije primenilo MSFI i MRS koji u svojim odredbama dozvoljavaju raniju primenu, , niti je primenilo standarde čiji prevod nije utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Shodno navedenom, a imajući u vidu potencijalno materijalne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srbije od MSFI i MRS mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih izveštaja Društva, ovi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u saglasnosti sa MSFI i MRS.

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako nije drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u daljem tekstu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja (nastavak)

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenjivalo računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Ovi pojedinačni finansijski izveštaji odobreni su za izdavanje od strane rukovodstva Društva dana 06.07.2020. godine.

Ovi finansijski izveštaji Društva su sastavljeni u cilju poštovanja zakonskih zahteva. Društvo ima zakonsku obavezu da angažuje nezavisnog revizora da izvrši reviziju finansijskih izveštaja. Obim revizije obuhvata finansijske izveštaje u celini i ne pruža uveravanje po bilo kojoj pojedinačnoj poziciji, računu ili transakciji. Finansijski izveštaji koji su bili predmet revizije nisu namenjeni za upotrebu bilo koje strane u svrhu donošenja odluka u vezi sa vlasničkim transakcijama, transakcijama finansiranja ili bilo kojim drugim specifičnim namenama koje se odnose na Grupu. Shodno tome, korisnici finansijskih izveštaja koji su bili predmet revizije ne treba da se oslanjaju isključivo na finansijske izveštaje, već bi trebalo da pre odlučivanja preduzmu i druge postupke za specifične namene.

2.2. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine pojedinačni finansijski izveštaji Društva za 2019. godinu koji su bili predmet revizije.

2.3. Načelo stalnosti poslovanja

Na dan 31. decembra 2019. godine kratkoročne obaveze Društva, koje se značajnim delom u iznosu od 129.676 hiljada dinara odnose na obaveze prema povezanim pravnim licima, bile su veće od njegove obrtne imovine za iznos od 91.829 hiljade dinara, pri čemu je Društvo u tekućoj godini ostvarilo neto gubitak u iznosu od 8.684 hiljada dinara. Rukovodstvo Društva očekuje da će Društvo u narednom periodu nastaviti da ostvaruje stabilne prihode i ostvariti smanjenje troškova ili da će povećanje troškova biti manje od povećanja prihoda. Nadalje, očekivanja Društva su da će potpisani Ugovor o upravljanju sa Orbis S.A., Varšava, Poljska, koji će upravljati svim hotelskim aktivnostima pod zaštićenim brendom Mercure, doprineti stabilizaciji i profitabilnom poslovanju. Shodno napred navedenom finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

2.4 . Objavljeni standardi i tumačenja koji će stupiti na snagu 1. januara 2020. godine na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda

- **MSFI 9 „Finansijski instrumenti”**

MSFI 9, izdat u novembru 2009. godine, uvodi nove zahteve u pogledu klasifikacije i vrednovanja finansijskih sredstava. MSFI 9 je u oktobru 2010. godine dopunjen zahtevima u vezi sa klasifikacijom i vrednovanjem finansijskih obaveza i prestankom priznavanja, a u novembru 2013. godine novim zahtevima u vezi sa opštim računovodstvom zaštite (hedžinga). Konačna verzija MSFI 9 izdata je u julu 2014. godine da bi obuhvatila: a) zahteve u vezi sa umanjenjem vrednosti finansijskih sredstava i b) ograničene izmene i dopune zahteva u vezi sa klasifikacijom i uvođenjem kategorije 'fer vrednost kroz izveštaj o ostalom ukupnom rezultatu' za merenje određenih jednostavnih dužničkih instrumenata.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.4 . Objavljeni standardi i tumačenja koji će stupiti na snagu 1. januara 2020. godine na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda (nastavak)

- **MSFI 9 „Finansijski instrumenti” (nastavak)**

Saglasno MSFI 9 koji je u Srbiji stupio na snagu 1. januara 2020. godine na osnovu rešenja Ministarstva finansija broj 401-00-4980/2019-16 od 21. novembra 2019. godine promene u računovodstvenim politikama koje proizilaze iz primene MSFI 9 će biti primenjene retrospektivno sa dozvoljenim izuzetkom da se ne koriguju uporedni podaci za prethodne periode po osnovu promena koje se odnose na klasifikaciju i vrednovanje kao i obezvređenje finansijskih sredstava.

Efekti usklađivanja knjigovodstvene vrednosti finansijskih sredstava i obaveza na datum prve primene standarda biće priznati u okviru kapitala kroz neraspoređenu dobit kao korekcija početnog stanja za 2020. godinu.

Ključni zahtevi MSFI 9 su da sva priznata finansijska sredstva iz delokruga MRS 39 Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje moraju naknadno biti vrednovana ili po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti. Dužnički instrument koji se drži u okviru poslovnog modela koji ima za cilj naplatu ugovorenih tokova gotovine i ima ugovorene novčane tokove koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate na neotplaćeni iznos glavnice se generalno odmeravaju po amortizovanoj vrednosti na kraju narednog perioda. Dužnički instrumenti koji se drže u okviru poslovnog modela čiji se cilj postiže i naplatom ugovorenih tokova gotovine i prodajom finansijske imovine, a čije ugovorne odredbe rezultuju tokovima gotovine na unapred utvrđene datume koji su prvenstveno plaćanja glavnice i kamate na neotplaćeni deo glavnice generalno se odmeravaju po fer vrednosti kroz izveštaj o ostalom ukupnom rezultatu.

Svi ostali dužnički instrumenti i udeli moraju se odmeravati po fer vrednosti na kraju narednog perioda. Takođe , prema MSFI 9, ukoliko se instrument kapitala ne drži radi trgovanja, subjekt može doneti neopozivu odluku pri početnom priznavanju da se takav instrument meri po fer vrednosti kroz izveštaj o ostalom ukupnom rezultatu , pri čemu se jedino prihod od dividendi priznaje u okviru dobitka i gubitka.

U vezi sa merenjem finansijskih obaveza označenih za merenje po fer vrednosti kroz izveštaj o dobitku i gubitku, MSFI 9 zahteva da iznos promene u fer vrednosti finansijske obaveze koja nastane usled promena kreditnog rizika te obaveze bude prikazan u ostalom ukupnom rezultatu, osim ako bi prezentacija efekta promene kreditnog rizika obaveze prouzrokovala ili uvećala računovodstvenu neusaglašenost u izveštaju o dobitku i gubitku. Promene fer vrednosti obaveze koje nastaju usled kreditnog rizika te obaveze naknadno se ne reklasifikuju na izveštaj o dobitku i gubitku. Prema MRS 39, ceo iznos promene fer vrednosti finansijske obaveze označene za merenje po fer vrednosti kroz izveštaj o dobitku i gubitku prikazuje se u okviru dobitka i gubitka.

U vezi sa umanjenjem vrednosti finansijskih sredstava, MSFI 9 zahteva primenu modela očekivanih kreditnih gubitaka za razliku od modela nastalih kreditnih gubitaka prema MRS 39. Model očekivanih kreditnih gubitaka zahteva da subjekt računovodstveno obuhvati očekivane kreditne gubitke i promene u navedenim očekivanim kreditnim gubicima na svaki datum izveštavanja na način da odrazi promene u kreditnom riziku od početnog priznavanja. Drugim rečima, više nije neophodno da se događaj neizvršenja desi pre priznavanja kreditnih gubitaka.

Društvo će takođe usvojiti i rezultujuće Izmene MSFI 7 Finansijski instrumenti – Obelodanjivanja, koja će primeniti na obelodanjivanja za 2020. godinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.4 . Objavljeni standardi i tumačenja koji će stupiti na snagu 1. januara 2020. godine na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda (nastavak)

- **MSFI 9 „Finansijski instrumenti” (nastavak)**

(i) Klasifikacija i vrednovanje finansijskih sredstava i obaveza

Klasifikacija i merenje finansijskih sredstava zavisi od rezultata tzv. SPPI testa (tj. provere da li ugovoreni tokovi gotovine finansijskog sredstva predstavljaju samo otplate glavnice i plaćanja kamate na neotplaćeni deo glavnice) i testa poslovnog modela. Društvo utvrđuje poslovni model na nivou koji odražava način upravljanja grupama finansijskih sredstava da bi se postigao određeni cilj poslovanja. Ova analiza podrazumeva prosuđivanje na osnovu svih relevantnih dokaza, uključujući one o načinu merenja i ocenjivanja performansi finansijskih sredstava, načinu upravljanja finansijskim sredstvima i načinu nagrađivanja osoba koje tim sredstvima upravljaju. Društvo prati finansijska sredstva koja odmeravaju po amortizovanoj vrednosti ili fer vrednosti kroz ostali rezultat čije priznavanje prestaje pre njihovog dospeća da bi razumelo razloge za njihovo otuđenje, kao i da li su ti razlozi konzistentni sa ciljevima poslovanja za čije potrebe je Društvo držalo sredstva. Praćenje tj. monitoring je deo kontinuiranih analiza i procena

Društva u vezi sa tim da li je poslovni model u okviru kojeg se drže preostala, neotuđena sredstva i dalje prikladan, te, ako nije odgovarajući, da li je došlo do promene poslovnog modela a samim tim i do prospektivne promene klasifikacije tih sredstava. Ne očekuje se da će biti potrebno da Društvo u narednom periodu sprovodi takve promene.

Očekuje se da će početna primena MSFI 9 imati sledeći uticaj na finansijska sredstva Društva u vezi sa njihovom klasifikacijom i merenjem:

- finansijska sredstva koja su klasifikovana kao sredstva koja se drže do dospeća prema MRS 39 i odmeravana po amortizovanoj vrednosti i dalje će se meriti po amortizovanoj vrednosti u skladu sa MSFI 9 jer se drže u okviru poslovnog modela čiji je cilj naplata ugovorenih tokova gotovine a ti tokovi se sastoje samo od plaćanja glavnice i kamate na neotplaćeni deo glavnice.

Društvo, počev od 1. januara 2020. godine klasifikuje finansijska sredstva prema načinu naknadnog merenja, kako sledi:

1. finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti,
2. finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat, i
3. finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

i to na osnovu:

- a) poslovnog modela Društva za upravljanje finansijskim sredstvima, i
- b) karakteristika ugovorenih tokova gotovine finansijskog sredstva.

Društvo ne očekuje promene u klasifikaciji i vrednovanju finansijskih obaveza saglasno MSFI 9 u odnosu na MRS 39.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.4. Objavljeni standardi i tumačenja koji će stupiti na snagu 1. januara 2020. godine na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda (nastavak)

(ii) Obezbvredjenje finansijskih instrumenata u skladu sa MSFI 9

Društvo će primenjivati opšti pristup sa 3 nivoa obezbvredjenja prilikom obračuna očekivanih kreditnih gubitaka na potraživanja od kupaca i ostala potraživanja i kredite i depozite date drugim pravnim licima. Gotovina i stanja na računima kod banaka ocenjena su kao nisko kreditno rizična jer se drže kod renomiranih međunarodnih bankarskih institucija pa se shodno tome ne očekuje ispravka po ovom pitanju.

Očekivani kreditni gubici po osnovu finansijskih sredstava (kredita i potraživanja) biće priznati primenom sledećih nivoa obezbvredjenja:

- Nivo 1 – čim je finansijski instrument izdat ili kupljen, priznaju se 12-mesečni očekivani kreditni gubici za taj instrument u bilansu uspeha i formira se ispravka vrednosti, kao približna vrednost tj. početno očekivanje kreditnih gubitaka po osnovu instrumenta. Za ta finansijska sredstva, prihodi od kamata obračunavaju se na osnovu bruto knjigovodstvene vrednosti (bez umanjena za očekivane kreditne gubitke).
- Nivo 2 – ukoliko se kreditni rizik sredstva značajno uveća a nije procenjen kao nizak, priznaju se očekivani kreditni gubici tokom životnog veka instrumenta u bilansu uspeha. Obračun prihoda od kamate isti je kao kod sredstava svrstanih u Nivo 1.
- Nivo 3 – ukoliko se kreditni rizik sredstva značajno uveća do nivoa da se ono smatra kreditno obezbvredjenim, prihod od kamate se obračunava na neto knjigovodstvenu vrednost (tj. bruto knjigovodstvenu vrednost umanjenu za ispravku vrednosti). Za ova sredstva odmah se priznaju očekivani kreditni gubici tokom čitavog životnog veka sredstava.

Generalno, očekuje se da Društvo zbog primene očekivanih kreditnih gubitaka shodno MSFI 9 neće imati materijalno beznačajan rast ispravki vrednosti finansijskih sredstava.

• **MSFI 15 „Prihodi od ugovora sa kupcima”**

MSFI 15 uspostavlja jedinstven i sveobuhvatan model za računovodstveno obuhvatanje prihoda po osnovu ugovora sa kupcima. Stupanjem na snagu MSFI 15 zamenjuje prethodno važeća uputstva za priznavanje prihoda u MRS 18 Prihodi, MRS 11 Ugovori o izgradnji i njihovim tumačenjima.

Osnovno načelo MSFI 15 je da entitet treba da prizna prihod koji predstavlja prenos ugovorom obećanih dobara ili usluga kupcima u iznosu koji održava naknadu na koju entitet očekuje da stekne pravo u zamenu za prenete dobra i usluge. Konkretno, standard uvodi pristup priznavanja prihoda od 5 koraka:

- Korak 1: Identifikovati ugovor(e) sa kupcem;
- Korak 2: Utvrditi obaveze izvršenja iz ugovora;
- Korak 3: Utvrditi cenu transakcije;
- Korak 4: Rasporediti cenu transakcije na obaveze izvršenja iz ugovora; i
- Korak 5: Priznati prihode kada entitet ispuni (ili dok ispunjava) obavezu izvršenja.

Prema MSFI 15 entitet priznaje prihod kada je obaveza izvršenja ispunjena (ili tokom ispunjenja te obaveze), tj. kada je 'kontrola' nad dobrima ili uslugama u osnovi konkretne obaveze izvršenja prenet na kupca.

Društvo će primeniti MSFI 15 u skladu sa retrospektivnim metodom prelaska na primenu standarda, pri čemu će zadržati prezentaciju iznosa koji se odnose na prethodne godine u skladu sa prethodno važećim standardima. Osim obimnijih obelodanjivanja o transakcijama Društva koje rezultuju prihodima, ne očekuje se da će primena MSFI 15 imati značajan uticaj na finansijsku poziciju i rezultat Društva. Stoga Društvo ne očekuje da će biti potrebe za priznavanjem korekcija početnih stanja u okviru kapitala u vezi sa početnom primenom MSFI 15 na dan prve primene, tj. na dan 1. januar 2020. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**

Računovodstvene politike date u nastavku Društvo konzistentno primenjuje u svim periodima prezentovane u ovim finansijskim izveštajima.

3.1. Prihodi*Prihodi od prodaje i pružanja usluga*

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i uslugama prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika i ostali finansijski prihodi.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su: prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, viškovi i drugi prihodi.

3.2. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su: rashodi za štetu načinjenu gostu i drugi rashodi.

3.3. Preračunavanje iznosa u stranim sredstvima plaćanja

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.3. Preračunavanje iznosa u stranim sredstvima plaćanja (nastavak)

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu NBS valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

3.4. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih – porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini dve bruto mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, a koje pri tom ne mogu biti manje od dve prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Prema proceni Društva, iznos rezervisanja za otpremnine na dan 31. decembra 2019. godine, izvršeno je ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Prema proceni rukovodstva Društva, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2019 godine nije materijalno značajan i shodno tome, Društvo nije izvršilo ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Porez na dobitak

Tekući porez na dobitak

Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava primenom propisane poreske stope od 15% (2019. godina: 15%) na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobitka pre oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda, u skladu sa poreskim propisima Republike Srbije, uz umanjenje za propisane poreske kredite.

Zakon o porezu na dobitak Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina. Poreski gubici nastali pre 1. januara 2010. godine mogu se prenositi na račun budućih dobitaka u periodu ne dužem od deset godina

Odloženi porez na dobitak

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice potraživanja i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će verovatno postojati oporezivi dobitak od kojeg se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti. Odložena poreska sredstva i obaveze se obračunavaju po poreskoj stopi čija se primena očekuje u periodu kada će se sredstvo realizovati odnosno obaveza izmiriti. Na dan 31. decembra 2019. godine, odložena poreska sredstva i obaveze obračunati su po stopi od 15%.

Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

3.6. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su sredstva koja se mogu identifikovati kao nemonetarna i bez fizičkog obeležja.

Kao nematerijalna ulaganja priznaju se i podležu amortizaciji nematerijalna ulaganja koja ispunjavaju uslove propisane MRS 38 "Nematerijalna ulaganja" i imaju korisni vek trajanja duži od godinu dana. Ukoliko nematerijalno ulaganje ne ispunjava navedene uslove ono se priznaje na teret rashoda perioda u kome je nastalo.

Početno merenje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Naknadno merenje nakon početnog priznavanja nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu kumulirane amortizacije i eventualne gubitke usled obezvređenja.

Stečene licence računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih prilikom sticanja i stavljanja softvera u upotrebu, a amortizuju se u roku od deset godina.

3.7. Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Nekretnine i oprema (nastavak)

Naknadno nekretnine i oprema se iskazuju po revalorizovanom iznosu, koji predstavlja njihovu fer vrednost na datum revalorizacije umanjenju za naknadnu akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Izdaci za nekretnine i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Društvo i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Dobici od prodaje nekretnina i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	Procenjeni vek trajanja u 2019. godini	Procenjeni vek trajanja u 2018. godini
Građevinski objekti	33	33
Kompjuterska oprema	4.16	4.16
Motorna vozila	6.6	6.6
Nameštaj i ostala oprema	6.6	6.6

3.8. Umanjenje vrednosti imovine

Na svaki datum bilansa stanja Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka usled umanjenja vrednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem vrednosti. Ako nije moguće proceniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrednost je neto prodajna cena ili vrednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procene vrednosti u upotrebi, procenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrednosti primenom diskontne stope pre oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procenu vremenske vrednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva (ili jedinice koja generiše novac) umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici umanjenja vrednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koja se ne koristi kao investiciona nekretnina koja je iskazana po revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8. Umanjenje vrednosti imovine (nastavak)

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generiše novac) povećava se do revidiranog procenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrednost ne premašuje knjigovodstvenu vrednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generiše novac) usled umanjenja vrednosti.

Poništenje gubitka od umanjenja vrednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procenjenoj vrednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrednosti iskazuje kao povećanje usled revalorizacije.

Na dan 31. decembra 2019. godine, na osnovu procene rukovodstva Društva, ne postoje indicije da su vrednost nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme obezvređeni.

3.9. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i materijala čini fakturna cena dobavljača. Zalihe se vode po metodi prosečnih nabavnih cena.

Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti – obezvređenje zaliha vrši se za materijal i sirovine.

3.10. Finansijski instrumenti

Finansijska sredstva

Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: krediti i potraživanja i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni i sredstva na računima kod banaka.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i drugih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivni dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Društva procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska sredstva (nastavak)

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Društvo odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza.

Kredit i potraživanja, kao i finansijska sredstva koje se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Društvo vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenesu na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivni, kreirano ili zadržano od strane Društva, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjeno za otplatu glavnice, a uvećano ili umanjeno za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Društvo koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Ostala potraživanja i obaveze se svode na sadašnju vrednost diskontovanjem budućih novčanih tokova uz korišćenje tekućih kamatnih stopa. Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Društva i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska sredstva (nastavak)

Obezvredenje finansijskih sredstava

Društvo obračunava obezvredenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi direktor Društva.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Društva, da je potraživanje u knjigama Društva otpisano kao nenaplativo i da Društvo nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi direktor Društva.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi, odnosno kao ostali prihodi i rashodi za efekte revalorizacije primenom stope rasta cena na malo.

Društvo vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.11. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Društvo ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine**4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCENA**

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni iznosi se mogu razlikovati od procenjenih.

U nastavku su prikazane ključne pretpostavke vezane za budućnost i ostali izvori procenjivanja, neizvesnosti na datum bilansa stanja koje predstavljaju značajan rizik, za materijalne korekcije iznosa pozicija bilansa stanja u sledećoj finansijskoj godini.

4.1. Amortizacija, stope amortizacije i korisni vek upotrebe

Obračun amortizacije i stope amortizacije su zasnovane na projektovanom ekonomskom veku građevinskih objekata, opreme i nematerijalnih ulaganja. Jednom godišnje Društvo procenjuje ekonomski vek navedenih sredstava na osnovu trenutnih predviđanja.

Takođe, usled značajnosti stalnih sredstava u ukupnoj aktivni Društva, uticaj svake promene u navedenim pretpostavkama može biti materijalno značajan za finansijski položaj Društva, kao i za rezultate njenog poslovanja. Na primer, ukoliko bi Društvo skratilo prosečan korisni vek stalne imovine za 10%, to bi u poslovnoj 2019. godini rezultovalo u dodatnom trošku amortizacije u iznosu od 6.216 hiljada dinara (u 2018. godini: 5.992 hiljade dinara).

4.2. Ispravka vrednosti potraživanja

Ispravka vrednosti za sumnjiva i sporna potraživanja je obračunata, na osnovu procenjenih gubitaka usled nemogućnosti kupaca da ispune neophodne obaveze. Procena Rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnim sposobnostima kupaca i promenama u uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i rezultujućim budućim naplatama. Rukovodstvo veruje da nije potrebna dodatna ispravka vrednosti potraživanja, izuzev rezervisanja već prikazanih u finansijskim izveštajima.

4.3. Rezervisanja za sudske sporove

Rezervisanja su u značajnoj meri podložna procenama. Društvo procenjuje verovatnoću da se neželjeni slučajevi mogu dogoditi kao rezultat prošlih događaja i vrši procenu iznosa koji je potreban da se izmiri obaveza. Iako Društvo poštuje načelo opreznosti prilikom procene, s obzirom da postoji velika doza neizvesnosti, u određenim slučajevima stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

4.4. Fer vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Prema MSFI 13, Društvo odmerava fer vrednost imovine i obaveza koristeći pretpostavke koje bi učesnici na tržištu koristili prilikom određivanja cene imovine ili obaveze, pod pretpostavkom da tržišni učesnici deluju u svom najboljem ekonomskom interesu. Fer vrednost je cena koja bi bila naplaćena, odnosno plaćena za prenos obaveze u redovnoj transakciji na primarnom ili najpovoljnijem tržištu na datum odmeravanja, po tekućim tržišnim uslovima, a nezavisno od toga da li je ta cena direktno uočljiva ili procenjena upotrebom druge tehnike procene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCENA

4.4. Fer vrednost (nastavak)

Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i, u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrednosti. Po mišljenju Rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je, u datim okolnostima, najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Različiti nivoi fer vrednosti definisani su na sledeći način:

- Inputi nivoa 1 – su kotirane cene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za identičnu imovinu i obaveze kojima entitet ima pristup na datum odmeravanja. Pretpostavke inputa nivoa 1 se odnose na postojanje primarnog tržišta za imovinu ili obavezu ili, u odsustvu primarnog tržišta, najpovoljnije tržište za imovinu ili obavezu; i da li entitet može da realizuje transakciju za imovinu ili obavezu po ceni na tržištu na datum odmeravanja.
- Inputi nivoa 2 – su inputi koji nisu kotirane cene uključene u nivo 1 koje su uočljive za imovinu ili obavezu, bilo direktno ili indirektno. Ovi inputi uključuju sledeće: kotirane cene za sličnu imovinu ili obaveze na aktivnom tržištu, kotirane cene za identičnu ili sličnu imovinu ili obaveze na tržištima koja nisu aktivna, inputi koji nisu kotirane cene, ako su uočljivi za imovinu ili obaveze i inputi potkrepljeni tržištem.
- Inputi nivoa 3 – su neuočljivi inputi za imovinu ili obaveze, koje entitet razvija koristeći najbolje informacije raspoložive u datim okolnostima. Dakle, razmatraju se sve razumno raspoložive informacije o pretpostavkama tržišnih učesnika. Neuočljivi inputi smatraju se pretpostavkama tržišnih učesnika i ispunjavaju cilj odmeravanja fer vrednosti.

Fer vrednost materijalne imovine se procenjuje od strane kvalifikovanih procenitelja. U nedostatku tekućih cena na aktivnom tržištu za sličnu materijalnu imovinu, Društvo razmatra informacije iz različitih izvora, uključujući:

- a) tekuće cene na aktivnom tržištu za nekretnine drugačije prirode, stanja ili lokacije, prilagođene tako da odražavaju te razlike; i
- b) nedavne cene sličnih nekretnina na manje aktivnim tržištima, korigovane tako da odražavaju promene u ekonomskim uslovima od datuma transakcije koje su nastale po tim cenama.
- c) projekcije diskontovanih tokova gotovine, koje su zasnovane na pouzdanim procenama budućih tokova gotovine, zasnovane na planovima Rukovodstva i očekivanjima po pitanju tržišnih kretanja, kao što su cene, broj noćenja, prosečnih prihoda po sobi, popunjenost kapaciteta i slično i koje su dobijene primenom diskontnih stopa koje odražavaju trenutne tržišne procene neizvesnosti u vezi sa iznosima i dinamikom tokova gotovine.

Nakon početnog priznavanja nekretnine se iskazuju po revalorizovanom iznosu koji izražava njihovu poštnu vrednost na dan revalorizacije, umanjenoj za ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu amortizacije i ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu gubitka zbog obezvređenja.

Povećanje knjigovodstvene vrednosti sredstava kao rezultat revalorizacije se priznaje u okviru pozicije revalorizacione rezerve. Međutim, povećanje se priznaje kao prihod u bilansu uspeha do onog iznosa do kojeg se stornira revalorizaciono smanjenje istog sredstva, koje je prethodno priznato kao rashod u bilansu uspeha. Smanjenje knjigovodstvene vrednosti sredstva kao rezultat revalorizacije, se priznaje kao rashod. Međutim, smanjenje se priznaje na teret revalorizacionih rezervi do iznosa postojećih revalorizacionih rezervi koje se odnosi na to sredstvo.

Procene rukovodstva Društva su da neto knjigovodstvena vrednost navedenih nekretnina odgovara njihovoj fer vrednosti na dan 31. decembra 2019. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

5. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Prihodi od prodaje povezanom licu (napomena 30)	5.296	2.365
Prihodi od smeštaja	110.555	120.232
Prihod od hrane	21.071	15.405
Prihod od dnevnog odmora	8	46
Ostalo	8.778	11.797
	<u>145.708</u>	<u>149.845</u>

6. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Prihod od zakupa	1.901	994
Ostali poslovni prihodi	6.238	2.448
	<u>8.139</u>	<u>3.442</u>

7. TROŠKOVI MATERIJALA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Troškovi hrane, pića i ostalog materijala za restoran	9.681	10.030
Troškovi materijala za održavanje	5.160	4.871
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	1.937	2.254
	<u>16.778</u>	<u>17.155</u>

8. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Troškovi električne energije	5.236	4.643
Troškovi grejanja	2.671	3.014
Troškovi goriva	84	
	<u>7.991</u>	<u>7.657</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

9. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Troškovi bruto zarada	45.050	37.478
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	5.776	6.112
Troškovi naknada po ugovorima	1.949	2.370
Ostali lični rashodi	2.557	2.830
	<u>55.332</u>	<u>48.790</u>

10. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
PTT usluge i usluge transporta	2.125	2.290
Troškovi usluga održavanja	8.343	8.220
Troškovi zakupnina	1.706	2.021
Troškovi reklame i oglasa	369	191
Troškovi komunalnih usluga	969	988
Troškovi pranja veša	2.549	2.619
Troškovi ostalih usluga	239	216
	<u>16.300</u>	<u>16.617</u>

11. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Troškovi amortizacije:		
- nekretnine i oprema (napomena 17)	26.531	25.366
- nematerijalna ulaganja (napomena 17)	674	618
	<u>27.205</u>	<u>25.984</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

12. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2019.	2018.
Troškovi konsalting usluga	2.703	2.678
Troškovi obezbeđenja	1.269	1.046
Troškovi održavanja IT mreže	778	624
Troškovi reprezentacije	1.099	1.307
Troškovi premija osiguranja	2.087	1.929
Troškovi platnog prometa	2.860	2.405
Troškovi centra za rezervacije	4.234	5.421
Troškovi članarina	225	41
Troškovi poreza i doprinosa	3.198	3.573
Troškovi naknada Orbis S.A. po osnovu Ugovora o upravljanju - (napomena 30)		
- naknade za upotrebu brenda	1.137	1.228
- troškovi osnovnih naknada	1.475	470
- naknada za troškove marketinga	569	614
- troškovi stimulativnih naknada	2.319	1.989
- troškovi naknada za distribuciju	2.843	4.109
- troškovi "le club"	998	992
Ostali nematerijalni troškovi	3.686	3.754
	<u>31.480</u>	<u>32.180</u>

13. FINANSIJSKI PRIHODI I FINANSIJSKI RASHODI

Finansijski prihodi

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2019.	2018.
Prihodi od kamata (od trećih lica)	239	363
Pozitivne kursne razlike i pozitivni efekti valutne klauzule (prema trećim licima)	1.007	614
Ostali finansijski prihodi	46	26
	<u>1.292</u>	<u>1.003</u>

Finansijski rashodi

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2019.	2018.
Rashodi kamata:		
- po kreditima povezana pravna lica	7.654	3.362
- po kreditima – treća lica	1.412	8.541
- ostalo	-	77
	<u>9.066</u>	<u>11.980</u>
Negativne kursne razlike i negativni efekti valutne klauzule (prema trećim licima)	358	341
	<u>9.424</u>	<u>12.321</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

14. OSTALI PRIHODI I OSTALI RASHODI

Ostali prihodi

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2019.	2018.
Viškovi	-	1.887
Ostali nepomenuti prihodi	6	162
	<u>6</u>	<u>2.049</u>

Ostali rashodi

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2019.	2018.
Manjkovi materijala	432	2.440
Ostali nepomenuti rashodi	62	5
	<u>494</u>	<u>2.445</u>

15. ZARADA PO AKCIJI

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2019.	2018.
Neto gubitak	(8.684)	(6,846)
Prosečan ponderisan broj akcija	63.859	77.311
Osnovna zarada po akciji (u dinarima)	<u>(135,99)</u>	<u>(88,55)</u>

U zvaničnom obrascu bilansa uspeha Agencije za privredne registre Srbije nije moguće u skladu sa MRS 33 – Zarada po akciji, iskazati zaradu po akciji Društva s obzirom na vrednosti iskazane u iznosu manjem od hiljadu dinara.

16. POREZ NA DOBITAK

a) Komponente poreza na dobitak

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2019.	2018.
Tekući poreski rashod	(631)	(869)
Odloženi poreski prihod	2.026	1.857
	<u>1.395</u>	<u>988</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

16. POREZ NA DOBITAK (nastavak)

b) Usaglašavanje iznosa tekućeg poreza na dobitak i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	(10.079)	(7.832)
Obračunati porez po stopi od 15%	(1.512)	(1.175)
Poreski efekti rashoda i prihoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu	117	180
Ostalo	-	7
	<u>(1.395)</u>	<u>(988)</u>

c) Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze iskazane na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 53.562 hiljada dinara (31. decembra 2018. godine: 55.590 hiljada dinara) odnose se na oporezive privremene razlike proistekle kao razlika između poreske osnovice nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Kretanja na računu odloženih poreskih obaveza prikazana su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Stanje 1. januara	55.590	57.438
Priznato u okviru bilansa uspeha		
- privremene razlike na nekretninama, opremi i nematerijalnim ulaganjima	(2.026)	(1.848)
Ostalo	(2)	-
	<u>53.562</u>	<u>55.590</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

17. NEKRETNINE, OPREMA I NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nekretninama, opremi i nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

	U hiljadama dinara					
	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema i ostala postrojenja i oprema	Investicije u toku i avansi	Ukupno	Nematerijalna ulaganja
Nabavna vrednost						
Stanje, 1. januar 2018. godine	147.937	680.486	48.006	62	876.491	6.199
Povećanja	-	786	5.796	7.809	14.391	276
Stanje, 31. decembar 2018. godine	<u>147.937</u>	<u>681.272</u>	<u>53.802</u>	<u>7.871</u>	<u>890.882</u>	<u>6.475</u>
Stanje, 1. januar 2019. godine	147.937	681.272	53.802	7.871	890.882	6.475
Povećanja	-	10.755	6.426	-	17.181	646
Zatvaranje avansa	-	-	-	(7.809)	(7.809)	-
Stanje, 31. decembar 2019. godine	<u>147.937</u>	<u>692.027</u>	<u>60.228</u>	<u>62</u>	<u>900.254</u>	<u>7.121</u>
Akumulirana ispravka vrednosti						
Stanje 1. januar 2018. godine	-	176.380	31.806	-	208.186	832
Amortizacija (napomena 11)	-	20.443	4.923	-	25.366	618
Ostalo	-	-	(4)	-	(4)	-
Stanje, 31. decembar 2018. godine	<u>-</u>	<u>196.823</u>	<u>36.720</u>	<u>-</u>	<u>233.548</u>	<u>1.450</u>
Stanje 1. januar 2019. godine	-	196.823	36.720	-	233.548	1.450
Amortizacija (napomena 11)	-	20.757	5.774	-	26.531	674
Ostalo	-	-	-	-	-	(2)
Stanje, 31. decembar 2019. godine	<u>-</u>	<u>217.580</u>	<u>42.499</u>	<u>-</u>	<u>260.079</u>	<u>2.122</u>
Sadašnja vrednost						
31. decembra 2019. godine	<u>147.937</u>	<u>474.447</u>	<u>17.729</u>	<u>62</u>	<u>640.175</u>	<u>4.999</u>
31. decembra 2018. godine	<u>147.937</u>	<u>484.449</u>	<u>17.077</u>	<u>7.871</u>	<u>657.334</u>	<u>5.025</u>

Procena fer vrednosti zemljišta i građevinskih objekata je izvršena na dan 31.12.2018.godine od strane ovlašćenog procenitelja, pri čemu je procena fer vrednosti zemljišta izvršena korišćenjem metode uporedivih tržišnih cena, dok je procena fer vrednosti građevinskih objekata izvršena primenom metode troškova zamene i prinostne metode. Prema stepenu mogućnosti procene fer vrednosti, primenjeni metod odmeravanja fer vrednosti zemljišta odgovara nivou 2, dok primenjene metode odmeravanja fer vrednosti građevinskih objekata odgovaraju nivou 3 u skladu sa MSFI 13.

U tabeli koja sledi prezentovane su vrednosti zemljišta i građevinskih objekata, po kojima bi ova sredstva bila iskazana da se vrednuju po nabavnoj vrednosti:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Zemljište	242	242
Građevinski objekti*	257.472	255.438
	<u>257.724</u>	<u>255.680</u>

* Iskazana vrednost građevinskih objekata predstavlja njihovu poresku vrednost koja aproksimira nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

17. NEKRETNINE, OPREMA I NEMATERIJALNA ULAGANJA (nastavak)

U skladu sa zahtevima MRS 36 – Umanjenje vrednosti imovine, rukovodstvo Društva je izvršilo procenu naznaka postojanja umanjenja vrednosti zemljišta i objekta sagledavajući naznake iz eksternih i internih izvora informacija, uključujući, ali neograničavajući se na:

- kretanje tržišne kamatne stope,
- kretanje tržišne kapitalizacije,
- analizu osetljivosti, i
- poređenje operativnih rezultata (neto novčani tok, operativni profit, iskorišćenost smeštajnih kapaciteta, itd.)

Na osnovu prethodno navedenih analiza, Rukovodstvo Društva je zaključilo da nema naznaka da je vrednost zemljišta i zgrade manja od knjigovodstvene vrednosti na dan 31. decembra 2019. godine.

Društvo je kao sredstvo uredne otplate kredita uspostavilo hipoteku nad građevinskim čija sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 474.447 hiljada dinara (31. decembar 2018. godine: 484.449 hiljada dinara).

18. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Ostali dugoročni finansijski plasmani iskazani na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 19,384 hiljade dinara odnose se u celini na oročena novčana sredstva kod Vojvođanske banke a.d. Novi Sad (EUR 164,000) koja je agent posrednik po osnovu kredita odobrenog od strane National Bank of Greece S.A., London branch (napomena 26). Tokom 2019. godine Društvo je isplatilo navedeni kredit i razročilo navedeni plasman.

19. ZALIHE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Materijal	327	613
Rezervni delovi	-	61
Alat i inventar	-	1.355
	327	2,029
Dati avansi za zalihe	116	162
	443	2.191

20. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Kupci u zemlji:		
- povezana pravna lica	936	-
- ostala povezana pravna lica	-	230
- ostala pravna lica	2.408	1.395
Kupci u inostranstvu	2.112	1.396
	5.456	3.021

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

21. DRUGA POTRAŽIVANJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Potraživanja od zaposlenih	-	29
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	3.236	4,099
Ostala tekuća potraživanja	5.635	1.637
	<u>8.871</u>	<u>5.765</u>

22. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Tekući račun	10.720	5.504
Devizni račun	23.244	5.293
	<u>33.964</u>	<u>10.797</u>

23. POTRAŽIVANJA I OBAVEZE ZA POREZ NA DODATU VREDNOST

Na dan 31. decembra 2019. godine Društvo je iskazalo potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrednost plaćenog pri uvozu u iznosu od 155 hiljada dinara, i obaveze po osnovu razlike obračunatog poreza na dodatu vrednost i prethodnog poreza u iznosu od 722 hiljade dinara (31. decembar 2018. godine: 3.018 hiljada dinara).

24. KAPITAL

Osnovni kapital evidentiran u knjigama Društva u celini se odnosi na obične akcije.

Na dan 31. decembra 2019. godine akcijski kapital se sastoji od 63.859 običnih akcija (31. decembar 2018. godine: 77.311 običnih akcija), pojedinačne nominalne vrednosti od hiljadu dinara. Sve emitovane. akcije su u potpunosti uplaćene.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2019. godine je sledeća:

<u>Akcionar</u>	<u>Broj akcija</u>	<u>U hiljadama Dinara</u>	<u>%</u>
Lampsa AE Atina, Grčka	63.859	63.859	100.00%
	<u>63.859</u>	<u>63.859</u>	<u>100.00%</u>

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2018. godine je sledeća:

<u>Akcionar</u>	<u>Broj akcija</u>	<u>U hiljadama Dinara</u>	<u>%</u>
Lampsa AE Atina, Grčka	62.104	62.104	80.33%
Ostali akcionari – fizička lica	1.755	1.755	2.28%
Excelsior a.d. Beograd	13.452	13.452	17.39%
	<u>77.311</u>	<u>77.311</u>	<u>100.00%</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

24. KAPITAL (nastavak)

Tokom 2019. godine Društvo je poništilo 13.452 obične akcije koje su u prethodnom periodu otkupljene od strane Društva.

Promene na računima kapitala u toku 2019 i 2018. godine prikazane su kao što sledi:

	U hiljadama dinara						
	Osnovni kapital	Emisiona premija	Otkupljene sopstvene akcije	Revalorizacione rezerve	Neraspoređeni dobitak	Gubitak	Ukupno
Stanje, 1. januar 2018. godine	77.311	-	-	411.955	32.122	-	521.388
Otkup sopstvenih akcija	-	(114.351)	(13.452)	-	-	-	-
Umanjenje rezultata prethodne godine za iznos emisione premije	-	114.351	-	-	(32.122)	(89.229)	(127.803)
Neto gubitak	-	-	-	-	-	(6.846)	(6.846)
Stanje, 31. decembar 2018. godine	<u>77.311</u>	<u>-</u>	<u>(13.452)</u>	<u>411.955</u>	<u>-</u>	<u>(89.075)</u>	<u>386.739</u>
Stanje, 1. januar 2019. godine	77.311	-	(13.452)	411.955	-	(89.075)	386.739
Poništavanje otkupljenih sopstvenih akcija	(13.452)	-	13.452	-	-	-	-
Neto gubitak	-	-	-	-	-	(8.684)	(8.684)
Stanje, 31. decembar 2018. godine	<u>63.859</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>411.955</u>	<u>-</u>	<u>(97.759)</u>	<u>378.055</u>

Revalorizacione rezerve Društva u iznosu od 411,955 hiljada dinara odnose se na revalorizacione rezerve po osnovu procene zemljišta, nekretnina i opreme.

25. DUGOROČNA REZERVISANJA

Na dan 31. decembra 2019. godine, Društvo je iskazalo rezervisanja po osnovu sudskih sporova u iznosu od 525 hiljada dinara i rezervisanja otpremnine prilikom odlaska u penziju zaposlenih u iznosu od 670 hiljada dinara (napomena 32). U toku 2019. godine Društvo nije vršilo dodatna rezervisanja po navedenim osnovama.

26. DUGOROČNE OBAVEZE

	U hiljadama dinara			
	EUR	Dospeće	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
BMP a.d., Beograd	1.100.288	April 2020.	129.386	129.908
BMP a.d., Beograd	1.024.966	Mart 2024.	120.533	-
National Bank of Greece S.A., London Branch	829,000	Jun 2022.	-	98.032
			249.919	227.940
<i>Minus tekuće dospeće dugoročnih obaveza</i>			<u>(129.386)</u>	<u>(23.639)</u>
			<u>120.533</u>	<u>204.301</u>

Dugoročni krediti od povezanog pravnog lica na dan 31. decembra 2019. godine iznose 120,529 hiljada dinara neto (EUR 1,024,966) i odnose se na dugoročni zajam koji je povezano društvo BMP a.d.; Beograd odobrilo Društvu sa rokom vraćanja do 1. aprila 2024. godine uz kamatnu stopu od 3.42% na godišnjem nivou. Svrha odobrenog zajma je prevremeno izmirenje obaveza po kreditima poslovnih banaka. Sredstvo obezbeđenja su hipoteka nad nekretninom upisanom u KP 4939 kao i 10 blanko solo menica.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

26. DUGOROČNE OBAVEZE (nastavak)

Tekuća dospeća u iznosu od 129,386 hiljada dinara (EUR 1,100,287.85) odnose se na zajam odobren od strane povezanog društva BMP a.d., Beograd sa rokom vraćanja do 1. aprila 2020. godine uz kamatnu stopu od 3.42% na godišnjem nivou. Svrha odobrenog zajma je otkup akcija od nesaglasnih akcionara i povlačenje akcija povezanog pravnog lica sa Beogradske berze. Sredstvo obezbeđenja je korporativna garancija ETERIA ELLINIKON KSENODOHION LAMPASA AE, Grčka.

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Do jedne godine	129.386	23.639
Od 1 do 2 godine	-	157.851
Od 2 do 3 godine	-	46.450
Preko 3 godine	120.533	-
	249.919	227.940

27. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Tekuće dospeće dugoročnih kredita (napomena 26)	129.386	23.639
Kratkoročni krediti od poslovnih banaka	-	22.457
	129.386	46.096

28. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Obaveze prema dobavljačima:		
- ostala povezana pravna lica u zemlji (napomena 30)	290	234
- u zemlji	3.296	2.576
- u inostranstvu	1.100	1.593
Ostale obaveze iz poslovanja	1.569	1.656
	6.255	6.059

29. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Ostale kratkoročne obaveze iskazane na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 2.196 hiljada dinara u celini se odnose na obavezu koju Društvo ima po osnovu troškova finansiranja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

30. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

a) Bilans stanja

Sledeća salda potraživanja i obaveza su proizašla iz transakcija obavljenih sa povezanim pravnim licima:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2018.
Potraživanja po osnovu prodaje (napomena 20)		
- BMP a.d., Beograd	936	230
Ukupno potraživanja	936	230
Obaveze prema dobavljačima (napomena 27)		
- BMP a.d., Beograd	290	234
Obaveze po osnovu kredita (napomena 25)		
- BMP a.d., Beograd	249.919	129.908
Ukupno obaveze	250.209	130.142
Obaveze, neto	(249.273)	(129.912)

b) Bilans uspeha

Pregled prihoda i rashoda ostvarenih iz transakcija sa povezanim pravnim licima je prikazan u narednom pregledu:

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga (napomena 5):		
- BMP a.d., Beograd	4.459	-
Ukupno prihodi	4.459	-
Troškovi proizvodnih usluga (napomena 10):		
- BMP a.d., Beograd	(2.491)	(2.619)
Nematerijalni troškovi:		
- ORBIS S.A. (napomena 12)	(9.341)	(9.402)
Finansijski rashodi		
- BMP a.d., Beograd	(7.654)	(3.362)
Ukupno rashodi	(19.486)	(15.383)
Neto rashodi	(15.027)	(15.383)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

31. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA I CILJEVIMA UPRAVLJANJA RIZICIMA

Upravljanje rizikom kapitala

Ne postoji formalni okvir za upravljanje rizikom kapitala Društva. Rukovodstvo Društva razmatra rizik kapitala, na osnovama ublažavanja rizika i uverenja da će Društvo biti u mogućnosti da održi princip stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući povećanje profita vlasnika, preko optimizacije duga i kapitala. Struktura kapitala Društva sastoji se od gotovine i gotovinskih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji uključuje akcijski kapital, rezerve, neraspoređeni dobitak, kao i akumulirani gubitak.

Lica koja kontrolišu finansije na nivou Društva vrše pregled strukture kapitala na godišnjem nivou. Kao deo tog pregleda, rukovodstvo Društva razmatra cenu kapitala i rizik povezan sa vrstom kapitala.

Pokazatelji zaduženosti Društva sa stanjem na kraju godine bili su sledeći:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar	31. decembar
	2018.	2018.
Zaduženost a)	252.115	250.397
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	33.964	10.797
Neto zaduženost	218.151	239.600
 Kapital b)	 378.055	 386.739
 Racio ukupnog dugovanja prema kapitalu	 0,58	 0,62

a) Dugovanje se odnosi na dugoročne pozajmice i obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja.

b) Kapital uključuje akcijski kapital, revalorizacione rezerve i gubitak.

Značajne računovodstvene politike u vezi sa finansijskim instrumentima

Detalji značajnih računovodstvenih politika, kao i kriterijumi i osnove za priznavanje prihoda i rashoda za sve vrste finansijskih sredstava i obaveza obelodanjeni su u napomeni 3 ovih finansijskih izveštaja.

Kategorije finansijskih instrumenata

	U hiljadama dinara	
	31. decembar	31. decembar
	2019.	2018.
Finansijska sredstva		
Ostali dugoročni finansijski plasmani	-	19.384
Potraživanja po osnovu prodaje	5.456	3.021
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	33.964	10.797
	39.420	33.202
Finansijske obaveze		
Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	120.533	204.301
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	-	22.457
Tekuća dospeća dugoročnih kredita	129.386	23.639
Obaveze prema dobavljačima	4.686	4.403
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	2.196	-
Ostale obaveze	1.569	1.656
	258.370	256.456

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

31. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA I CILJEVIMA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

Kategorije finansijskih instrumenata (nastavak)

Osnovni finansijski instrumenti Društva su gotovina i gotovinski ekvivalenti, potraživanja po osnovu prodaje i obaveze prema dobavljačima, a čija je osnovna namena finansiranje tekućeg poslovanja Društva. U normalnim uslovima poslovanja Društvo je izloženo niže navedenim rizicima.

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Finansijski rizici uključuju tržišni rizik (devizni i kamatni), kreditni rizik, i rizik likvidnosti. Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju smanjenjem izloženosti Društva ovim rizicima. Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente kako bi izbeglo uticaj finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

Tržišni rizik

U svom poslovanju Društvo je izloženo finansijskim rizicima od promena kursa stranih valuta i promena kamatnih stopa.

Izloženost tržišnom riziku se sagledava preko analize senzitivnosti. Nije bilo značajnijih promena u izloženosti Društva tržišnom riziku, niti u načinu na koji Društvo upravlja ili meri taj rizik.

Devizni rizik

Društvo je izloženo deviznom riziku prvenstveno preko gotovine i gotovinskih ekvivalenata, ostalih dugoročnih finansijskih plasmana, dugoročnih kredita i zajmova u inostranstvu, kratkoročnih kredita i zajmova u zemlji i obaveza prema dobavljačima koji su denominirani u stranoj valuti. Društvo ne koristi posebne finansijske instrumente kao zaštitu od rizika, s obzirom da u Republici Srbiji takvi instrumenti nisu uobičajeni.

Stabilnost ekonomskog okruženja u kojem Društvo posluje, u velikoj meri zavisi od mera vlade u privredi, uključujući i uspostavljanje odgovarajućeg pravnog i zakonodavnog okvira.

Knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na datum izveštavanja u društvu bila je sledeća:

	Sredstva		Obaveze	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
EUR	25.366	26.121	251.120	252.223
	<u>25.366</u>	<u>26.121</u>	<u>251.120</u>	<u>252.223</u>

Društvo je osetljivo na promene deviznog kursa EUR. Sledeća tabela predstavlja detalje analize osetljivosti društva na porast i smanjenje od 10% kursa dinara u odnosu na datu stranu valutu. Stopa osetljivosti od 10% se koristi pri internom prikazivanju deviznog rizika i predstavlja procenu rukovodstva razumno očekivanih promena u kursovima stranih valuta. Analiza osetljivosti uključuje samo nenamirena potraživanja i obaveze iskazane u stranoj valuti i usklađuje njihovo prevođenje na kraju perioda za promenu od 10% u kursovima stranih valuta. Pozitivan broj iz tabele ukazuje na smanjenje rezultata tekućeg perioda kada dinar slabi prema stranoj valuti. U slučaju jačanja dinara od 10% u odnosu na datu stranu valutu, uticaj na rezultat tekućeg perioda bio bi suprotan onom iskazanom u prethodnom slučaju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

31. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA I CILJEVIMA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Devizni rizik (nastavak)

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
EUR	22.575	22.610
Rezultat tekućeg perioda	<u>22.575</u>	<u>22.610</u>

Knjigovodstvena vrednost finansijskih sredstava i obaveza na kraju posmatranog perioda grupisana prema stepenu rizika od promene kamata, data je u sledećem pregledu:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Finansijska sredstva		
<i>Nekamatonosna</i>		
Potraživanja od prodaje	5.456	3.021
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	33.964	10.797
	<u>39.420</u>	<u>13.818</u>
<i>Varijabilna kamatna stopa</i>		
Ostali dugoročni finansijski plasmani		19.384
	<u>39.420</u>	<u>33.202</u>
Finansijske obaveze		
<i>Nekamatonosne</i>		
Obaveze prema dobavljačima	4.686	4.401
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	2.196	-
Ostale obaveze	1.569	1.656
	<u>8.451</u>	<u>6.059</u>
<i>Fiksna kamatna stopa</i>		
Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	120.533	129.908
Tekuća dospeća dugoročnih kredita	129.386	-
	<u>249.919</u>	<u>129.908</u>
<i>Varijabilna kamatna stopa</i>		
Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	-	74.393
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	-	22.457
Tekuća dospeća dugoročnih kredita	-	23.639
	<u>-</u>	<u>120.489</u>
	<u>258.370</u>	<u>256.456</u>

Na dan 31. decembra 2019. godine Društvo nije osetljivo na promenu ugovorenih kamatnih stopa za nederivativne instrumente na datum bilansa stanja, obzirom da nema ni sredstva ni obaveze ugovorene sa varijabilnom kamatom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

31. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA I CILJEVIMA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

Kreditni rizik

Upravljanje potraživanjima od kupaca

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak za Društvo. Izloženost Društva ovom riziku ograničena je na iznos potraživanja od kupaca na dan bilansa.

Najznačajniji kupci predstavljeni su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Kuoni Global Travel Services	-	507
Telenor	151	10
Travco House	598	16
JacTravel Limited	294	483
Ostali kupci	4.413	2.005
	5.456	5.228

Struktura potraživanja od kupaca na dan 31. decembra 2019. godine prikazana je u tabeli koja sledi:

	U hiljadama dinara		
	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
Dospela, ispravljena potraživanja od kupaca	1.395	-	1.395
Nedospela potraživanja od kupaca	4.061	-	4.061
	5.456	-	5.456

Struktura potraživanja od kupaca na dan 31. decembra 2018. godine prikazana je u tabeli koja sledi:

	U hiljadama dinara		
	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
Dospela, neispravljena potraživanja od kupaca	-	-	-
Nedospela potraživanja od kupaca	3.021	-	3.021
	3.021	-	3.021

Nedospela potraživanja od kupaca

Nedospela potraživanja iskazana na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 4.061 hiljada dinara najvećim delom se odnose na potraživanja od kupaca po osnovu prodaje usluga u poslednjih nedelja 2019. godine. Ova potraživanja dospevaju uglavnom u roku od 8 dana nakon datuma fakture, u zavisnosti od ugovorenih rokova plaćanja. Prosečno vreme naplate potraživanja u 2019. godini iznosi 8 dana (2018. godine: 3 dana).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

31. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA I CILJEVIMA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Upravljanje potraživanjima od kupaca (nastavak)

Dospela, neispravljena potraživanja od kupaca

Društvo nije obezvređilo dospela potraživanja iskazana na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 1.395 hiljada dinara (31. decembar 2018. godine: nula hiljada dinara) s obzirom na to da nije utvrđena promena u kreditnoj sposobnosti komitenata. Navedena potraživanja su starija od godinu dana.

Upravljanje obavezama prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima na dan 31. decembar 2019. godine iskazane su u iznosu od 4.686 hiljada dinara (31. decembra 2018. godine: 4.403 hiljade dinara). Dobavljači ne zaračunavaju zateznu kamatu na dospеле obaveze, pri čemu Društvo dospеле obaveze prema dobavljačima, saglasno politici upravljanja finansijskim rizicima, izmiruje u ugovorenom roku. Prosečno vreme izmirenja obaveza prema dobavljačima u 2019. godini je 31 dan (2018. godine: 15 dana).

Rizik likvidnosti

Konačna odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na rukovodstvu Društva koje je uspostavilo odgovarajući sistem upravljanja za potrebe kratkoročnog, srednjoročnog i dugoročnog finansiranja Društva kao i upravljanja likvidnošću. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

Tabele rizika likvidnosti i kreditnog rizika

Sledeće tabele prikazuju detalje preostalih ugovorenih dospeća finansijskih sredstava. Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim tokovima gotovine nastalim na osnovu finansijskih sredstava na osnovu najranijeg datuma na koji će Društvo biti u mogućnosti da sredstva naplati.

Dospeća finansijskih sredstava

	U hiljadama dinara 31. decembar 2019.					
	Manje od mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 meseca do jedne godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Nekamatonosno	39.420	-	-	-	-	39.420
	39.420	-	-	-	-	39.420

	U hiljadama dinara 31. decembar 2018.					
	Manje od mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 meseca do jedne godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Nekamatonosno	13.818	-	-	-	-	13.818
Varijabilna kamatna stopa						
- glavnica	-	-	-	19.384	-	19.384
- kamata	-	-	-	485	-	485
	-	-	-	19.869	-	19.869
	13.818	-	-	19.869	-	33.687

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

31. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA I CILJEVIMA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabele rizika likvidnosti i kreditnog rizika (nastavak)

Dospeća finansijskih obaveza

	U hiljadama dinara 31. decembar 2019.					
	Manje od mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 meseca do jedne godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Nekamatonosno	8.451	-	-	-	-	8.451
Fiksna kamatna stopa						
- glavnica	-	-	129.386	120.533	-	249.919
- kamata	-	-	1.122	17.820	-	18.942
	-	-	130.508	138.353		268.861
	8.451	-	130.508	138.353	-	277.312

	U hiljadama dinara 31. decembar 2018.					
	Manje od mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 meseca do jedne godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Nekamatonosno	6.059	-	-	-	-	6.059
Fiksna kamatna stopa						
- glavnica	-	-		129.908	-	129.908
- kamata	-	-	4.496	1.122	-	5.618
	-	-	4.496	131.030	-	135.526
Fiksna kamatna stopa						
- glavnica	-	-	46.096	74.393	-	120.489
- kamata	-	-	1.452	12.344	-	13.796
	-	-	47.548	86.737	-	134.285
	6.059	-	52.044	217.767	-	275.870

Fer vrednost finansijskih instrumenata

Sledeća tabela predstavlja sadašnju vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza i njihovu fer vrednost na dan 31. decembra 2019. godine i 31. decembra 2018. godine.

	31. decembar 2019.		31. decembar 2018.	
	Knjigovo- dstvena vrednost	Fer vrednost	Knjigovo- dstvena vrednost	Fer vrednost
Finansijska sredstva				
Ostali dugoročni finansijski plasmani	-	-	19.384	19.384
Potraživanja po osnovu prodaje	5.456	5.456	3.021	3.021
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	33.964	33.964	10.797	10.797
	39.420	39.420	33.202	33.202
Finansijske obaveze				
Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	120.533	120.533	204.301	204.301
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	-	-	22.457	22.457
Tekuća dospeća dugoročnih kredita	129.386	129.386	23.639	23.639
Obaveze prema dobavljačima	4.686	4.686	4.403	4.403
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	2.196	2.196	-	-
Obaveze prema dobavljačima	1.569	1.569	1.656	1.656
	258.370	258.370	256.456	256.456

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

31. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA I CILJEVIMA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

Fer vrednost finansijskih instrumenata (nastavak)

Pretpostavke za procenu trenutne fer vrednosti finansijskih instrumenata

S obzirom na činjenicu da ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost u kupovini i prodaji finansijskih sredstava i obaveza, kao i s obzirom na činjenicu da ne postoje dostupne tržišne informacije koje bi se mogle koristiti za potrebe obelodanjivanja fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza, korišćen je metod diskontovanja novčanih tokova. Pri korišćenju ove metode vrednovanja, koriste se kamatne stope za finansijske instrumente sa sličnim karakteristikama, sa ciljem da se dobije relevantna procena tržišne vrednosti finansijskih instrumenata na dan bilansa.

32. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31. decembra 2019. godine Društvo učestvuje u više sudskih sporova po različitim osnovama ukupne vrednosti 4.540 hiljada dinara. Na osnovu mišljenja advokata i procene rukovodstva, ukalkulisana je obaveza u iznosu od 525 hiljada dinara (napomena 25). Imajući u vidu fazu u kojoj se nalaze trenutni sporovi, rukovodstvo Društva smatra da nije potrebno izvršiti dodatna rezervisanja po osnovu potencijalnih gubitaka za sporove u finansijskim izveštajima za 2019. godinu.

33. POTENCIJALNE OBAVEZE

Zemljište i građevinski objekti iskazani sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine po sadašnjoj vrednosti u iznosu od 622.385 hiljade dinara su u vlasništvu Društva na osnovu izvršene denacionalizacije imovine u ranijem periodu. Većinski vlasnik je na osnovu Ugovora o kupovini društvenog kapitala zaključenog sa Agencijom za privatizaciju Republike Srbije upoznat da se u sastavu imovine Društva nalazi i nacionalizovana imovina i saglasan je da se nacionalizovanom imovinom postupa shodno odredbama zakona koji budu regulisali tu oblast. Rukovodstvo Društva smatra da neće imati negativnih posledica po pitanju regulisanja nacionalizovane imovine i da po tom osnovu neće biti odliva sredstava.

34. DOGAĐAJ NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Pandemija COVID-19

COVID-19 je značajan događaj nakon datuma bilansa koji rezultira značajnim poteškoćama u radu i predstavlja pretnju mnogim preduzećima i njihovim poslovnim aktivnostima. U skladu sa zahtevima MSFI, Društvo je izvršilo procenu sposobnosti da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Iako je zbog uticaja pandemije došlo do značajnog pada tražnje za uslugama smeštaja, serviranja hrane i pića, Društvo je preduzelo mere kako bi se obezbedio kontinuitet poslovanja na potrebnom nivou. Društvo u 2020. godini ima dovoljno likvidnih sredstava i neće biti potrebe za eventualnim povlačenjem dodatnih kreditnih linija. Društvo ne očekuje poteškoće u naplati potraživanja, jer su u pitanju poznati kupci na osnovu čije kreditne analize je i odobreno odloženo plaćanje.

Rukovodstvo Društva smatra da je ova epidemija događaj nakon datuma bilansa koji ne zahteva korekcije finansijskih izveštaja. Iako se pomenuti virus još uvek razvija, u trenutku izdavanja ovih finansijskih izveštaja, teško je proceniti dalji uticaj na poslovanje Društva.

Promena većinskog akcionara

Dana 8. januara 2020.godine registrovana je promena vlasništva 100% akcija Društva, čime je BMP a.d. Novi Beograd postao vlasnik 63.859 emitovanih akcija.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

35. PORESKI RIZICI

Poreski zakoni Republike Srbije se često različito tumače i predmet su čestih izmena. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

Pored navedenog, Društvo obavlja značajan broj poslovnih transakcija sa svojim povezanim licima. Pored toga, a u skladu sa poreskim zakonima Republike Srbije poreski bilans za 2019. godinu i druga prateća dokumentacija uključujući i izveštaj o transfernim cenama će biti pripremljena i predana Poreskoj Upravi do 5. avgusta 2020. godine. Iako postoji neizvesnost da li je dokumentacija u vezi sa napred navedenim transakcijama dovoljna i kompletna da opravda transferne cene i zahteve poreskih propisa, rukovodstvo Društva smatra da poseduje dovoljnu i kompletnu dokumentaciju i da eventualno različita tumačenja poreskih propisa od strane poreskih organa neće imati materijalno značajnih posledica po finansijske izveštaje Društva.

36. DEVIZNI KURSEVI

Srednji kurs deviza, utvrđen na međubankarskom tržištu deviza, primenjen je za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u dinare, a za glavnu valutu je bio sledeći:

	<u>31. decembar 2019.</u>	<u>31. decembar 2018.</u>
EUR	117,5928	118,1946

U Beogradu,
06. jul 2020. godine

Atanasios Chomenidis

EXCELSIOR A.D., BEOGRAD

**Finansijski izveštaji na dan
31. decembra 2019. godine i
Izveštaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ

	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1 - 4
Finansijski izveštaji:	
Bilans uspeha	5 - 7
Izveštaj o ostalom rezultatu	8 - 9
Bilans stanja	10 - 13
Izveštaj o promenama na kapitalu	14 - 18
Izveštaj o tokovima gotovine	19 - 20
Napomene uz finansijske izveštaje	21 - 55
Prilog: Godišnji izveštaj o poslovanju	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Акционарима и руковођству привредног друштва Excelsior a.d., Београд

Мишљење

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja (strane 5 do 55) привредног друштва Excelsior a.d., Београд (dalje u tekstu: „Друштво“), који обухватају биланс стања на дан 31. децембар 2019. године и биланс успеха, извештај о осталом резултату, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за годину која се завршила на тај дан, као и напомене уз финансијске извештаје које укључују сумарни преглед значајних računovodstvenih политика.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijske pozicije Excelsior a.d., Београд на дан 31. децембар 2019. године и његове финансијске успешности и токова готовине за годину која се завршила на тај дан у складу са računovodstvenim propisima Републике Србије.

Основа за мишљење

Reviziju smo izvršili u skladu sa standardima revizije primenjivim u Republici Srbiji i Zakonom o reviziji Републике Србије. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odeljku izveštaja koji je naslovljen Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Друштво u skladu sa Eтичким кодексом за професионалне računovođe Оdbора за међународне етичке стандарде за računovođe (IESBA Кодекс) и етичким захтевима који су релевантни за нашу reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge етичке одговорности u skladu sa овим захтевима и IESBA Кодексом. Smatramo da su revizijski dokazi које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основу за наше мишљење.

Материјално значајна неизвесност повезана са сталношћу пословања

Skrećemo pažnju na napomenu 2.3. uz finansijske izveštaje, u kojoj je obelodanjeno da su na дан 31. децембра 2019. године краткорочне обавезе Друштва, које се значајним делом односе на обавезе према повезаним правним лицима, биле веће од његове обртне имовине за износ од 91.829 хиљада динара, при чему је Друштво u текућој години остварило нето губитак u износу од 8.684 хиљада динара. Pored toga, као што је обелодanjeno u напомени 34, брзо ширење вируса Covid-19 и његови друштвени и економски ефекти u Republici Srbiji као и на глобалном плану, негативно су uticali на финансијске показатеље пословања Друштва. U овој фази руковођство Друштва није u могућности да поуздано процени uticaj наведених питања, jer се нови догађаји одвијају из дана u дан. Oве околности указују на постојање материјално значајне неизвесности која може изазвати значајну сумњу u способност Друштва да настави да послује u складу са начелом сталности. Priloženi finansijski izveštaji не садрже eventualne korekcije које би мogle proizaći из разређења наведене неизвесности. Naše mišljenje није квалификовано u vezi са наведеним питањем.

Кључна ревизијска питања

Ključna revizijska pitanja su pitanja која су, po našem професионалном просуђивању, била од највећег значаја u reviziji finansijskih izveštaja за текући период. Oва питања су разматрана u контексту revizije finansijskih izveštaja u celini i u formiranju нашег мишљења о njима, i nismo izneli издвојено мишљење о овим питањима. Dodatno u odnosu на питања описана u параграфу Материјално значајна неизвесност повезана са сталношћу пословања, идентификовали смо питање описано u nastavku као кључно ревизијско питање које ћемо саопштити u нашем извештају.

(nastavlja se)

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima i rukovodstvu privrednog društva Excelsior a.d., Beograd (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno pitanje revizije	Odgovarajuća revizijska procedura
Procena umanjena vrednosti zemljišta i građevinskih objekata	
<p>Informacije o primenjenim računovodstvenim politikama za vrednovanje zemljišta i građevinskih objekata date su napomenama 3.7, 3.8, i 4.4 uz finansijske izveštaje. Za dodatne informacije pogledajte napomenu. 17.</p> <p>Za godinu završenu na dan 31. decembar 2019. godine Društvo je iskazalo nekretnine, postrojenja i opremu u ukupnom iznosu od RSD 640,175 hiljada dinara.</p> <p>Rukovodstvo Društva zaključilo je da ne postoje indikacije da je vrednost zemljišta i građevinskih objekata umanjena po osnovu obezvređenja. Navedeni zaključak zasniva se na analizi indikatora obezvređenja iz eksternih i internih izvora podataka, uključujući, između ostalog, tržišnu kamatnu stopu, tržišnu kapitalizaciju, analizu osetljivosti i poređenje postignutih rezultata poslovanja (neto priliv tokova gotovine, dobitak iz poslovanja, itd.) sa planiranim, što zahteva rasuđivanje i procene rukovodstva u značajnoj meri.</p>	<p>U analizi i oceni procene obezvređenja koju je izvršilo rukovodstvo Društva obavili smo sledeće postupke:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ocenili smo da li su identifikovani izvori eksternih i internih podataka odgovarajući i razumni; - Ispitali smo adekvatnost ključnih pretpostavki na osnovu našeg poznavanja poslovanja Društva, poznavanja hotelijerske industrije, kao i raspoloživih informacija sa tržišta; - Usaglasili smo podatke sa potkrepljujućom dokumentacijom, kao što su odobreni budžeti i projekcije koje je rukovodstvo koristilo, imajući u vidu adekvatnost budžeta i projekcija; - Uporedili smo plan za tekuću godinu sa ostvarenim rezultatima; - Proverili smo na uzorku tačnost i adekvatnost podataka koje je rukovodstvo koristilo; - Angažovali smo internog stručnjaka da nam pomogne u oceni da li su izvori podataka, pretpostavki i metoda koje je rukovodstvo koristilo za analizu senzitivnosti odgovarajući i pouzdani, i - Razmotrili smo potencijalni uticaj negativnih promena ključnih pretpostavki koje je rukovodstvo koristilo u svojim analizama.

Ostala pitanja

Finansijski izveštaji Društva za poslovnu 2018. godinu bili su predmet revizije izvršene od strane drugog revizora, koji je u svom izveštaju od 25. aprila 2019. godine izrazio mišljenje sa rezervom o tim izveštajima zbog pitanja nezavisne potvrde stanja potraživanja.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Društva odgovorno je za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Društva.

(nastavlja se)

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima i rukovodstvu privrednog društva Excelsior a.d., Beograd (nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške; i izdavanje revizorskog izveštaja koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa standardima revizije primenjivim u Republici Srbiji i Zakonom o reviziji Republike Srbije uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa standardima revizije primenjivim u Republici Srbiji i Zakonom o reviziji Republike Srbije, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje neće biti identifikovani veći je nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o funkcionisanju internih kontrola koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Društva.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti poslovanja od strane rukovodstva kao računovodstvene osnove i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, o tome da li postoji materijalno značajna neizvesnost u vezi sa događajima ili okolnostima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Društva da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na obelodanjivanja u vezi sa navedenim u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili okolnosti mogu dovesti do prestanka poslovanja Društva u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim izveštajima osnovne transakcije i događaji prikazani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vremenski raspored revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući eventualne značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koje smo identifikovali tokom revizije.

Mi takođe dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtevima u vezi sa nezavisnošću i da ćemo komunicirati sa njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gde je primenjivo, o povezanim merama zaštite.

(nastavlja se)

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima i rukovodstvu privrednog društva Excelsior a.d., Beograd (nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja (nastavak)

Između pitanja o kojima se komunicira sa onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izveštaju nezavisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u izuzetno retkim okolnostima, da pitanje ne treba saopštiti u našem izveštaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posledice saopštenja nadmašile dobiti javnog interesa od takvog izveštavanja.

Partner na revizijskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izveštaj nezavisnog revizora je gospodin Miroslav Tončić, ovlašćeni revizor.

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja o poslovanju u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu Republike Srbije, koji nije sastavni deo priloženih finansijskih izveštaja. U skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije, naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju za 2019. godinu sa finansijskim izveštajima za tu poslovnu godinu. Prema našem mišljenju, finansijske informacije obelodanjene u godišnjem izveštaju o poslovanju za 2019. godinu usaglašene su sa revidiranim finansijskim izveštajima za godinu koja se završila 31. decembra 2019. godine.

Miroslav Tončić
Ovlašćeni revizor

Deloitte d.o.o., Beograd
Terazije 8, Beograd
9. jul 2020. godine

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број
06934218

Шифра делатности
5510

ПИБ
100279522

Назив: EXCELSIOR A.D.

Седиште: БЕОГРАД, КНЕЗА МИЛОША 5

БИЛАНС УСПЕХА

у периоду од 01.01 до 31.12. 2019 . године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
60 до 65, осим 62 и 63	I. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002+1009+1016+1017)	1001		153.847	153.287
60	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002			
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003			
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004			
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006			
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007			
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008			
61	III. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009	5	145.708	149.845
610	1. Приходи од продаје готових производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010			
611	2. Приходи од продаје готових производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011			
612	3. Приходи од продаје готових производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012	5	4.459	
613	4. Приходи од продаје готових производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013			
614	5. Приходи од продаје готових производа и услуга на домаћем тржишту	1014	5	141.249	149.845
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015			
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ..	1016			
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017	6	8.139	3.442
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029) >= 0	1018		155.000	148.939
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019			
62	II. ПРИХОД ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020		86	114
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021			
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022			
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023	7	16.778	17.155
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024	8	7.991	7.657
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025	9	55.332	48.790
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026	10	16.300	16.617
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027	17	27.205	25.984

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напо- мена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
541 до 549	X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028			670
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029	12	31.480	32.180
	V. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001-1018) >= 0	1030			4.348
	G. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018-1001) >= 0	1031		1.153	
66	D. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033+1038+1039)	1032	13	1.292	1.003
66 осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034+1035+1036+1037)	1033		46	26
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034			
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035			
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036			
669	4. Остали финансијски приходи	1037	13	46	26
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038	13	239	363
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039	13	1.007	614
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041+1046+1047)	1040	13	9.424	12.321
56 осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042+1043+1044+1045)	1041	13	7.654	3.362
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042			
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043	13	7.654	3.362
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045			
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046	13	1.412	8.541
563 и 564	II. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047	13	358	418
	E. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032-1040)	1048			
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040-1032)	1049		8.132	11.318
683 и 685	3. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050			
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051			
67 и 68, осим 683 и 685	J. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052	14	6	2.049
57 и 58, осим 583 и 585	K. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053	14	494	2.445
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054			
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055		9.773	7.366
69 - 59	M. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056			
59 - 69	N. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057		306	466
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1054-1055+1056-1057)	1058			
	O. ГУБИТАК ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1055-1054+1057-1056)	1059		10.079	7.832
	P. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060	16	631	862
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061			
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062	16	2.026	1.848
723	R. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			
	C. НЕТО ДОБИТАК (1058-1059-1060-1061+1062-1063)	1064			
	T. НЕТО ГУБИТАК (1059-1058+1060+1061-1062+1063)	1065	15	8.684	6.846

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напо- мена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1070			
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071	15		

У _____

дана _____ године

М.П.

Законски заступник

Anastasios
Chomenidis
100066033

Digitally signed by Anastasios
Chomenidis 100066033
Date: 2020.07.09 07:49:28
+02'00'

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 06934218	Шифра делатности 5510	ПИБ 100279522
Назив: EXCELSIOR A.D.		
Седиште: БЕОГРАД, КНЕЗА МИЛОША 5		

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

у периоду од 01.01 до 31.12. 2019 . године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А: НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001			
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002		8.684	6.846
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
330	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
331	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
332	3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
333	4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
334	1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
	а) добици	2011			
	б) губици	2012			
335	2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добици	2013			
	б) губици	2014			
336	3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
	а) добици	2015			
	б) губици	2016			
337	4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
	а) добици	2017			
	б) губици	2018			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напо- мена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) - (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) >= 0	2019			
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) - (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) >= 0	2020			
	III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019-2020-2021) >= 0	2022			
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020-2019+2021) >= 0	2023			
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001-2002+2022-2023) >= 0	2024			
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002-2001+2023-2022) >= 0	2025		8.684	6.846
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027+2028) = АОП 2024 = 0 или АОП 2025 > 0	2026			
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027			
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028			

У _____

дана _____ године

М.П.

Законски заступник

Anastasios
Chomenidis
100066033

Digitally signed by Anastasios
Chomenidis 100066033
Date: 2020.07.09 07:49:21
+02'00'

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 06934218	Шифра делатности 5510	ПИБ 100279522
Назив: EXCELSIOR A.D.		
Седиште: БЕОГРАД, КНЕЗА МИЛОША 5		

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12. 2019 године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање	Почетно стање
1	2	3	4	5	6	7
	А К Т И В А					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003+0010+0019+0024+0034)	0002	17	645.174	681.743	693.106
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003	17	4.999	5.025	5.367
010 и део 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и део 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005	17	4.999	5.025	5.367
013 и део 019	3. Гудвил	0006				
014 и део 019	4. Остала нематеријална имовина	0007				
015 и део 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008				
016 и део 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010	17	640.175	657.334	668.309
020, 021 и део 029	1. Земљиште	0011	17	147.937	147.937	147.937
022 и део 029	2. Грађевински објекти	0012	17	474.447	484.449	504.106
023 и део 029	3. Постројења и опрема	0013		17.618	16.966	16.094
024 и део 029	4. Инвестиционе некретнине	0014				
025 и део 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015	17	111	111	110
026 и део 029	6. Некретнине, постројења и улагања у припреми	0016				
027 и део 029	7. Улагања у туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017				
028 и део 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018	17	62	7.871	62
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (020+021+022+023)	0019				
030, 031 и део 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 и део 039	2. Основно стадо	0021				
037 и део 039	3. Биолошка средства у припреми	0022				
038 и део 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04 осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (025+026+027+028+029+030+031+032+033)	0024	18		19.384	19.430
040 и део 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025				
041 и део 049	2. Учешћа у капиталу придружених субјеката и заједничким подухватима	0026				
042 и део 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027				
део 043, део 044 и део 049	4. Дугорочни пласмани матичним, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0028				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање	Почетно стање
1	2	3	4	5	6	7
део 043, део 044 и део 049	5. Дугорочни пласмани матичним зависним и осталим повезаним правним лицима у иностранству	0029				
045 и део 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030				
045 и део 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 и део 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 и део 049	9. Остали дугорочни пласмани	0033	18		19.384	19.430
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034				
050 и део 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 и део 059	2. Потраживања од осталих правних лица	0036				
052 и део 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037				
053 и део 059	4. Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038				
054 и део 059	5. Потраживања на основу јемства	0039				
055 и део 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 и део 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041				
288	В. ОДПОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042				
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		49.454	22.286	37.005
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044	19	443	2.191	3.798
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045	19	327	2.029	2.702
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046				
12	3. Готови производи	0047				
13	4. Роба	0048				
14	5. Стална средства намењена продаји	0049				
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050	19	116	162	1.096
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051	20	5.456	3.021	5.228
200 и део 209	1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052				
201 и део 209	2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053				
202 и део 209	3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054	20	706		237
203 и део 209	4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055	20	230	230	1.609
204 и део 209	5. Купци у земљи	0056	20	2.408	1.396	
205 и део 209	6. Купци у иностранству	0057	20	2.112	1.395	3.382
206 и део 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058				
21	III. Потраживања из специфичних послова	0059				
22	IV. Друга потраживања	0060	21	6.871	5.765	5.109
236	V. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	0061				
(23 осим 236) - 237	VI. Краткорочни финансијски пласмани (0063+0064+0065+0066+0067)	0062				
230 и део 239	1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063				
231 и део 239	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064				
232 и део 239	3. Краткоточни кредити и зајмови у земљи	0065				
233 и део 239	4. Краткоточни кредити и зајмови у иностранству	0066				
234, 235, 238 и део 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067				
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068	22	33.964	10.797	22.460
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069	23	155		
28 осим 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070		565	512	410

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена брј	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање	Почетно стање
1	2	3	4	5	6	7
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001+0002+0042+0043)	0071		694.628	704.029	730.111
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072				
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+0420-0421) >= 0 = (0071-0424-0441-0442)	0401		378.055	386.739	521.388
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402	24	63.859	77.311	77.311
300	1. Акцијски капитал	0403	24	63.859	77.311	77.311
301	2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409				
309	8. Остали основни капитал	0410				
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412	24		13.452	
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413				
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414	24	411.955	411.955	411.955
33 осим 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415				
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416				
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418+0419)	0417	24			32.122
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418	24			26.414
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419	24			5.708
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420				
35	X. ГУБИТАК (0422+0423)	0421		97.759	89.075	
350	1. Губитак ранијих година	0422	24	89.075	82.229	
351	2. Губитак текуће године	0423	24	8.684	6.846	
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425+0432)	0424		121.728	205.496	98.739
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425	25	1.195	1.195	525
400	1. Резервисања трошкова у гарантном року	0426				
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429				
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430	25	525	525	525
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431	25	670	670	
41	I. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432	26	120.533	204.301	98.214
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434				
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435	26	120.533	129.908	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање	Почетно стање
1	2	3	4	5	6	7
413	4. Обавезе по емитовани хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугогорчни кредити и зајмови у земљи	0437				
415	6. Дугогорчни кредити и зајмови у иностранству	0438	26		74.393	98.214
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439				
419	8. Остале дугогорчне обавезе	0440				
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441	16	53.562	55.590	57.438
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		141.283	56.204	52.546
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈКЕ ОБАВЕЗЕ (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443	27	129.386	46.096	42.012
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повез. правних лица	0445				22.582
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446	27		22.457	
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424, 425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449	27	129.386	23.639	19.430
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450		2.093	169	790
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	0451	28	6.255	6.059	8.759
431	1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452				
432	2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453				
433	3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454	28	290	234	253
434	4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455				
435	5. Добављачи у земљи	0456	28	3.296	2.576	3.334
436	6. Добављачи у иностранству	0457	28	1.100	1.593	3.387
439	7. Остале обавезе из пословања	0458	28	1.569	1.656	1.785
44, 45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459	29	2.196		13
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460	23	722	3.018	967
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461	16	631	862	5
49 осим 498	VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462				
	Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412+0416+0421-0420-0417-0415-0414-0413-0411-0402) => 0 = (0441+0424+0442-0071) => 0	0463				
	Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424+0442+0441+0401-0463) >= 0	0464		694.628	704.029	730.111
89	Е. ВАНБИЛАСНА ПАСИВА	0465				

HSFormular © 2002-2014 Handy soft

у _____
 дана _____ године

М.П. _____
 Законски заступник
 Anastasios Chomenidis
 100066033
 Digitally signed by Anastasios Chomenidis 100066033
 Date: 2020.07.09 07:47:43
 +0200

Полуњава правно лице - предузетник		
Матични број 06934218	Шифра делатности 5510	ПИБ 100279522
Назив: EXCELSIOR A.D.		
Седиште: БЕОГРАД, КНЕЗА МИЛОША 5		

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

у периоду од 01.01 до 31.12. 2019 . године

- у хиљадама динара -

Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала								Компоненте осталог резултата					
		АОП	30 Основни капитал	АОП	31 Уписани а неуплаћени капитал	АОП	32 Резерве	АОП	35 Губитак	АОП	047 и 237 Откупљене сопствене акције	АОП	34 Нераспо- ређени добитак	АОП	330 Ревалори- зационе резерве
1	2		3		4		5		6		7		8		9
1.	Почетно стање на дан 01.01. 2018														
	а) дуговни салдо рачуна	4001		4019		4037			4055		4073		4091		4109
	б) потражни салдо рачуна	4002	77.311	4020		4038			4056		4074		4092	32.122	4110 411.955
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика														
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4003		4021		4039			4057		4075		4093		4111
	б) исправке на потражној страни рачуна	4004		4022		4040			4058		4076		4094		4112
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. 2018														
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) >= 0	4005		4023		4041			4059		4077		4095		4113
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) >= 0	4006	77.311	4024		4042			4060		4078		4096	32.122	4114 411.955
4.	Промена у претходној 2018 години														
	а) промет на дуговној страни рачуна	4007		4025		4043			4061	89.075	4079	13.452	4097	32.122	4115
	б) промет на потражној страни рачуна	4008		4026		4044			4062		4080		4098		4116
5.	Стање на крају претходне године 31.12. 2018														
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) >= 0	4009		4027		4045			4063	89.075	4081	13.452	4099		4117
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) >= 0	4010	77.311	4028		4046			4064		4082		4100	4118	411.955

Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала									Компоненте осталог резултата				
		АОП	30 Основни капитал	АОП	31 Уписани а неуплаћени капитал	АОП	32 Резерве	АОП	35 Губитак	АОП	047 и 237 Откупљене сопствене акције	АОП	34 Нераспо- ређени добитак	АОП	330 Ревалори- зационе резерве
1	2		3		4		5		6		7		8		9
6.	Исравка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика														
	а) исправке на дуговој страни рачуна	4011		4029		4047		4065		4083		4101		4119	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012		4030		4048		4066		4084		4102		4120	
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2019														
	а) кориговани дугови салдо рачуна (5а + 6а - 6б) >= 0	4013		4031		4049		4067	89.075	4085	13.452	4103		4121	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) >= 0	4014	77.311	4032		4050		4068		4086		4104		4122	411.955
8.	Промене у текућој 2019 години														
	а) промет на дуговој страни рачуна	4015	13.452	4033		4051		4069	8.684	4087		4105		4123	
	б) промет на потражној страни рачуна	4016		4034		4052		4070		4088	13.452	4106		4124	
9.	Стање на крају текуће године 31.12. 2019														
	а) дугови салдо рачуна (7а + 8а - 8б) >= 0	4017		4035		4053		4071	97.759	4089		4107		4125	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) >= 0	4018	63.859	4036		4054		4072		4090		4108		4126	411.955

Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала											
		АОП	331 Актуарски добити или губици	АОП	332 Добити или губици по основу улагања у власничке инстру- менте капитала	АОП	333 Добити или губици по основу удела у осталом добитку или губитку при- дружених друштвава	АОП	334 и 335 Добити или губици по основу инсотраног пословања и прерачуна финансиј- ских извештаја	АОП	336 Добити или губици по основу хеџинга новчаног тока	АОП	337 Добити или губици по основу ХОВ распо- ложивих за продају
1	2		10		11		12		13		14		15
1.	Почетно стање на дан 01.01. 2018												
	а) дуговни салдо рачуна	4127	4145		4163		4181		4199			4217	
	б) потражни салдо рачуна	4128	4146		4164		4182		4200			4218	
2.	Исравка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика												
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4129	4147		4165		4183		4201			4219	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4130	4158		4166		4184		4202			4220	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. 2018												
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) >= 0	4131	4149		4167		4185		4203			4221	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) >= 0	4132	4150		4168		4186		4204			4222	
4.	Промене у претходној 2018 години												
	а) промет на дуговној страни рачуна	4133	4151		4169		4187		4205			4223	
	б) промет на потражној страни рачуна	4134	4152		4170		4188		4206			4224	
5.	Стање на крају претходне године 31.12. 2018												
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) >= 0	4135	4153		4171		4189		4207			4225	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) >= 0	4136	4154		4172		4190		4208			4226	
6.	Исравка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика												
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4137	4155		4173		4191		4209			4227	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4138	4156		4174		4192		4210			4228	

Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала											
		АОП	331 Актуарски добити или губици	АОП	332 Добити или губици по основу улагања у власничке инстру- менте капитала	АОП	333 Добити или губици по основу удела у осталом добитку или губитку при- дружених друштва	АОП	334 и 335 Добити или губици по основу инностраног пословања и прерачуна финансиј- ских извештаја	АОП	336 Добити или губици по основу хеџинга новчаног тока	АОП	337 Добити или губици по основу ХОВ распо- ложивих за продају
1	2		10		11		12		13		14		15
	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2019												
7.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) >= 0	4139		4157		4175		4193		4211		4229	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) >= 0	4140		4158		4176		4194		4212		4230	
	Промене у текућој 2019 години												
8.	а) промет на дуговној страни рачуна	4141		4159		4177		4195		4213		4231	
	б) промет на потражној страни рачуна	4142		4160		4178		4196		4214		4232	
	Стање на крају текуће године 31.12. 2019												
9.	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) >= 0	4143		4161		4179		4197		4215		4233	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) >= 0	4144		4162		4180		4198		4216		4234	

Ред. број	ОПИС	АОП	Укупан капитал ?{(ред 16 кол 3 до кол 15) - ?(ред 1а кол 3 до кол 15) - ?(ред 1б кол 3 до кол 15)} >= 0	АОП	Губитак изнад капитала ?{(ред 1а кол 3 до кол 15) - ?(ред 1б кол 3 до кол 15)} >= 0
1	2		16		17
1.	Почетно стање на дан 01.01. 2018				
	а) дуговни салдо рачуна	4235	521.388	4244	
	б) потражни салдо рачуна				
2.	Исравка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика				
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4236		4245	
	б) исправке на потражној страни рачуна				
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. 2018				
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) >= 0	4237	521.388	4246	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) >= 0				
4.	Промене у претходној 2018 години				
	а) промет на дуговној страни рачуна	4239		4247	
	б) промет на потражној страни рачуна				
5.	Стање на крају претходне године 31.12. 2018				
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) >= 0	4239	386.739	4248	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) >= 0				
6.	Исравка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика				
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4240		4249	
	б) исправке на потражној страни рачуна				
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2019				
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) >= 0	4241	386.739	4250	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) >= 0				
8.	Промене у текућој 2019 години				
	а) промет на дуговној страни рачуна	4242		4251	
	б) промет на потражној страни рачуна				
9.	Стање на крају текуће године 31.12. 2019				
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) >= 0	4243	378.055	4252	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) >= 0				

у _____

дана _____ године

М.П.

Законски заступник

Anastasios
Chomenidis
100066033Digitally signed by Anastasios
Chomenidis 100066033
Date: 2020.07.09 07:50:18
+0200

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 06934218	Шифра делатности 5510	ПИБ 100279522
Назив: EXCELSIOR A.D.		
Седиште: BEOGRAD, KNEZA MILOŠA 5		

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

у периоду од 01.01 до 31.12. 2019 . године

- у хиљадама динара -

ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001	181.777	165.883
1. Продаја и прмљени аванси	3002	177.332	164.881
2. Примљене камате из пословних активности	3003	239	363
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	4.206	639
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	159.465	156.223
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	86.475	95.530
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	54.006	48.790
3. Плаћене камате	3008	5.596	11.903
4. Порез на добитак	3009	886	
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	12.502	
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3011	22.312	9.660
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3012		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013	19.384	
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014		
2. Продаја нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и осталих средстава	3015		
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	3016	19.384	
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017		
5. Примљене дивиденде	3018		
II. Остали одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	17.457	6.856
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020		
2. Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	17.457	6.856
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022		
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3023	1.927	
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3024		6.856

ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Прилив готовине из активности финансирања (1 до 5)	3025	21.771	129.908
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето прилив)	3027	21.771	129.908
3. Краткорочни кредити (нето прилив)	3028		
4. Остале дугорочне обавезе	3029		
5. Остале краткорочне обавезе	3030		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	22.415	144.695
1. Откуп сопствених акција и удела	3032		127.803
2. Дугорочни кредити (одлив)	3033		
3. Краткорочни кредити (одлив)	3034	22.415	16.892
4. Остале обавезе	3035		
5. Финансијски лизинг	3036		
6. Исплаћене дивиденде	3037		
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3038		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3039	644	14.787
Г. СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (3001+3013+3025)	3040	222.932	295.791
Д. СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (3005+3019+3031)	3041	199.337	307.774
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3040-3041)	3042	23.595	
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3041-3040)	3043		11.983
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	10.797	22.460
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045	170	613
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046	598	293
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042-3043+3044+3045-3046)	3047	33.964	10.797

HSFormular © 2002-2014 Handy soft

У _____

дана _____ године

М.П.

Законски заступник

 Anastasios
Chomenidis
100066033

 Digitally signed by Anastasios
Chomenidis 100066033
Date: 2020.07.09 07:49:47
+02'00'

EXCELSIOR A.D., BEOGRAD

**Napomene uz finansijske izveštaje
31. decembar 2019. godine**

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2019. godine****1. OSNIVANJE I DELATNOST**

Hotelijsko akcionarsko društvo za hotelske, ugostiteljske i turističke usluge „Excelsior“ a.d., Beograd, (u daljem tekstu „Društvo“), osnovano je 2. novembra 1993. godine.

Na osnovu ugovora o prodaji društvenog kapitala od dana 27. februara 2008. godine, metodom javne aukcije, izvršena je prodaja 70% društvenog kapitala preduzeću „Eteria Ellinkon Ksenodohion Lampsas AE“, Atina, Grčka.

Društvo je 24. aprila 2017. godine potpisalo Ugovor o upravljanju sa Orbis S.A., Varšava, Poljska, licenciranim zastupnikom Accor Group, Francuska u Srbiji. U skladu sa navedenim ugovorom Orbis S.A., Varšava, Poljska se obavezao da će upravljati svim hotelskim aktivnostima pod zaštićenim brendom Mercure i skladu sa svim brend standardima u periodu od deset godina počev od 1. septembra 2017. godine, kada je hotel otvoren sa novim nazivom Hotel Mercure Belgrade Excelsior.

Osnovna delatnost Društva je hotelijerstvo, ugostiteljstvo i turističke usluge. Sedište Društva je u Beogradu, ulica Kneza Miloša 5.

Poreski identifikacioni broj 100279522, a matični broj je 06934218.

Na dan 31. decembra 2019. godine Društvo ima 39 zaposlenih (31. decembra 2018. godine: 40 zaposlenih).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD**2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja**

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", objavljen u "Sl. glasnik RS", br. 62/2013), kao i u skladu sa ostalom primenljivom podzakonskom regulativom. Društvo, kao javno društvo, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodni računovodstveni standardi ("MRS"), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Rešenjem Ministarstva od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014. godine (u daljem tekstu "Rešenje o utvrđivanju prevoda") utvrđeni su i objavljeni prevodi osnovnih tekstova MSFI i MRS, Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje ("Konceptualni okvir"), usvojenih od strane Odbora, kao i povezanih IFRIC tumačenja. Navedeni prevodi objavljeni u Rešenju o utvrđivanju prevoda ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere, kao i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je taj materijal sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda Konceptualni okvir, MRS, MSFI, IFRIC i sa njima povezana tumačenja koja su prevedena, u primeni su od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)**2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja (nastavak)**

Osim pomenutog, pojedina zakonska i podzakonska regulativa u Republici Srbiji definiše određene računovodstvene postupke, što ima za posledicu dodatna odstupanja od MSFI kao što sledi:

- Društvo je ove finansijske izveštaje sastavilo u skladu sa zahtevima Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik Republike Srbije broj 95/2014) i formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike („Službeni glasnik RS“, br. 95/2014 i 144/2014), koji odstupa od formata definisanog u MRS 1 (revidiran) – “Prikazivanje finansijskih izveštaja” i MRS 7 – “Izveštaj o tokovima gotovine”.
- Rešenje Ministarstva finansija Republike Srbije br. 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine (Službeni glasnik Republike Srbije br. 35/2014) utvrđuje da zvanične standarde čine zvanični prevodi Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) i Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (MSFI) koje izdaje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), kao i tumačenja standarda izdatih od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja (IFRIC) do 31. jula 2013. godine. Nakon 31. jula 2013. godine, od strane IASB i IFRIC izdat je značajan broj dopuna, godišnjih poboljšanja, izmena odnosno dodataka postojećim ili revidiranim standardima i tumačenjima, kao i izdavanje novih MSFI, odnosno ukidanje postojećih MRS, koji nisu prevedeni i zvanično usvojeni u Republici Srbiji.
- Određenim podzakonskim aktima koji su na snazi u tekućem periodu zahteva se priznavanje, vrednovanje i klasifikacija sredstava, obaveza i kapitala, kao i prihoda i rashoda koja odstupa od zahteva prevedenih i usvojenih MSFI i MRS.

Na sednici održanoj 10. oktobra 2019. godine Narodna skupština usvojila je Predlog zakona o računovodstvu. Kao rezultat, usvojen je Zakon o računovodstvu i objavljen u Službenom glasniku RS br. 73/2019. Novi Zakon o računovodstvu stupa na snagu od 1. januara 2020. godine, osim pojedinih odredaba koje će imati kasniju primenu.

Rešenjem Ministarstva od 21. novembra 2019. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 92/2019 od 25. decembra 2019. godine utvrđeni su i objavljeni prevodi osnovnih tekstova MSFI i MRS, Konceptualni okvir, usvojenih od strane Odbora, kao i povezanih IFRIC tumačenja. Na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda Konceptualni okvir, MRS, MSFI, IFRIC i sa njima povezana tumačenja koja su prevedena, u primeni su od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2020. godine, dok pravna lica mogu primeniti prevedene standarde i za finansijske izveštaje koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2019. godine.

Prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja, Društvo nije primenilo MSFI i MRS koji u svojim odredbama dozvoljavaju raniju primenu, , niti je primenilo standarde čiji prevod nije utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Shodno navedenom, a imajući u vidu potencijalno materijalne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srbije od MSFI i MRS mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih izveštaja Društva, ovi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u saglasnosti sa MSFI i MRS.

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako nije drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u daljem tekstu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)**2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja (nastavak)**

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenjivalo računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Ovi pojedinačni finansijski izveštaji odobreni su za izdavanje od strane rukovodstva Društva dana 06.07.2020. godine.

Ovi finansijski izveštaji Društva su sastavljeni u cilju poštovanja zakonskih zahteva. Društvo ima zakonsku obavezu da angažuje nezavisnog revizora da izvrši reviziju finansijskih izveštaja. Obim revizije obuhvata finansijske izveštaje u celini i ne pruža uveravanje po bilo kojoj pojedinačnoj poziciji, računu ili transakciji. Finansijski izveštaji koji su bili predmet revizije nisu namenjeni za upotrebu bilo koje strane u svrhu donošenja odluka u vezi sa vlasničkim transakcijama, transakcijama finansiranja ili bilo kojim drugim specifičnim namenama koje se odnose na Grupu. Shodno tome, korisnici finansijskih izveštaja koji su bili predmet revizije ne treba da se oslanjaju isključivo na finansijske izveštaje, već bi trebalo da pre odlučivanja preduzmu i druge postupke za specifične namene.

2.2. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine pojedinačni finansijski izveštaji Društva za 2019. godinu koji su bili predmet revizije.

2.3. Načelo stalnosti poslovanja

Na dan 31. decembra 2019. godine kratkoročne obaveze Društva, koje se značajnim delom u iznosu od 129.676 hiljada dinara odnose na obaveze prema povezanim pravnim licima, bile su veće od njegove obrtne imovine za iznos od 91.829 hiljade dinara, pri čemu je Društvo u tekućoj godini ostvarilo neto gubitak u iznosu od 8.684 hiljada dinara. Rukovodstvo Društva očekuje da će Društvo u narednom periodu nastaviti da ostvaruje stabilne prihode i ostvariti smanjenje troškova ili da će povećanje troškova biti manje od povećanja prihoda. Nadalje, očekivanja Društva su da će potpisani Ugovor o upravljanju sa Orbis S.A., Varšava, Poljska, koji će upravljati svim hotelskim aktivnostima pod zaštićenim brendom Mercure, doprineti stabilizaciji i profitabilnom poslovanju. Shodno napred navedenom finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

2.4. Objavljeni standardi i tumačenja koji će stupiti na snagu 1. januara 2020. godine na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda

- **MSFI 9 „Finansijski instrumenti“**

MSFI 9, izdat u novembru 2009. godine, uvodi nove zahteve u pogledu klasifikacije i vrednovanja finansijskih sredstava. MSFI 9 je u oktobru 2010. godine dopunjen zahtevima u vezi sa klasifikacijom i vrednovanjem finansijskih obaveza i prestankom priznavanja, a u novembru 2013. godine novim zahtevima u vezi sa opštim računovodstvom zaštite (hedžinga). Konačna verzija MSFI 9 izdata je u julu 2014. godine da bi obuhvatila: a) zahteve u vezi sa umanjnjem vrednosti finansijskih sredstava i b) ograničene izmene i dopune zahteva u vezi sa klasifikacijom i uvođenjem kategorije 'fer vrednost kroz izveštaj o ostalom ukupnom rezultatu' za merenje određenih jednostavnih dužničkih instrumenata.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2019. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.4 . Objavljeni standardi i tumačenja koji će stupiti na snagu 1. januara 2020. godine na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda (nastavak)

• MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ (nastavak)

Saglasno MSFI 9 koji je u Srbiji stupio na snagu 1. januara 2020. godine na osnovu rešenja Ministarstva finansija broj 401-00-4980/2019-16 od 21. novembra 2019. godine promene u računovodstvenim politikama koje proizilaze iz primene MSFI 9 će biti primenjene retrospektivno sa dozvoljenim izuzetkom da se ne korriguju uporedni podaci za prethodne periode po osnovu promena koje se odnose na klasifikaciju i vrednovanje kao i obezvređenje finansijskih sredstava.

Efekte usklađivanja knjigovodstvene vrednosti finansijskih sredstava i obaveza na datum prve primene standarda biće priznati u okviru kapitala kroz neraspoređenu dobit kao korekcija početnog stanja za 2020. godinu.

Ključni zahtevi MSFI 9 su da sva priznata finansijska sredstva iz delokruga MRS 39 Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje moraju naknadno biti vrednovana ili po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti. Dužnički instrument koji se drži u okviru poslovnog modela koji ima za cilj naplatu ugovorenih tokova gotovine i ima ugovorene novčane tokove koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate na neotplaćeni iznos glavnice se generalno odmeravaju po amortizovanoj vrednosti na kraju narednog perioda. Dužnički instrumenti koji se drže u okviru poslovnog modela čiji se cilj postiže i naplatom ugovorenih tokova gotovine i prodajom finansijske imovine, a čije ugovorne odredbe rezultuju tokovima gotovine na unapred utvrđene datume koji su prvenstveno plaćanja glavnice i kamate na neotplaćeni deo glavnice generalno se odmeravaju po fer vrednosti kroz izveštaj o ostalom ukupnom rezultatu.

Svi ostali dužnički instrumenti i udeli moraju se odmeravati po fer vrednosti na kraju narednog perioda. Takođe, prema MSFI 9, ukoliko se instrument kapitala ne drži radi trgovanja, subjekt može doneti neopozivu odluku pri početnom priznavanju da se takav instrument meri po fer vrednosti kroz izveštaj o ostalom ukupnom rezultatu, pri čemu se jedino prihod od dividendi priznaje u okviru dobitka i gubitka.

U vezi sa merenjem finansijskih obaveza označenih za merenje po fer vrednosti kroz izveštaj o dobitku i gubitku, MSFI 9 zahteva da iznos promene u fer vrednosti finansijske obaveze koja nastane usled promena kreditnog rizika te obaveze bude prikazan u ostalom ukupnom rezultatu, osim ako bi prezentacija efekta promene kreditnog rizika obaveze prouzrokovala ili uvećala računovodstvenu neusaglašenost u izveštaju o dobitku i gubitku. Promene fer vrednosti obaveze koje nastaju usled kreditnog rizika te obaveze naknadno se ne reklasifikuju na izveštaj o dobitku i gubitku. Prema MRS 39, ceo iznos promene fer vrednosti finansijske obaveze označene za merenje po fer vrednosti kroz izveštaj o dobitku i gubitku prikazuje se u okviru dobitka i gubitka.

U vezi sa umanjnjem vrednosti finansijskih sredstava, MSFI 9 zahteva primenu modela očekivanih kreditnih gubitaka za razliku od modela nastalih kreditnih gubitaka prema MRS 39. Model očekivanih kreditnih gubitaka zahteva da subjekt računovodstveno obuhvati očekivane kreditne gubitke i promene u navedenim očekivanim kreditnim gubicima na svaki datum izveštavanja na način da odrazi promene u kreditnom riziku od početnog priznavanja. Drugim rečima, više nije neophodno da se događaj neizvršenja desi pre priznavanja kreditnih gubitaka.

Društvo će takođe usvojiti i rezultujuće Izmene MSFI 7 Finansijski instrumenti – Obelodanjivanja, koja će primeniti na obelodanjivanja za 2020. godinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.4 . Objavljeni standardi i tumačenja koji će stupiti na snagu 1. januara 2020. godine na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda (nastavak)

• **MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ (nastavak)**

(i) Klasifikacija i vrednovanje finansijskih sredstava i obaveza

Klasifikacija i merenje finansijskih sredstava zavisi od rezultata tzv. SPPI testa (tj. provere da li ugovoreni tokovi gotovine finansijskog sredstva predstavljaju samo otplate glavnice i plaćanja kamate na neotplaćeni deo glavnice) i testa poslovnog modela. Društvo utvrđuje poslovni model na nivou koji odražava način upravljanja grupama finansijskih sredstava da bi se postigao određeni cilj poslovanja. Ova analiza podrazumeva prosuđivanje na osnovu svih relevantnih dokaza, uključujući one o načinu merenja i ocenjivanja performansi finansijskih sredstava, načinu upravljanja finansijskim sredstvima i načinu nagrađivanja osoba koje tim sredstvima upravljaju. Društvo prati finansijska sredstva koja odmeravaju po amortizovanoj vrednosti ili fer vrednosti kroz ostali rezultat čije priznavanje prestaje pre njihovog dospeća da bi razumelo razloge za njihovo otuđenje, kao i da li su ti razlozi konzistentni sa ciljevima poslovanja za čije potrebe je Društvo držalo sredstva. Praćenje tj. monitoring je deo kontinuiranih analiza i procena

Društva u vezi sa tim da li je poslovni model u okviru kojeg se drže preostala, neotuđena sredstva i dalje prikladan, te, ako nije odgovarajući, da li je došlo do promene poslovnog modela a samim tim i do prospektivne promene klasifikacije tih sredstava. Ne očekuje se da će biti potrebno da Društvo u narednom periodu sprovodi takve promene.

Očekuje se da će početna primena MSFI 9 imati sledeći uticaj na finansijska sredstva Društva u vezi sa njihovom klasifikacijom i merenjem:

- finansijska sredstva koja su klasifikovana kao sredstva koja se drže do dospeća prema MRS 39 i odmeravana po amortizovanoj vrednosti i dalje će se meriti po amortizovanoj vrednosti u skladu sa MSFI 9 jer se drže u okviru poslovnog modela čiji je cilj naplata ugovorenih tokova gotovine a ti tokovi se sastoje samo od plaćanja glavnice i kamate na neotplaćeni deo glavnice.

Društvo, počev od 1. januara 2020. godine klasifikuje finansijska sredstva prema načinu naknadnog merenja, kako sledi:

1. finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti,
2. finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat, i
3. finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

i to na osnovu:

- a) poslovnog modela Društva za upravljanje finansijskim sredstvima, i
- b) karakteristika ugovorenih tokova gotovine finansijskog sredstva.

Društvo ne očekuje promene u klasifikaciji i vrednovanju finansijskih obaveza saglasno MSFI 9 u odnosu na MRS 39.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.4. Objavljeni standardi i tumačenja koji će stupiti na snagu 1. januara 2020. godine na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda (nastavak)

(ii) Obezvređenje finansijskih instrumenata u skladu sa MSFI 9

Društvo će primenjivati opšti pristup sa 3 nivoa obezvređenja prilikom obračuna očekivanih kreditnih gubitaka na potraživanja od kupaca i ostala potraživanja i kredite i depozite date drugim pravnim licima. Gotovina i stanja na računima kod banaka ocenjena su kao nisko kreditno rizična jer se drže kod renomiranih međunarodnih bankarskih institucija pa se shodno tome ne očekuje ispravka po ovom pitanju.

Očekivani kreditni gubici po osnovu finansijskih sredstava (kredita i potraživanja) biće priznati primenom sledećih nivoa obezvređenja:

- Nivo 1 – čim je finansijski instrument izdat ili kupljen, priznaju se 12-mesečni očekivani kreditni gubici za taj instrument u bilansu uspeha i formira se ispravka vrednosti, kao približna vrednost tj. početno očekivanje kreditnih gubitaka po osnovu instrumenta. Za ta finansijska sredstva, prihodi od kamata obračunavaju se na osnovu bruto knjigovodstvene vrednosti (bez umanjenja za očekivane kreditne gubitke).
- Nivo 2 – ukoliko se kreditni rizik sredstva značajno uveća a nije procenjen kao nizak, priznaju se očekivani kreditni gubici tokom životnog veka instrumenta u bilansu uspeha. Obračun prihoda od kamate isti je kao kod sredstava svrstanih u Nivo 1.
- Nivo 3 – ukoliko se kreditni rizik sredstva značajno uveća do nivoa da se ono smatra kreditno obezvređenim, prihod od kamate se obračunava na neto knjigovodstvenu vrednost (tj. bruto knjigovodstvenu vrednost umanjenu za ispravku vrednosti). Za ova sredstva odmah se priznaju očekivani kreditni gubici tokom čitavog životnog veka sredstava.

Generalno, očekuje se da Društvo zbog primene očekivanih kreditnih gubitaka shodno MSFI 9 neće imati materijalno beznačajan rast ispravki vrednosti finansijskih sredstava.

• **MSFI 15 „Prihodi od ugovora sa kupcima”**

MSFI 15 uspostavlja jedinstven i sveobuhvatan model za računovodstveno obuhvatanje prihoda po osnovu ugovora sa kupcima. Stupanjem na snagu MSFI 15 zamenjuje prethodno važeća uputstva za priznavanje prihoda u MRS 18 Prihodi, MRS 11 Ugovori o izgradnji i njihovim tumačenjima.

Osnovno načelo MSFI 15 je da entitet treba da prizna prihod koji predstavlja prenos ugovorom obećanih dobara ili usluga kupcima u iznosu koji održava naknadu na koju entitet očekuje da stekne pravo u zamenu za prenete dobra i usluge. Konkretno, standard uvodi pristup priznavanja prihoda od 5 koraka:

- Korak 1: Identifikovati ugovor(e) sa kupcem;
- Korak 2: Utvrditi obaveze izvršenja iz ugovora;
- Korak 3: Utvrditi cenu transakcije;
- Korak 4: Rasporediti cenu transakcije na obaveze izvršenja iz ugovora; i
- Korak 5: Priznati prihode kada entitet ispuni (ili dok ispunjava) obavezu izvršenja.

Prema MSFI 15 entitet priznaje prihod kada je obaveza izvršenja ispunjena (ili tokom ispunjenja te obaveze), tj. kada je 'kontrola' nad dobrima ili uslugama u osnovi konkretne obaveze izvršenja prenet na kupca.

Društvo će primeniti MSFI 15 u skladu sa retrospektivnim metodom prelaska na primenu standarda, pri čemu će zadržati prezentaciju iznosa koji se odnose na prethodne godine u skladu sa prethodno važećim standardima. Osim obimnijih obelodanjivanja o transakcijama Društva koje rezultuju prihodima, ne očekuje se da će primena MSFI 15 imati značajan uticaj na finansijsku poziciju i rezultat Društva. Stoga Društvo ne očekuje da će biti potrebe za priznavanjem korekcija početnih stanja u okviru kapitala u vezi sa početnom primenom MSFI 15 na dan prve primene, tj. na dan 1. januar 2020. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**

Računovodstvene politike date u nastavku Društvo konzistentno primenjuje u svim periodima prezentovane u ovim finansijskim izveštajima.

3.1. Prihodi*Prihodi od prodaje i pružanja usluga*

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i uslugama prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika i ostali finansijski prihodi.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su: prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, viškovi i drugi prihodi.

3.2. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su: rashodi za štetu načinjenu gostu i drugi rashodi.

3.3. Preračunavanje iznosa u stranim sredstvima plaćanja

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.3. Preračunavanje iznosa u stranim sredstvima plaćanja (nastavak)

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu NBS valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

3.4. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih – porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini dve bruto mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, a koje pri tom ne mogu biti manje od dve prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Prema proceni Društva, iznos rezervisanja za otpremnine na dan 31. decembra 2019. godine, izvršeno je ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Prema proceni rukovodstva Društva, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2019. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Društvo nije izvršilo ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Porez na dobitak

Tekući porez na dobitak

Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava primenom propisane poreske stope od 15% (2019. godina: 15%) na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobitka pre oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda, u skladu sa poreskim propisima Republike Srbije, uz umanjenje za propisane poreske kredite.

Zakon o porezu na dobitak Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina. Poreski gubici nastali pre 1. januara 2010. godine mogu se prenositi na račun budućih dobitaka u periodu ne dužem od deset godina

Odloženi porez na dobitak

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice potraživanja i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će verovatno postojati oporezivi dobitak od kojeg se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti. Odložena poreska sredstva i obaveze se obračunavaju po poreskoj stopi čija se primena očekuje u periodu kada će se sredstvo realizovati odnosno obaveza izmiriti. Na dan 31. decembra 2019. godine, odložena poreska sredstva i obaveze obračunati su po stopi od 15%.

Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

3.6. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su sredstva koja se mogu identifikovati kao nemonetarna i bez fizičkog obeležja.

Kao nematerijalna ulaganja priznaju se i podležu amortizaciji nematerijalna ulaganja koja ispunjavaju uslove propisane MRS 38 "Nematerijalna ulaganja" i imaju korisni vek trajanja duži od godinu dana. Ukoliko nematerijalno ulaganje ne ispunjava navedene uslove ono se priznaje na teret rashoda perioda u kome je nastalo.

Početno merenje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Naknadno merenje nakon početnog priznavanja nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu kumulirane amortizacije i eventualne gubitke usled obezvređenja.

Stečene licence računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih prilikom sticanja i stavljanja softvera u upotrebu, a amortizuju se u roku od deset godina.

3.7. Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Nekretnine i oprema (nastavak)

Naknadno nekretnine i oprema se iskazuju po revalorizovanom iznosu, koji predstavlja njihovu fer vrednost na datum revalorizacije umanjenu za naknadnu akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Izdaci za nekretnine i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Društvo i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Dobici od prodaje nekretnina i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	Procenjeni vek trajanja u	Procenjeni vek trajanja u
	2019. godini	2018. godini
Građevinski objekti	33	33
Kompjuterska oprema	4.16	4.16
Motorna vozila	6.6	6.6
Nameštaj i ostala oprema	6.6	6.6

3.8. Umanjenje vrednosti imovine

Na svaki datum bilansa stanja Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka usled umanjenja vrednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjem vrednosti. Ako nije moguće proceniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrednost je neto prodajna cena ili vrednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procene vrednosti u upotrebi, procenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrednosti primenom diskontne stope pre oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procenu vremenske vrednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva (ili jedinice koja generiše novac) umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici umanjenja vrednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koja se ne koristi kao investiciona nekretnina koja je iskazana po revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8. Umanjenje vrednosti imovine (nastavak)

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generiše novac) povećava se do revidiranog procenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrednost ne premašuje knjigovodstvenu vrednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generiše novac) usled umanjenja vrednosti.

Poništenje gubitka od umanjenja vrednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procenjenoj vrednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrednosti iskazuje kao povećanje usled revalorizacije.

Na dan 31. decembra 2019. godine, na osnovu procene rukovodstva Društva, ne postoje indicije da su vrednost nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme obezvređeni.

3.9. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i materijala čini fakturna cena dobavljača. Zalihe se vode po metodi prosečnih nabavnih cena.

Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti – obezvređenje zaliha vrši se za materijal i sirovine.

3.10. Finansijski instrumenti

Finansijska sredstva

Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: krediti i potraživanja i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni i sredstva na računima kod banaka.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i drugih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivni dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Društva procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska sredstva (nastavak)

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Društvo odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza.

Kredit i potraživanja, kao i finansijska sredstva koje se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Društvo vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenese na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane Društva, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Društvo koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Ostala potraživanja i obaveze se svode na sadašnju vrednost diskontovanjem budućih novčanih tokova uz korišćenje tekućih kamatnih stopa. Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Društva i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska sredstva (nastavak)

Obezvredenje finansijskih sredstava

Društvo obračunava obezvređenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi direktor Društva.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Društva, da je potraživanje u knjigama Društva opisano kao nenaplativo i da Društvo nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi direktor Društva.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštenu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi, odnosno kao ostali prihodi i rashodi za efekte revalorizacije primenom stope rasta cena na malo.

Društvo vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenetna na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.11. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Društvo ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCENA

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni iznosi se mogu razlikovati od procenjenih.

U nastavku su prikazane ključne pretpostavke vezane za budućnost i ostali izvori procenjivanja, neizvesnosti na datum bilansa stanja koje predstavljaju značajan rizik, za materijalne korekcije iznosa pozicija bilansa stanja u sledećoj finansijskoj godini.

4.1. Amortizacija, stope amortizacije i korisni vek upotrebe

Obračun amortizacije i stope amortizacije su zasnovane na projektovanom ekonomskom veku građevinskih objekata, opreme i nematerijalnih ulaganja. Jednom godišnje Društvo procenjuje ekonomski vek navedenih sredstava na osnovu trenutnih predviđanja.

Takođe, usled značajnosti stalnih sredstava u ukupnoj aktivi Društva, uticaj svake promene u navedenim pretpostavkama može biti materijalno značajan za finansijski položaj Društva, kao i za rezultate njenog poslovanja. Na primer, ukoliko bi Društvo skratilo prosečan korisni vek stalne imovine za 10%, to bi u poslovnoj 2019. godini rezultovalo u dodatnom trošku amortizacije u iznosu od 6.216 hiljada dinara (u 2018. godini: 5.992 hiljade dinara).

4.2. Ispravka vrednosti potraživanja

Ispravka vrednosti za sumnjiva i sporna potraživanja je obračunata, na osnovu procenjenih gubitaka usled nemogućnosti kupaca da ispune neophodne obaveze. Procena Rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnim sposobnostima kupaca i promenama u uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i rezultujućim budućim naplatama. Rukovodstvo veruje da nije potrebna dodatna ispravka vrednosti potraživanja, izuzev rezervisanja već prikazanih u finansijskim izveštajima.

4.3. Rezervisanja za sudske sporove

Rezervisanja su u značajnoj meri podložna procenama. Društvo procenjuje verovatnoću da se neželjeni slučajevi mogu dogoditi kao rezultat prošlih događaja i vrši procenu iznosa koji je potreban da se izmiri obaveza. Iako Društvo poštuje načelo opreznosti prilikom procene, s obzirom da postoji velika doza neizvesnosti, u određenim slučajevima stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

4.4. Fer vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Prema MSFI 13, Društvo odmerava fer vrednost imovine i obaveza koristeći pretpostavke koje bi učesnici na tržištu koristili prilikom određivanja cene imovine ili obaveze, pod pretpostavkom da tržišni učesnici deluju u svom najboljem ekonomskom interesu. Fer vrednost je cena koja bi bila naplaćena, odnosno plaćena za prenos obaveze u redovnoj transakciji na primarnom ili najpovoljnijem tržištu na datum odmeravanja, po tekućim tržišnim uslovima, a nezavisno od toga da li je ta cena direktno uočljiva ili procenjena upotrebom druge tehnike procene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCENA

4.4. Fer vrednost (nastavak)

Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i, u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrednosti. Po mišljenju Rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je, u datim okolnostima, najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Različiti nivoi fer vrednosti definisani su na sledeći način:

- Inputi nivoa 1 – su kotirane cene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za identičnu imovinu i obaveze kojima entitet ima pristup na datum odmeravanja. Pretpostavke inputa nivoa 1 se odnose na postojanje primarnog tržišta za imovinu ili obavezu ili, u odsustvu primarnog tržišta, najpovoljnije tržište za imovinu ili obavezu; i da li entitet može da realizuje transakciju za imovinu ili obavezu po ceni na tržištu na datum odmeravanja.
- Inputi nivoa 2 – su inputi koji nisu kotirane cene uključene u nivo 1 koje su uočljive za imovinu ili obavezu, bilo direktno ili indirektno. Ovi inputi uključuju sledeće: kotirane cene za sličnu imovinu ili obaveze na aktivnom tržištu, kotirane cene za identičnu ili sličnu imovinu ili obaveze na tržištima koja nisu aktivna, inputi koji nisu kotirane cene, ako su uočljivi za imovinu ili obaveze i inputi potkrepljeni tržištem.
- Inputi nivoa 3 – su neuočljivi inputi za imovinu ili obaveze, koje entitet razvija koristeći najbolje informacije raspoložive u datim okolnostima. Dakle, razmatraju se sve razumno raspoložive informacije o pretpostavkama tržišnih učesnika. Neuočljivi inputi smatraju se pretpostavkama tržišnih učesnika i ispunjavaju cilj odmeravanja fer vrednosti.

Fer vrednost materijalne imovine se procenjuje od strane kvalifikovanih procenitelja. U nedostatku tekućih cena na aktivnom tržištu za sličnu materijalnu imovinu, Društvo razmatra informacije iz različitih izvora, uključujući:

- a) tekuće cene na aktivnom tržištu za nekretnine drugačije prirode, stanja ili lokacije, prilagođene tako da odražavaju te razlike; i
- b) nedavne cene sličnih nekretnina na manje aktivnim tržištima, korigovane tako da odražavaju promene u ekonomskim uslovima od datuma transakcije koje su nastale po tim cenama.
- c) projekcije diskontovanih tokova gotovine, koje su zasnovane na pouzdanim procenama budućih tokova gotovine, zasnovane na planovima Rukovodstva i očekivanjima po pitanju tržišnih kretanja, kao što su cene, broj noćenja, prosečnih prihoda po sobi, popunjenost kapaciteta i slično i koje su dobijene primenom diskontnih stopa koje odražavaju trenutne tržišne procene neizvesnosti u vezi sa iznosima i dinamikom tokova gotovine.

Nakon početnog priznavanja nekretnine se iskazuju po revalorizovanom iznosu koji izražava njihovu poštenu vrednost na dan revalorizacije, umanjenoj za ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu amortizacije i ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu gubitka zbog obezvređenja.

Povećanje knjigovodstvene vrednosti sredstava kao rezultat revalorizacije se priznaje u okviru pozicije revalorizacione rezerve. Međutim, povećanje se priznaje kao prihod u bilansu uspeha do onog iznosa do kojeg se stornira revalorizaciono smanjenje istog sredstva, koje je prethodno priznato kao rashod u bilansu uspeha. Smanjenje knjigovodstvene vrednosti sredstva kao rezultat revalorizacije, se priznaje kao rashod. Međutim, smanjenje se priznaje na teret revalorizacionih rezervi do iznosa postojećih revalorizacionih rezervi koje se odnosi na to sredstvo.

Procene rukovodstva Društva su da neto knjigovodstvena vrednost navedenih nekretnina odgovara njihovoj fer vrednosti na dan 31. decembra 2019. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

5. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Prihodi od prodaje povezanom licu (napomena 30)	5.296	2.365
Prihodi od smeštaja	110.555	120.232
Prihod od hrane	21.071	15.405
Prihod od dnevnog odmora	8	46
Ostalo	8.778	11.797
	<u>145.708</u>	<u>149.845</u>

6. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Prihod od zakupa	1.901	994
Ostali poslovni prihodi	6.238	2.448
	<u>8.139</u>	<u>3.442</u>

7. TROŠKOVI MATERIJALA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Troškovi hrane, pića i ostalog materijala za restoran	9.681	10.030
Troškovi materijala za održavanje	5.160	4.871
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	1.937	2.254
	<u>16.778</u>	<u>17.155</u>

8. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Troškovi električne energije	5.236	4.643
Troškovi grejanja	2.671	3.014
Troškovi goriva	84	
	<u>7.991</u>	<u>7.657</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

9. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Troškovi bruto zarada	45.050	37.478
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	5.776	6.112
Troškovi naknada po ugovorima	1.949	2.370
Ostali lični rashodi	2.557	2.830
	<u>55.332</u>	<u>48.790</u>

10. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
PTT usluge i usluge transporta	2.125	2.290
Troškovi usluga održavanja	8.343	8.220
Troškovi zakupnina	1.706	2.021
Troškovi reklame i oglasa	369	191
Troškovi komunalnih usluga	969	988
Troškovi pranja veša	2.549	2.619
Troškovi ostalih usluga	239	216
	<u>16.300</u>	<u>16.617</u>

11. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Troškovi amortizacije:		
- nekretnine i oprema (napomena 17)	26.531	25.366
- nematerijalna ulaganja (napomena 17)	674	618
	<u>27.205</u>	<u>25.984</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

12. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Troškovi konsalting usluga	2.703	2.678
Troškovi obezbeđenja	1.269	1.046
Troškovi održavanja IT mreže	778	624
Troškovi reprezentacije	1.099	1.307
Troškovi premija osiguranja	2.087	1.929
Troškovi platnog prometa	2.860	2.405
Troškovi centra za rezervacije	4.234	5.421
Troškovi članarina	225	41
Troškovi poreza i doprinosa	3.198	3.573
Troškovi naknada Orbis S.A. po osnovu Ugovora o upravljanju - (napomena 30)		
- naknade za upotrebu brenda	1.137	1.228
- troškovi osnovnih naknada	1.475	470
- naknada za troškove marketinga	569	614
- troškovi stimulativnih naknada	2.319	1.989
- troškovi naknada za distribuciju	2.843	4.109
- troškovi "le club"	998	992
Ostali nematerijalni troškovi	3.686	3.754
	<u>31.480</u>	<u>32.180</u>

13. FINANSIJSKI PRIHODI I FINANSIJSKI RASHODI

Finansijski prihodi

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Prihodi od kamata (od trećih lica)	239	363
Pozitivne kursne razlike i pozitivni efekti valutne klauzule (prema trećim licima)	1.007	614
Ostali finansijski prihodi	46	26
	<u>1.292</u>	<u>1.003</u>

Finansijski rashodi

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Rashodi kamata:		
- po kreditima povezana pravna lica	7.654	3.362
- po kreditima – treća lica	1.412	8.541
- ostalo	-	77
	<u>9.066</u>	<u>11.980</u>
Negativne kursne razlike i negativni efekti valutne klauzule (prema trećim licima)	358	341
	<u>9.424</u>	<u>12.321</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

14. OSTALI PRIHODI I OSTALI RASHODI

Ostali prihodi

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Viškovi	-	1.887
Ostali nepomenuti prihodi	6	162
	<u>6</u>	<u>2.049</u>

Ostali rashodi

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Manjkovi materijala	432	2.440
Ostali nepomenuti rashodi	62	5
	<u>494</u>	<u>2.445</u>

15. ZARADA PO AKCIJI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Neto gubitak	(8.684)	(6,846)
Prosečan ponderisan broj akcija	63.859	77.311
Osnovna zarada po akciji (u dinarima)	<u>(135,99)</u>	<u>(88,55)</u>

U zvaničnom obrascu bilansa uspeha Agencije za privredne registre Srbije nije moguće u skladu sa MRS 33 – Zarada po akciji, iskazati zaradu po akciji Društva s obzirom na vrednosti iskazane u iznosu manjem od hiljadu dinara.

16. POREZ NA DOBITAK

a) Komponente poreza na dobitak

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2019.	2018.
Tekući poreski rashod	(631)	(869)
Odloženi poreski prihod	2.026	1.857
	<u>1.395</u>	<u>988</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

16. POREZ NA DOBITAK (nastavak)

b) Usaglašavanje iznosa tekućeg poreza na dobitak i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

	U hiljadama dinara	
	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	(10.079)	(7.832)
Obračunati porez po stopi od 15%	(1.512)	(1.175)
Poreski efekti rashoda i prihoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu	117	180
Ostalo	-	7
	<u>(1.395)</u>	<u>(988)</u>

c) Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze iskazane na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 53.562 hiljada dinara (31. decembra 2018. godine: 55.590 hiljada dinara) odnose se na oporezive privremene razlike proistekle kao razlika između poreske osnovice nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Kretanja na računu odloženih poreskih obaveza prikazana su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Stanje 1. januara	55.590	57.438
Priznato u okviru bilansa uspeha		
- privremene razlike na nekretninama, opremi i nematerijalnim ulaganjima	(2.026)	(1.848)
Ostalo	(2)	-
	<u>53.562</u>	<u>55.590</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

17. NEKRETNINE, OPREMA I NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nekretninama, opremi i nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

	U hiljadama dinara					
	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema i ostala postrojenja i oprema	Investicije u toku i avansi	Ukupno	Nematerijalna ulaganja
Nabavna vrednost						
Stanje, 1. januar 2018. godine	147.937	680.486	48.006	62	876.491	6.199
Povećanja	-	786	5.796	7.809	14.391	276
Stanje, 31. decembar 2018. godine	147.937	681.272	53.802	7.871	890.882	6.475
Stanje, 1. januar 2019. godine	147.937	681.272	53.802	7.871	890.882	6.475
Povećanja	-	10.755	6.426	-	17.181	646
Zatvaranje avansa	-	-	-	(7.809)	(7.809)	-
Stanje, 31. decembar 2019. godine	147.937	692.027	60.228	62	900.254	7.121
Akumulirana ispravka vrednosti						
Stanje 1. januar 2018. godine	-	176.380	31.806	-	208.186	832
Amortizacija (napomena 11)	-	20.443	4.923	-	25.366	618
Ostalo	-	-	(4)	-	(4)	-
Stanje, 31. decembar 2018. godine	-	196.823	36.720	-	233.548	1.450
Stanje 1. januar 2019. godine	-	196.823	36.720	-	233.548	1.450
Amortizacija (napomena 11)	-	20.757	5.774	-	26.531	674
Ostalo	-	-	-	-	-	(2)
Stanje, 31. decembar 2019. godine	-	217.580	42.499	-	260.079	2.122
Sadašnja vrednost						
31. decembra 2019. godine	147.937	474.447	17.729	62	640.175	4.999
31. decembra 2018. godine	147.937	484.449	17.077	7.871	657.334	5.025

Procena fer vrednosti zemljišta i građevinskih objekata je izvršena na dan 31.12.2018.godine od strane ovlašćenog procenitelja, pri čemu je procena fer vrednosti zemljišta izvršena korišćenjem metode uporedivih tržišnih cena, dok je procena fer vrednosti građevinskih objekata izvršena primenom metode troškova zamene i prinostne metode. Prema stepenu mogućnosti procene fer vrednosti, primenjeni metod odmeravanja fer vrednosti zemljišta odgovara nivou 2, dok primenjene metode odmeravanja fer vrednosti građevinskih objekata odgovaraju nivou 3 u skladu sa MSFI 13.

U tabeli koja sledi prezentovane su vrednosti zemljišta i građevinskih objekata, po kojima bi ova sredstva bila iskazana da se vrednuju po nabavnoj vrednosti:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Zemljište	242	242
Građevinski objekti*	257.472	255.438
	257.724	255.680

* Iskazana vrednost građevinskih objekata predstavlja njihovu poresku vrednost koja aproksimira nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

17. NEKRETNINE, OPREMA I NEMATERIJALNA ULAGANJA (nastavak)

U skladu sa zahtevima MRS 36 – Umanjenje vrednosti imovine, rukovodstvo Društva je izvršilo procenu naznaka postojanja umanjenja vrednosti zemljišta i objekta sagledavajući naznake iz eksternih i internih izvora informacija, uključujući, ali neograničavajući se na:

- kretanje tržišne kamatne stope,
- kretanje tržišne kapitalizacije,
- analizu osetljivosti, i
- poređenje operativnih rezultata (neto novčani tok, operativni profit, iskorišćenost smeštajnih kapaciteta, itd.)

Na osnovu prethodno navedenih analiza, Rukovodstvo Društva je zaključilo da nema naznaka da je vrednost zemljišta i zgrade manja od knjigovodstvene vrednosti na dan 31. decembra 2019. godine.

Društvo je kao sredstvo uredne otplate kredita uspostavilo hipoteku nad građevinskim čija sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2019. godine iznosi 474.447 hiljada dinara (31. decembar 2018. godine: 484.449 hiljada dinara).

18. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Ostali dugoročni finansijski plasmani iskazani na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 19,384 hiljade dinara odnose se u celini na oročena novčana sredstva kod Vojvođanske banke a.d. Novi Sad (EUR 164,000) koja je agent posrednik po osnovu kredita odobrenog od strane National Bank of Greece S.A., London branch (napomena 26). Tokom 2019. godine Društvo je isplatilo navedeni kredit i razročilo navedeni plasman.

19. ZALIHE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Materijal	327	613
Rezervni delovi	-	61
Alat i inventar	-	1.355
	<u>327</u>	<u>2,029</u>
Dati avansi za zalihe	<u>116</u>	<u>162</u>
	<u>443</u>	<u>2.191</u>

20. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Kupci u zemlji:		
- povezana pravna lica	936	-
- ostala povezana pravna lica	-	230
- ostala pravna lica	2.408	1.395
Kupci u inostranstvu	<u>2.112</u>	<u>1.396</u>
	<u>5.456</u>	<u>3.021</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

21. DRUGA POTRAŽIVANJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Potraživanja od zaposlenih	-	29
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	3.236	4.099
Ostala tekuća potraživanja	5.635	1.637
	<u>8.871</u>	<u>5.765</u>

22. GOTOVINSKI EKIVALENTI I GOTOVINA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Tekući račun	10.720	5.504
Devizni račun	23.244	5.293
	<u>33.964</u>	<u>10.797</u>

23. POTRAŽIVANJA I OBAVEZE ZA POREZ NA DODATU VREDNOST

Na dan 31. decembra 2019. godine Društvo je iskazalo potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrednost plaćenog pri uvozu u iznosu od 155 hiljada dinara, i obaveze po osnovu razlike obračunatog poreza na dodatu vrednost i prethodnog poreza u iznosu od 722 hiljade dinara (31. decembar 2018. godine: 3.018 hiljada dinara).

24. KAPITAL

Osnovni kapital evidentiran u knjigama Društva u celini se odnosi na obične akcije.

Na dan 31. decembra 2019. godine akcijski kapital se sastoji od 63.859 običnih akcija (31. decembar 2018. godine: 77.311 običnih akcija), pojedinačne nominalne vrednosti od hiljadu dinara. Sve emitovane akcije su u potpunosti uplaćene.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2019. godine je sledeća:

Akcionar	Broj akcija	U hiljadama Dinara	%
Lampsa AE Atina, Grčka	63.859	63.859	100.00%
	<u>63.859</u>	<u>63.859</u>	<u>100.00%</u>

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2018. godine je sledeća:

Akcionar	Broj akcija	U hiljadama Dinara	%
Lampsa AE Atina, Grčka	62.104	62.104	80.33%
Ostali akcionari – fizička lica	1.755	1.755	2.28%
Excelsior a.d. Beograd	13.452	13.452	17.39%
	<u>77.311</u>	<u>77.311</u>	<u>100.00%</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

24. KAPITAL (nastavak)

Tokom 2019. godine Društvo je poništilo 13.452 obične akcije koje su u prethodnom periodu otkupljene od strane Društva.

Promene na računima kapitala u toku 2019 i 2018. godine prikazane su kao što sledi:

	U hiljadama dinara						
	Osnovni kapital	Emisiona premija	Otkupljene sopstvene akcije	Revalorizacione rezerve	Neraspoređeni dobitak	Gubitak	Ukupno
Stanje, 1. januar 2018. godine	77.311	-	-	411.955	32.122	-	521.388
Otkup sopstvenih akcija	-	(114.351)	(13.452)	-	-	-	-
Umanjenje rezultata prethodne godine za iznos emisione premije	-	114.351	-	-	(32.122)	(89.229)	(127.803)
Neto gubitak	-	-	-	-	-	(6.846)	(6.846)
Stanje, 31. decembar 2018. godine	<u>77.311</u>	<u>-</u>	<u>(13.452)</u>	<u>411.955</u>	<u>-</u>	<u>(89.075)</u>	<u>386.739</u>
Stanje, 1. januar 2019. godine	77.311	-	(13.452)	411.955	-	(89.075)	386.739
Poništavanje otkupljenih sopstvenih akcija	(13.452)	-	13.452	-	-	-	-
Neto gubitak	-	-	-	-	-	(8.684)	(8.684)
Stanje, 31. decembar 2018. godine	<u>63.859</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>411.955</u>	<u>-</u>	<u>(97.759)</u>	<u>378.055</u>

Revalorizacione rezerve Društva u iznosu od 411,955 hiljada dinara odnose se na revalorizacione rezerve po osnovu procene zemljišta, nekretnina i opreme.

25. DUGOROČNA REZERVISANJA

Na dan 31. decembra 2019. godine, Društvo je iskazalo rezervisanja po osnovu sudskih sporova u iznosu od 525 hiljada dinara i rezervisanja otpremnine prilikom odlaska u penziju zaposlenih u iznosu od 670 hiljada dinara (napomena 32). U toku 2019. godine Društvo nije vršilo dodatna rezervisanja po navedenim osnovama.

26. DUGOROČNE OBAVEZE

			U hiljadama dinara	
	EUR	Dospeće	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
BMP a.d., Beograd	1.100.288	April 2020. Mart	129.386	129.908
BMP a.d., Beograd	1.024.966	2024.	120.533	-
National Bank of Greece S.A., London Branch	829,000	Jun 2022.	-	98.032
			249.919	227.940
<i>Minus tekuće dospeće dugoročnih obaveza</i>			<u>(129.386)</u>	<u>(23.639)</u>
			<u>120.533</u>	<u>204.301</u>

Dugoročni krediti od povezanog pravnog lica na dan 31. decembra 2019. godine iznose 120,529 hiljada dinara neto (EUR 1,024,966) i odnose se na dugoročni zajam koji je povezano društvo BMP a.d.; Beograd odobrilo Društvu sa rokom vraćanja do 1. aprila 2024. godine uz kamatnu stopu od 3.42% na godišnjem nivou. Svrha odobrenog zajma je prevremeno izmirenje obaveza po kreditima poslovnih banaka. Sredstvo obezbeđenja su hipoteka nad nekretninom upisanom u KP 4939 kao i 10 blanko solo menica.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

26. DUGOROČNE OBAVEZE (nastavak)

Tekuća dospeća u iznosu od 129,386 hiljada dinara (EUR 1,100,287.85) odnose se na zajam odobren od strane povezanog društva BMP a.d., Beograd sa rokom vraćanja do 1. aprila 2020. godine uz kamatnu stopu od 3.42% na godišnjem nivou. Svrha odobrenog zajma je otkup akcija od nesaglasnih akcionara i povlačenje akcija povezanog pravnog lica sa Beogradske berze. Sredstvo obezbeđenja je korporativna garancija ETERIA ELLINIKON KSENOTOHION LAMPSA AE, Grčka.

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Do jedne godine	129.386	23.639
Od 1 do 2 godine	-	157.851
Od 2 do 3 godine	-	46.450
Preko 3 godine	120.533	-
	<u>249.919</u>	<u>227.940</u>

27. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Tekuće dospeće dugoročnih kredita (napomena 26)	129.386	23.639
Kratkoročni krediti od poslovnih banaka	-	22.457
	<u>129.386</u>	<u>46.096</u>

28. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Obaveze prema dobavljačima:		
- ostala povezana pravna lica u zemlji (napomena 30)	290	234
- u zemlji	3.296	2.576
- u inostranstvu	1.100	1.593
Ostale obaveze iz poslovanja	<u>1.569</u>	<u>1.656</u>
	<u>6.255</u>	<u>6.059</u>

29. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Ostale kratkoročne obaveze iskazane na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 2.196 hiljada dinara u celini se odnose na obavezu koju Društvo ima po osnovu troškova finansiranja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

30. OBELODANJIVANJE OĐNOŠA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

a) Bilans stanja

Sledeća salda potraživanja i obaveza su proizašla iz transakcija obavljenih sa povezanim pravnim licima:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2018.
Potraživanja po osnovu prodaje (napomena 20)		
- BMP a.d., Beograd	936	230
Ukupno potraživanja	936	230
Obaveze prema dobavljačima (napomena 27)		
- BMP a.d., Beograd	290	234
Obaveze po osnovu kredita (napomena 25)		
- BMP a.d., Beograd	249.919	129.908
Ukupno obaveze	250.209	130.142
Obaveze, neto	(249.273)	(129.912)

b) Bilans uspeha

Pregled prihoda i rashoda ostvarenih iz transakcija sa povezanim pravnim licima je prikazan u narednom pregledu:

	U hiljadama dinara	
	2019.	2018.
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga (napomena 5):		
- BMP a.d., Beograd	4.459	-
Ukupno prihodi	4.459	-
Troškovi proizvodnih usluga (napomena 10):		
- BMP a.d., Beograd	(2.491)	(2.619)
Nematerijalni troškovi:		
- ORBIS S.A. (napomena 12)	(9.341)	(9.402)
Finansijski rashodi		
- BMP a.d., Beograd	(7.654)	(3.362)
Ukupno rashodi	(19.486)	(15.383)
Neto rashodi	(15.027)	(15.383)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

31. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA I CILJEVIMA UPRAVLJANJA RIZICIMA

Upravljanje rizikom kapitala

Ne postoji formalni okvir za upravljanje rizikom kapitala Društva. Rukovodstvo Društva razmatra rizik kapitala, na osnovama ublažavanja rizika i uverenja da će Društvo biti u mogućnosti da održi princip stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući povećanje profita vlasnika, preko optimizacije duga i kapitala. Struktura kapitala Društva sastoji se od gotovine i gotovinskih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji uključuje akcijski kapital, rezerve, neraspoređeni dobitak, kao i akumulirani gubitak.

Lica koja kontrolišu finansije na nivou Društva vrše pregled strukture kapitala na godišnjem nivou. Kao deo tog pregleda, rukovodstvo Društva razmatra cenu kapitala i rizik povezan sa vrstom kapitala.

Pokazatelji zaduženosti Društva sa stanjem na kraju godine bili su sledeći:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2018.
Zaduženost a)	252.115	250.397
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	33.964	10.797
Neto zaduženost	218.151	239.600
Kapital b)	378.055	386.739
Racio ukupnog dugovanja prema kapitalu	0,58	0,62

a) Dugovanje se odnosi na dugoročne pozajmice i obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja.

b) Kapital uključuje akcijski kapital, revalorizacione rezerve i gubitak.

Značajne računovodstvene politike u vezi sa finansijskim instrumentima

Detalji značajnih računovodstvenih politika, kao i kriterijumi i osnove za priznavanje prihoda i rashoda za sve vrste finansijskih sredstava i obaveza obelodanjeni su u napomeni 3 ovih finansijskih izveštaja.

Kategorije finansijskih instrumenata

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Finansijska sredstva		
Ostali dugoročni finansijski plasmani	-	19.384
Potraživanja po osnovu prodaje	5.456	3.021
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	33.964	10.797
	39.420	33.202
Finansijske obaveze		
Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	120.533	204.301
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	-	22.457
Tekuća dospeća dugoročnih kredita	129.386	23.639
Obaveze prema dobavljačima	4.686	4.403
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	2.196	-
Ostale obaveze	1.569	1.656
	258.370	256.456

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

31. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA I CILJEVIMA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

Kategorije finansijskih instrumenata (nastavak)

Osnovni finansijski instrumenti Društva su gotovina i gotovinski ekvivalenti, potraživanja po osnovu prodaje i obaveze prema dobavljačima, a čija je osnovna namena finansiranje tekućeg poslovanja Društva. U normalnim uslovima poslovanja Društvo je izloženo niže navedenim rizicima.

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Finansijski rizici uključuju tržišni rizik (devizni i kamatni), kreditni rizik, i rizik likvidnosti. Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju smanjenjem izloženosti Društva ovim rizicima. Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente kako bi izbeglo uticaj finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

Tržišni rizik

U svom poslovanju Društvo je izloženo finansijskim rizicima od promena kurseva stranih valuta i promena kamatnih stopa.

Izloženost tržišnom riziku se sagledava preko analize senzitivnosti. Nije bilo značajnijih promena u izloženosti Društva tržišnom riziku, niti u načinu na koji Društvo upravlja ili meri taj rizik.

Devizni rizik

Društvo je izloženo deviznom riziku prvenstveno preko gotovine i gotovinskih ekvivalenata, ostalih dugoročnih finansijskih plasmana, dugoročnih kredita i zajmova u inostranstvu, kratkoročnih kredita i zajmova u zemlji i obaveza prema dobavljačima koji su denominirani u stranoj valuti. Društvo ne koristi posebne finansijske instrumente kao zaštitu od rizika, s obzirom da u Republici Srbiji takvi instrumenti nisu uobičajeni.

Stabilnost ekonomskog okruženja u kojem Društvo posluje, u velikoj meri zavisi od mera vlade u privredi, uključujući i uspostavljanje odgovarajućeg pravnog i zakonodavnog okvira.

Knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na datum izveštavanja u društvu bila je sledeća:

	Sredstva		Obaveze	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
EUR	25.366	26.121	251.120	252.223
	<u>25.366</u>	<u>26.121</u>	<u>251.120</u>	<u>252.223</u>

Društvo je osetljivo na promene deviznog kursa EUR. Sledeća tabela predstavlja detalje analize osetljivosti društva na porast i smanjenje od 10% kursa dinara u odnosu na datu stranu valutu. Stopa osetljivosti od 10% se koristi pri internom prikazivanju deviznog rizika i predstavlja procenu rukovodstva razumno očekivanih promena u kursovima stranih valuta. Analiza osetljivosti uključuje samo nenamirena potraživanja i obaveze iskazane u stranoj valuti i usklađuje njihovo prevođenje na kraju perioda za promenu od 10% u kursovima stranih valuta. Pozitivan broj iz tabele ukazuje na smanjenje rezultata tekućeg perioda kada dinar slabi prema stranoj valuti. U slučaju jačanja dinara od 10% u odnosu na datu stranu valutu, uticaj na rezultat tekućeg perioda bio bi suprotan onom iskazanom u prethodnom slučaju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

31. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA I CILJEVIMA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Devizni rizik (nastavak)

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
EUR	22.575	22.610
Rezultat tekućeg perioda	22.575	22.610

Knjigovodstvena vrednost finansijskih sredstava i obaveza na kraju posmatranog perioda grupisana prema stepenu rizika od promene kamata, data je u sledećem pregledu:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Finansijska sredstva		
<i>Nekamatonosna</i>		
Potraživanja od prodaje	5.456	3.021
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	33.964	10.797
	39.420	13.818
<i>Varijabilna kamatna stopa</i>		
Ostali dugoročni finansijski plasmani		19.384
	39.420	33.202
Finansijske obaveze		
<i>Nekamatonosne</i>		
Obaveze prema dobavljačima	4.686	4.401
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	2.196	-
Ostale obaveze	1.569	1.656
	8.451	6.059
<i>Fiksna kamatna stopa</i>		
Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	120.533	129.908
Tekuća dospeća dugoročnih kredita	129.386	-
	249.919	129.908
<i>Varijabilna kamatna stopa</i>		
Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	-	74.393
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	-	22.457
Tekuća dospeća dugoročnih kredita	-	23.639
	-	120.489
	258.370	256.456

Na dan 31. decembra 2019. godine Društvo nije osetljivo na promenu ugovorenih kamatnih stopa za nederivativne instrumente na datum bilansa stanja, obzirom da nema ni sredstva ni obaveze ugovorene sa varijabilnom kamatom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

31. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA I CILJEVIMA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

Kreditni rizik

Upravljanje potraživanjima od kupaca

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak za Društvo. Izloženost Društva ovom riziku ograničena je na iznos potraživanja od kupaca na dan bilansa.

Najznačajniji kupci predstavljani su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Kuoni Global Travel Services	-	507
Telenor	151	10
Travco House	598	16
JacTravel Limited	294	483
Ostali kupci	4.413	2.005
	<u>5.456</u>	<u>5.228</u>

Struktura potraživanja od kupaca na dan 31. decembra 2019. godine prikazana je u tabeli koja sledi:

	U hiljadama dinara		
	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
Dospela, ispravljena potraživanja od kupaca	1.395	-	1.395
Nedospela potraživanja od kupaca	4.061	-	4.061
	<u>5.456</u>	<u>-</u>	<u>5.456</u>

Struktura potraživanja od kupaca na dan 31. decembra 2018. godine prikazana je u tabeli koja sledi:

	U hiljadama dinara		
	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
Dospela, neispravljena potraživanja od kupaca	-	-	-
Nedospela potraživanja od kupaca	3.021	-	3.021
	<u>3.021</u>	<u>-</u>	<u>3.021</u>

Nedospela potraživanja od kupaca

Nedospela potraživanja iskazana na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 4.061 hiljada dinara najvećim delom se odnose na potraživanja od kupaca po osnovu prodaje usluga u poslednjih nedelja 2019. godine. Ova potraživanja dospevaju uglavnom u roku od 8 dana nakon datuma fakture, u zavisnosti od ugovorenih rokova plaćanja. Prosečno vreme naplate potraživanja u 2019. godini iznosi 8 dana (2018. godine: 3 dana).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

31. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA I CILJEVIMA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Upravljanje potraživanjima od kupaca (nastavak)

Dospela, neispravljena potraživanja od kupaca

Društvo nije obezvređilo dospelu potraživanja iskazana na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 1.395 hiljada dinara (31. decembar 2018. godine: nula hiljada dinara) s obzirom na to da nije utvrđena promena u kreditnoj sposobnosti komitenata. Navedena potraživanja su starija od godinu dana.

Upravljanje obavezama prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima na dan 31. decembar 2019. godine iskazane su u iznosu od 4.686 hiljada dinara (31. decembra 2018. godine: 4.403 hiljade dinara). Dobavljači ne zaračunavaju zateznu kamatu na dospele obaveze, pri čemu Društvo dospele obaveze prema dobavljačima, saglasno politici upravljanja finansijskim rizicima, izmiruje u ugovorenom roku. Prosečno vreme izmirenja obaveza prema dobavljačima u 2019. godini je 31 dan (2018. godine: 15 dana).

Rizik likvidnosti

Konačna odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na rukovodstvu Društva koje je uspostavilo odgovarajući sistem upravljanja za potrebe kratkoročnog, srednjoročnog i dugoročnog finansiranja Društva kao i upravljanja likvidnošću. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

Tabele rizika likvidnosti i kreditnog rizika

Sledeće tabele prikazuju detalje preostalih ugovorenih dospeća finansijskih sredstava. Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim tokovima gotovine nastalim na osnovu finansijskih sredstava na osnovu najranijeg datuma na koji će Društvo biti u mogućnosti da sredstva naplati.

Dospeća finansijskih sredstava

	U hiljadama dinara 31. decembar 2019.					
	Manje od mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 meseca do jedne godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Nekamatonosno	39.420	-	-	-	-	39.420
	39.420	-	-	-	-	39.420

	U hiljadama dinara 31. decembar 2018.					
	Manje od mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 meseca do jedne godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Nekamatonosno	13.818	-	-	-	-	13.818
Varijabilna kamatna stopa	-	-	-	19.384	-	19.384
- glavnica	-	-	-	485	-	485
- kamata	-	-	-	19.869	-	19.869
	13.818	-	-	19.869	-	33.687

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

31. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA I CILJEVIMA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabele rizika likvidnosti i kreditnog rizika (nastavak)

Dospeća finansijskih obaveza

	U hiljadama dinara 31. decembar 2019.					
	Manje od mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 meseca do jedne godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Nekamatnosno	8.451	-	-	-	-	8.451
Fiksna kamatna stopa						
- glavnica	-	-	129.386	120.533	-	249.919
- kamata	-	-	1.122	17.820	-	18.942
	-	-	130.508	138.353	-	268.861
	8.451	-	130.508	138.353	-	277.312

	U hiljadama dinara 31. decembar 2018.					
	Manje od mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 meseca do jedne godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Nekamatnosno	6.059	-	-	-	-	6.059
Fiksna kamatna stopa						
- glavnica	-	-	-	129.908	-	129.908
- kamata	-	-	4.496	1.122	-	5.618
	-	-	4.496	131.030	-	135.526
Fiksna kamatna stopa						
- glavnica	-	-	46.096	74.393	-	120.489
- kamata	-	-	1.452	12.344	-	13.796
	-	-	47.548	86.737	-	134.285
	6.059	-	52.044	217.767	-	275.870

Fer vrednost finansijskih instrumenata

Sljedeća tabela predstavlja sadašnju vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza i njihovu fer vrednost na dan 31. decembra 2019. godine i 31. decembra 2018. godine.

	31. decembar 2019.		31. decembar 2018.	
	Knjigovo- dstvena vrednost	Fer vrednost	Knjigovo- dstvena vrednost	Fer vrednost
Finansijska sredstva				
Ostali dugoročni finansijski plasmani	-	-	19.384	19.384
Potraživanja po osnovu prodaje	5.456	5.456	3.021	3.021
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	33.964	33.964	10.797	10.797
	39.420	39.420	33.202	33.202
Finansijske obaveze				
Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	120.533	120.533	204.301	204.301
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	-	-	22.457	22.457
Tekuća dospeća dugoročnih kredita	129.386	129.386	23.639	23.639
Obaveze prema dobavljačima	4.686	4.686	4.403	4.403
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	2.196	2.196	-	-
Obaveze prema dobavljačima	1.569	1.569	1.656	1.656
	258.370	258.370	256.456	256.456

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

31. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA I CILJEVIMA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

Fer vrednost finansijskih instrumenata (nastavak)

Pretpostavke za procenu trenutne fer vrednosti finansijskih instrumenata

S obzirom na činjenicu da ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost u kupovini i prodaji finansijskih sredstava i obaveza, kao i s obzirom na činjenicu da ne postoje dostupne tržišne informacije koje bi se mogle koristiti za potrebe obelodanjivanja fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza, korišćen je metod diskontovanja novčanih tokova. Pri korišćenju ove metode vrednovanja, koriste se kamatne stope za finansijske instrumente sa sličnim karakteristikama, sa ciljem da se dobije relevantna procena tržišne vrednosti finansijskih instrumenata na dan bilansa.

32. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31. decembra 2019. godine Društvo učestvuje u više sudskih sporova po različitim osnovama ukupne vrednosti 4.540 hiljada dinara. Na osnovu mišljenja advokata i procene rukovodstva, ukalkulisana je obaveza u iznosu od 525 hiljada dinara (napomena 25). Imajući u vidu fazu u kojoj se nalaze trenutni sporovi, rukovodstvo Društva smatra da nije potrebno izvršiti dodatna rezervisanja po osnovu potencijalnih gubitaka za sporove u finansijskim izveštajima za 2019. godinu.

33. POTENCIJALNE OBAVEZE

Zemljište i građevinski objekti iskazani sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine po sadašnjoj vrednosti u iznosu od 622.385 hiljade dinara su u vlasništvu Društva na osnovu izvršene denacionalizacije imovine u ranijem periodu. Većinski vlasnik je na osnovu Ugovora o kupovini društvenog kapitala zaključenog sa Agencijom za privatizaciju Republike Srbije upoznat da se u sastavu imovine Društva nalazi i nacionalizovana imovina i saglasan je da se nacionalizovanom imovinom postupa shodno odredbama zakona koji budu regulisali tu oblast. Rukovodstvo Društva smatra da neće imati negativnih posledica po pitanju regulisanja nacionalizovane imovine i da po tom osnovu neće biti odliva sredstava.

34. DOGAĐAJ NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Pandemija COVID-19

COVID-19 je značajan događaj nakon datuma bilansa koji rezultira značajnim poteškoćama u radu i predstavlja pretnju mnogim preduzećima i njihovim poslovnim aktivnostima. U skladu sa zahtevima MSFI, Društvo je izvršilo procenu sposobnosti da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Iako je zbog uticaja pandemije došlo do značajnog pada tražnje za uslugama smeštaja, serviranja hrane i pića, Društvo je preduzelo mere kako bi se obezbedio kontinuitet poslovanja na potrebnom nivou. Društvo u 2020. godini ima dovoljno likvidnih sredstava i neće biti potrebe za eventualnim povlačenjem dodatnih kreditnih linija. Društvo ne očekuje poteškoće u naplati potraživanja, jer su u pitanju poznati kupci na osnovu čije kreditne analize je i odobreno odloženo plaćanje.

Rukovodstvo Društva smatra da je ova epidemija događaj nakon datuma bilansa koji ne zahteva korekcije finansijskih izveštaja. Iako se pomenuti virus još uvek razvija, u trenutku izdavanja ovih finansijskih izveštaja, teško je proceniti dalji uticaj na poslovanje Društva.

Promena većinskog akcionara

Dana 8. januara 2020. godine registrovana je promena vlasništva 100% akcija Društva, čime je BMP a.d. Novi Beograd postao vlasnik 63.859 emitovanih akcija.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2019. godine

35. PORESKI RIZICI

Poreski zakoni Republike Srbije se često različito tumače i predmet su čestih izmena. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

Pored navedenog, Društvo obavlja značajan broj poslovnih transakcija sa svojim povezanim licima. Pored toga, a u skladu sa poreskim zakonima Republike Srbije poreski bilans za 2019. godinu i druga prateća dokumentacija uključujući i izveštaj o transfernim cenama će biti pripremljena i predata Poreskoj Upravi do 5. avgusta 2020. godine. Iako postoji neizvesnost da li je dokumentacija u vezi sa napred navedenim transakcijama dovoljna i kompletna da opravda transferne cene i zahteve poreskih propisa, rukovodstvo Društva smatra da poseduje dovoljnu i kompletnu dokumentaciju i da eventualno različita tumačenja poreskih propisa od strane poreskih organa neće imati materijalno značajnih posledica po finansijske izveštaje Društva.

36. DEVIZNI KURSEVI

Srednji kurs deviza, utvrđen na međubankarskom tržištu deviza, primenjen je za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u dinare, a za glavnu valutu je bio sledeći:

	<u>31. decembar</u> <u>2019.</u>	<u>31. decembar</u> <u>2018.</u>
EUR	117,5928	118,1946

U Beogradu,
06. jul 2020. godine

Anastasios
Chomenidis
100066033

Digitally signed by
Anastasios Chomenidis
100066033
Date: 2020.07.08 14:01:08
+02:00'

Atanasios Chomenidis

PRILOG: GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

**HOTELIJERSKO AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA HOTELSKE, UGOSTITELJSKE I
TURISTIČKE USLUGE „EXCELSIOR“ A.D., BEOGRAD**

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2019. GODINU

SADRŽAJ

0 NAMA.....	3
OSNOVNI PODACI.....	3
PODACI O UPRAVI DRUŠTVA.....	3
STRUKTURA VLASNIŠTVA.....	4
IZJAVA O PRIMENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA.....	4
LOKACIJA 5.....	
ORGANIZACIJA.....	6
KVALIFIKACIONA STRUKTURA ZAPOSLENIH.....	7
2 TRŽIŠTE HOTELSKIH USLUGA.....	8
3 UPRAVLJANJE RIZICIMA.....	9
UPRAVLJANJE RIZICIMA.....	9
4 POSLOVANJE U 2019. GODINI.....	11
STRUKTURA PRIHODA OD PRODAJE PO VRSTI USLUGA.....	11
PRODAJA PO SEGMENTIMA.....	12
RAZVOJNE I INVESTICIONE AKTIVNOSTI.....	13
ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE.....	13
POSLOVI SA POVEZANIM LICIMA.....	13
5 FINANSIJSKI REZULTATI U 2019. GODINI.....	14
OSNOVNI BILANSNI POKAZATELJI.....	14
STRUKTURA PRIHODA I RASHODA.....	17
RACIO ANALIZA.....	18
6 AKCIJE EXCELSIOR A.D., BEOGRAD.....	19
POKAZATELJI.....	19
ISPLAĆENE DIVIDENDE.....	19
7 POSLOVNI PLAN ZA 2020. GODINU.....	20
PLAN POSLOVNOG REZULTATA.....	20

O NAMA

Osnovni podaci

Naziv Društva:	Hotelijsko akcionarsko društvo za hotelske, ugostiteljske i turističke usluge „Excelsior“ a.d., Beograd
Broj rešenja APR:	BD41978
Matični broj:	06934218
PIB broj:	100279522
Delatnost prema registraciji:	Hoteli I sličan smeštaj, šifra delatnosti 5510
Broj zaposlenih (prosečan broj zaposlenih u 2019. godini)	40
Web site & email:	www.excelsioradbeograd.rs; HB1E1-GL1@accor.com
Podaci o osnovnom kapitalu:	63.859.000 dinara na dan 31.12.2019.
Broj izdatih akcija:	63.859 (obične); ISIN broj: RSEXCLE67585; CFI kod: ESVUFR; BELEX: EXCL
Broj sopstvenih akcija:	Društvo ne poseduje sopstvene akcije
Revizorska kuća:	DELLOITE d.o.o., Beograd MB 07770413

Podaci o upravi Društva

Članovi Odbora direktora:

Konstantinos Kyriakos, predsednik Odbora direktora
Anastasios Chomenidis, član Odbora direktora
Georgios Galanakis, član Odbora direktora

Predsednik i članovi odbora direktora funkciju obavljaju bez naknade i ne poseduju akcije Društva. Svi članovi Odbora direktora su visokoobrazovani.

Generalni direktor:

Anastasios Chomenidis, direktor

Generalni direktor Anastasios Chomenidis bez naknade vrši svoje funkcije u Društvu, nema akcije Društva niti je član u nadzornim odborima drugih društava. Generalni direktor stekao je visoko obrazovanje.

Struktura vlasništva

Podaci o strukturi vlasništva se mogu naći na internet stranici Centralnog registra HoV (www.crhov.rs). Struktura vlasništva, u trenutku izrade ovog izveštaja je prikazana u tabelama ispod:

Broj akcionara sa učešćem u kapitalu	Broj akcija		% od ukupne emisije	
	domaća	strana	domaća	strana
100%	1		1	
	63.859		100.0000	

Tip lica	Broj akcija	% od ukupne emisije
Akcije u vlasništvu pravnih lica	63.859	100
Zbirni odnosno kastodi račun	-	-
	63.859	100.0000

Redosled prvih deset akcionara po broju akcija i po broju glasova:

Redni broj	Akcionar	Broj akcija	Ukupna vrednost u dinarima	% od ukupne emisije
1	LAMP S.A	63.859	63.859	100

Izjava o primeni kodeksa korporativnog upravljanja

Društvo ne primenjuje sopstveni Kodeks korporativnog upravljanja, već je usvojilo tekst Kodeksa korporativnog upravljanja Privredne komore Srbije koji je objavljen u Službenom glasniku Republike Srbije broj 99/2012, kao Kodeks korporativnog upravljanja Excelsior a.d., Beograd.

Tokom 2019. godine u primeni Kodeksa korporativnog upravljanja Društva nije bilo bitnih odstupanja od utvrđenih principa.

Lokacija

Sedište Društva je u Beogradu u ulici Kneza Miloša broj 5.

Naziv objekta	Površina u m ²
Hotel Excelsior	3.054

Zemljišta (uključujući i zemljište pod objektima):

Lokacija	Namena	Površina u m ²	Napomena
Beograd, Kneza Miloša 5	Gradsko građevinsko zemljište	505	pravo korišćenja

Istorijat hotela

Hotel je sagrađen 1921. godine a sa radom je počeo 15. marta 1924. godine. Prvobitna namena ovog zdanja, inače dela bečkog arhitekta, bila je klinika dr. Jovana Jovanovića, ali je tokom izgradnje promenjena namena u ugostiteljski objekat. U svojoj bogatoj istoriji korišćen je u razne svrhe. Tako je u Drugom svetskom ratu u njemu bio smešten nemački Generalštab, a od 1945-1948. godine Ministarstvo za poljoprivredu i šumarstvo. Funkcija hotela je vraćena 1948. godine kada je promenio vlasništvo, a od 2008. godine je privatizovan i sada je u većinskom vlasništvu grčke kompanije Eteria Ellinikon Ksenodohion Lampsas A.E., Atina, Grčka.

Tokom vremena u kom je bio poslovao kao ugostiteljski objekat, hotel Excelsior Beograd karakterisala je tradicija kvaliteta i dobre usluge.

Pre Drugog svetskog rata, u hotelu su boravile mnoge poznate i ugledne ličnosti kao što su glumica Žozefina Bejker. Mnogi poznati pisci boravili su tokom dužeg vremenskog perioda u našem hotelu, kao na primer naš nobelovac – Ivo Andrić, Miloš Crnjanski, Vasko Popa, kao i druge ličnosti iz javnog života.

Zbog toga što se nalazi u neposrednoj blizini Kraljevske palate i Parlamenta, sredinom XX veka u njemu su često boravili strani i domaći državnici, predsednici vlada i država, prinčevi i princeze.

Hotel je danas kategorisan sa četiri zvezdice, i od 01.09.2017. posluje u sklopu lanca AccorHotels u skladu sa ugovorom o menadžmentu sa Orbis SA.

Raspolaže sa 73 soba i raspoređenih na 7 spratova, u samom centru Beograda. Osnovna poslovna aktivnost hotela je pružanje hotelskih i ugostiteljskih usluga.

Organizacija

I.	Kancelarija generalnog direktora Društva
1.	Generalni direktor Društva
2.	Generalni direktor Hotela
3.	Menadžer prvog nivoa
4.	Menadžer hotela
5.	Marketing menadžer
6.	Menadžer prodaje
7.	Službenik računovodstva za plaćanje i izdavanje faktura
8.	Kontrolor troškova
II.	Sektor hrane i pića
II.1.	Odeljenje restorana – služba posluživanja u sobama, banket služba
1.	Šef restorana
2.	Konobar
III.	Sektor kuhinje
III.1.	Odeljenja kuhinje
1.	Izvršni šef kuhinje
2.	Kuvar
3.	Poslastičar
4.	Pomoćni radnik u kuhinji
IV.	Sektor soba
IV.1.	Odeljenje recepcije
1.	Menadžer recepcije
2.	Šef smene
3.	Službenik recepcije
IV.2.	Odeljenje domaćinstva
1.	Menadžer domaćinstva
2.	Radnik domaćinstva

Kvalifikaciona struktura zaposlenih

Kvalifikaciona i starosna struktura zaposlenih na dan 31.12.2019. godine, prikazana je u sledećoj tabeli:

Organizacioni deo/ Kvalifikacija		II	III,IV	V,VI	VII, VIII	Ukupno	%
Menadžment			6		2	8	20,00%
Recepcija			7	0		7	17,50%
Ostali		3	15	5	2	25	62,50%
Pol	ženski	3	21	2	4	30	75,00%
	muški		9	1		10	25,00%
Ukupno		3	30	3	4	40	100,00%
%		7,50%	75,00%	7,50%	10,00%	100,00%	

U odnosu na prethodnu godinu broj zaposlenih na dan 31. decembra povećan je sa 39 na 40 osoba.

2 TRŽIŠTE HOTELSKIH USLUGA

Beograd je vodeći grad u Srbiji u smislu hotelskih usluga i njihovog kvaliteta, ali i dalje iza većine glavnih gradova u centralnoj i istočnoj Evropi. Međutim, u proteklom periodu bilo je poboljšanja u ovom sektoru naročito usvajanjem novog Pravilnika o kategorizaciji hotela. Do marta 2010. godine kada je novi Pravilnik stupio na snagu, hotelska industrija u Srbiji je kategorizaciju turističkog smeštaja vršila po zastareloj regulativi iz 1994. godine. Rezultat toga je bila heterogena ponuda hotela unutar iste kategorije u smislu usluge i kvaliteta smeštaja.

Nova kategorizacija je približila domaći hotelski sektor međunarodnim opšteprihvaćenim standardima. Iako je ovo bio prvi korak u procesu modernizacije hotelskog sektora, smatra se veoma važnim jer je od njega počelo uklanjanje „nereda“ na tržištu.

Raznolikost u hotelskoj kategorizaciji je globalni problem. Na primer, u Italiji svaka regija ima svoju klasifikaciju. Srbija je usvojila svoj Pravilnik u skladu sa udruženjem „Hotel Star Union“ koja je deo Evropske asocijacije hotela i restorana. Članovi Hotel Star Unije su Nemačka, Austrija, Švedska, Švajcarska, Mađarska, Češka i Holandija.

Prema novoj hotelskoj Regulativi, vlasnici i direktor hotela su dužni da urade samo-procenu sopstvenih hotelskih kapaciteta tj. nova hotelska Regulativa propisuje merila na osnovu kojih se kategorizuju hoteli. U skladu sa ovim Standardima, relevantno hotelsko osoblje će biti u mogućnosti da izvrše klasifikaciju u određenu hotelsku kategoriju. Relevantni organi inspekcije su dužni da sprovedu kontrolu hotelskih kapaciteta i provere da li je uspostavljeni sistem klasifikacije ispoštovan.

Većina članova nove Regulative odnosi se na tehničke aspekte hotela: sistemi zaštite od požara, širina hodnika, veličina soba, blizina aerodroma i kvalitet soba. Generalno gledano, srpski hoteli imaju nedostatak u pružanju dodatnih usluga kao što su frizerski salon, masaža, rekreacija i bazeni. Zato nova Uredba hotela uzima u obzir i ove aspekte.

Srpska hotelska industrija nije konkurentna sa ostalim evropskim zemljama, zbog nedostatka kompetentne radne snage, zato će se od hotelskog osoblja zahtevati da učestvuje u raznim obukama i kursevima u cilju poboljšanja ukupnog kvaliteta usluga koje se nude u hotelima i drugim vrstama smeštaja.

3 UPRAVLJANJE RIZICIMA

Upravljanje rizicima

Proces upravljanja rizicima u našem Društvu je formalno uređen Programom za upravljanje rizicima, koji je u nadležnosti Odbora direktora. Ovim Programom su definisani forma, tokovi i metodologija procesa upravljanja rizicima, kao i sadržaj i metodologija vođenja Registra rizika. Portfolio rizika koji su obuhvaćeni procesom upravljanja rizicima je koncipiran tako da su rizici svrstani u četiri osnovne grupe, prema baznom modelu ciljeva Društva: strateški, izveštajni, ciljevi usklađenosti i operativni ciljevi.

Najznačajniji inherentni rizici, koji su obuhvaćeni procesom upravljanja rizicima i predmet su naših intenzivnih internih kontrola su:

- Strateški
  - Promena zakonske regulative u oblasti proizvodnje i prometa sredstava za zaštitu bilja u Srbiji;
  - Izlazak na EU tržište (registracioni i komercijalni aspekt);
  - Odnosi sa kupcima na domaćem tržištu (trend uvezivanja poslovanja)
- Operativni
  - Rizici u proizvodnom procesu - tehnološka bezbednost i pouzdanost, zaštita zdravlja zaposlenih, zaštita životne sredine;
  - Rizici u primeni naših proizvoda – efikasnost proizvoda, bezbedna primena, zaštita životne sredine, zaštita zdravlja konzumenata poljoprivrednih proizvoda;
  - Naplata potraživanja od kupaca;
  - Adekvatnost kadrovske strukture i ključni zaposleni;
  - Finansijski rizici.

Nezavisno od ovog procesa, u Društvu je uspostavljena i funkcija interne revizije, sa ciljem da se doprinese boljem upravljanju rizikom, zaštiti sredstava i povećanju ukupne efikasnosti. Poslovi interne revizije u Društvu se odvijaju u skladu sa Pravilnikom o internoj reviziji i u nadležnosti su Komisije za reviziju, odnosno Odbora direktora.

Upravljanje finansijskim rizicima

Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju umanjeanjem izloženosti Društva ovim rizicima. Uspostavljena metodologija procesa upravljanjem finansijskim rizicima ima za cilj da se, u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta, potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje svedu na minimum.

Društvo ne koristi posebne finansijske instrumente kako bi izbeglo uticaj finansijskih rizika na poslovanje zbog toga što takvi finansijski instrumenti nisu u široj upotrebi, niti postoji organizovano tržište tih instrumenata u Republici Srbiji.

U Registru rizika Društva su identifikovani sledeći finansijski rizici:

- Tržišni rizici
  - Devizni rizik
  - Rizik od promene kamatnih stopa
  - Rizik promene cena
- Kreditni rizik,
- Rizik likvidnosti.

Izloženost deviznom riziku se ogleda u obavezama prema dobavljačima iz inostranstva (EUR), obavezama po kreditima, kao i u gotovinskim ekvivalentima i gotovini. Kao instrumenti upravljanja rizicima koriste se oročavanje slobodnih dinarskih sredstava kao dinarskih depozita sa valutnom klauzulom, što doprinosi smanjenju efekta negativnih kursnih razlika u situaciji depresijacije nacionalne valute.

Izloženost riziku od promene kamatnih stopa se analizira u poslovima zaduživanja kod banaka i plasiranja slobodnih sredstava.

Izloženost riziku promene cena je najveća u poslovima nabavke sirovina, materijala i radova na renoviranju i investicionom održavanju. Društvo primenjuje mere za umanjeње uticaja ovog rizika na poslovanje, a koje se uglavnom vezuju za procese dugoročnog planiranja nabavki i ugovaranja dugoročne poslovne saradnje sa dobavljačima iz zemlje i inostranstva sa povoljnijim uslovima plaćanja.

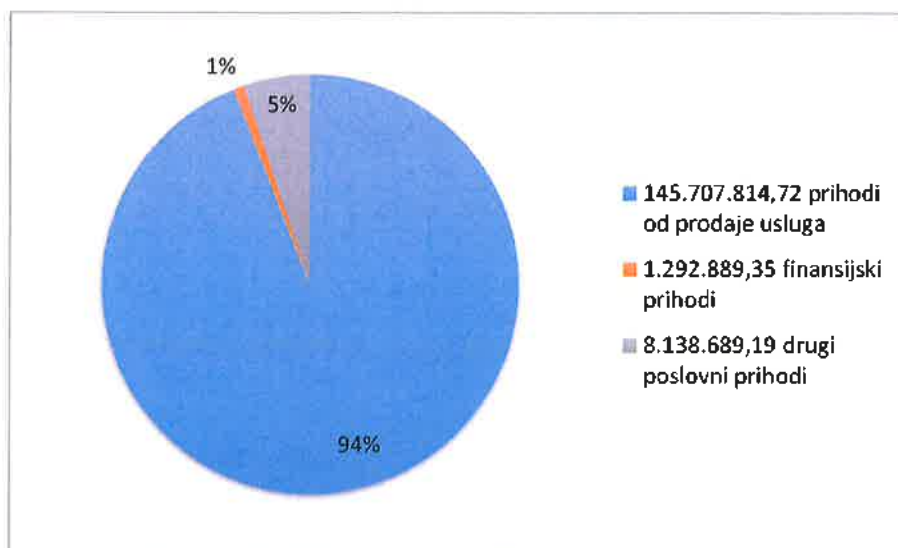
izloženost riziku likvidnosti se umanjuje održavanjem odgovarajućeg nivoa novčane rezerve, kontinuiranim praćenjem planiranog i ostvarenog novčanog toka, kao i putem održavanja odgovarajućeg odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza. Ovakvo praćenje obuhvata i praćenje izmirenja obaveza, usklađivanje sa ugovorenim uslovima, usklađivanje sa interno zacrtanim ciljevima, i bazira se na dnevnim projekcijama novčanih tokova na osnovu kojih se donose odluke o upotrebi eventualnog eksternog zaduživanja za šta obezbeđuje adekvatne bankarske izvore finansiranja uz održavanje nivoa neiskorišćenih kreditnih linija, tako da ne prekorači dozvoljeni kreditni limit kod banaka.

Strategija upravljanja finansijskim rizicima se bazira na umanjenju njihovog uticaja na finansijsko poslovanje Društva. Na bazi periodičnih ocena izloženosti inherentnim rizicima iz ove grupe, kao i ocena postojećih internih kontrola, Društvo procenjuje da su rezidualni finansijski rizici na prihvatljivom nivou, odnosno da je sistem internih kontrola vezan za ovu grupu rizika vrlo efektivan.

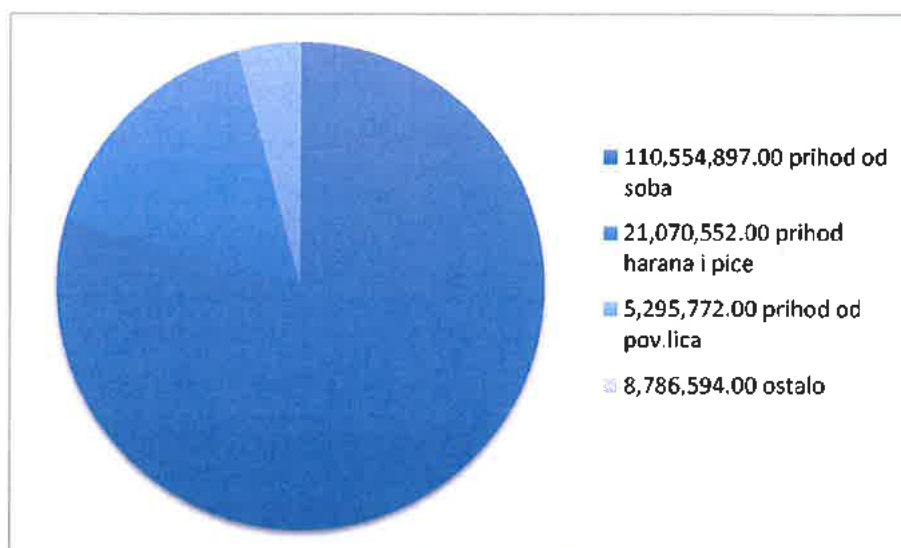
Detaljniji opis i analiza uticaja pojedinačnih rizika iz ove grupe se mogu naći u Napomenama uz finansijske izveštaje, u odeljku Finansijski instrumenti i ciljevi upravljanja rizicima.

4 POSLOVANJE U 2019. GODINI

Struktura ukupnih prihoda

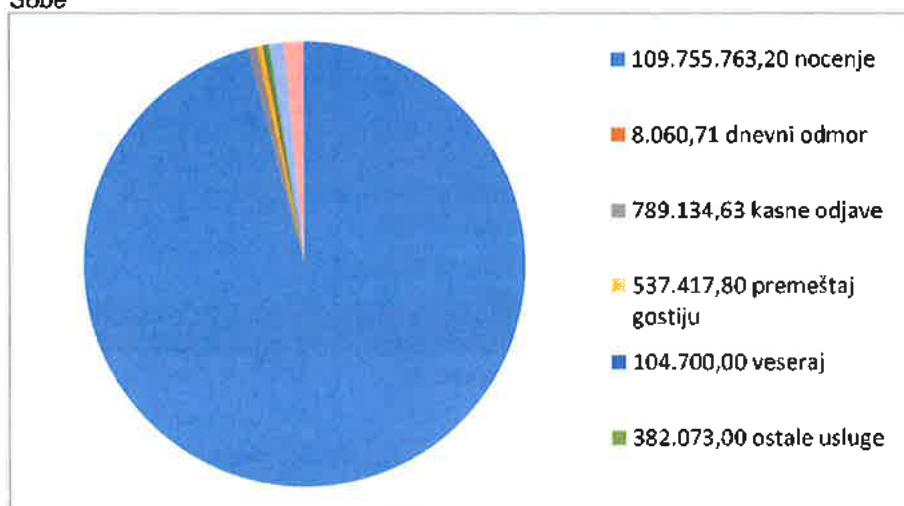
Struktura prihoda od prodaje po vrsti usluga

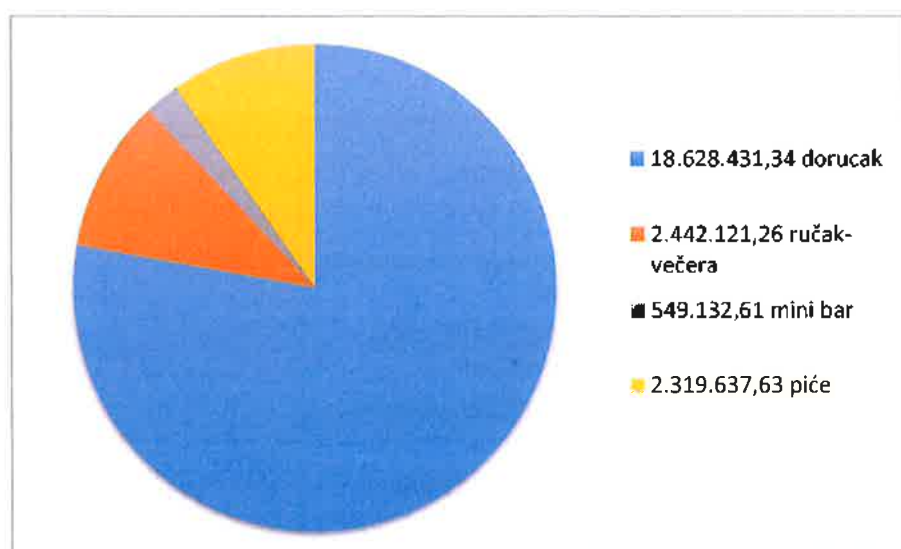

Prodaja po segmentima

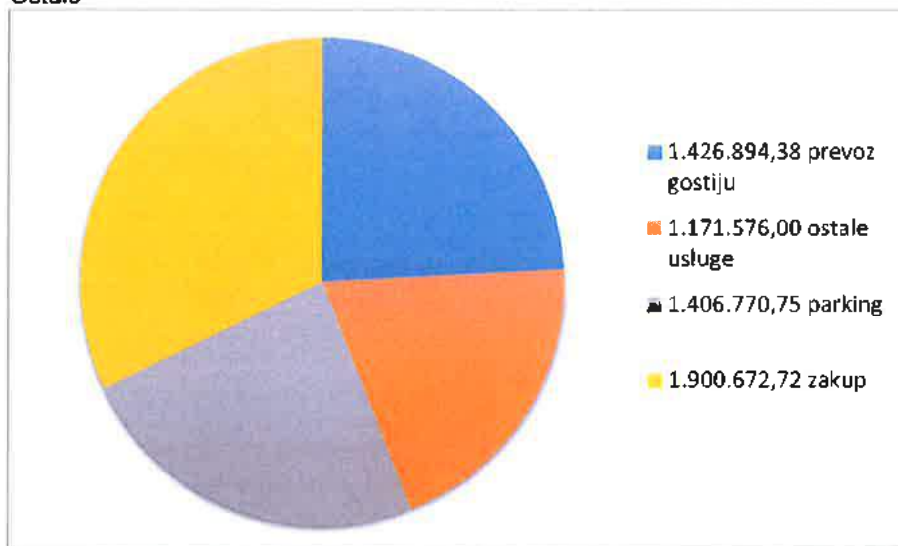
Sobe

Hrana i piće

Ostalo

Razvojne i investicione aktivnosti

U budućem periodu Društvo planira da zadrži svoju pozicioniranost u svom segmentu hotelskog tržišta, odnosno da poveća svoje učešće u navedenom segmentu, ukoliko makroekonomsko okruženje to dozvoli. U narednom periodu Društvo u planu ima samo investiciono održavanje hotela.

U 2019. godini nije bilo značajnijih investicionih aktivnosti.

Zaštita životne sredine

U prethodnim periodima hotel je promenio sistem grejanja na ugalj i priključio se na centralni gradski sistem grejanja čime je značajno umanjena emisija štetnih gasova. U renoviranju poslednjeg sprata hotela korišćeni su materijali i oprema koja ima sertifikat energetske efikasnosti.

Takodje, Društvo već duži niz godina primenjuje mere zaštite životne sredine, te u svom poslovanju sav otpadni materijal razvrstavaju prema poreklu i pripremaju za recikliranje.

Poslovi sa povezanim licima

Odnos između Društva i povezanih lica regulisan je na ugovornoj osnovi po tržišnim uslovima. Preko učešća u kapitalu koje matično društvo ima u Beogradskom mešovitom preduzeću a.d., Beograd ("BMP") Društvo je u toku 2019 godine imalo sledeće poslovne odnose:

- Usluge pranja veša koje je Društvu u toku cele godine vršio BMP a.d., Beograd,
- Tehničke usluge koje Društvo pruža BMP-u a.d. Beograd, od Decembra 2019. godine

5 FINANSIJSKI REZULTATI U 2019. GODINI

Osnovni bilansni pokazatelji

BILANS STANJA

	(U hiljadama dinara)		
	2017	2018	2019
AKTIVA			
Nekretnine, postrojenja i oprema	668.309	657.334	640.175
Nematerijalna ulaganja	5.367	5.025	4.999
Dugoročni finansijski plasmani	19.430	19.384	0
Stalna imovina	693.106	681.743	645.174
PDV i Aktivna vremenska razgraničenja	410	512	720
Zalihe i dati avansi	3.798	2.191	443
Potraživanja	10.337	8.786	14.327
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak			
Kratkoročni finansijski plasmani			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	22.460	10.797	33.964
Obrtna imovina	37.005	22.286	49.454
Odložena poreska sredstva	0	0	0
Ukupna aktiva	730.111	704.029	694.628
Vanbilansna aktiva	0	0	0

Do dana izdavanja izveštaja, nenaplaćena potraživanja iz salda na dan 31. decembra 2019. godine iznose 5.456 hiljada dinara.

PASIVA	(U hiljadama dinara)		
	2017	2018	2019
Aksijski kapital	77.311	77.311	63.859
Ostali kapital	0	0	0
Rezerve	0	0	0
Revalorizacione rezerve	411.955	411.955	411.955
Nerealizovani dobiti po osnovu HOV	0	0	0
Nerealizovani gubici po osnovu HOV	0	(13.452)	0
Neraspoređena dobit	32.122	0	0
Gubitak	0	(89.075)	(97.759)
<i>Kapital</i>	521.388	386.739	378.055
Dugoročna rezervisanja	525	1.195	1.195
Dugoročne obaveze	98.214	204.301	120.533
Odložene poreske obaveze	57.438	55.590	53.562
Obaveze iz poslovanja	9.549	6.228	8.348
Kratkoročne finansijske obaveze	42.012	46.096	129.386
Obaveze po osnovu PDV, poreza na dobit	972	3.880	1.353
Ostale kratkoročne obaveze	13	0	2.196
Kratkoročne obaveze	52.546	56.204	11.897
<i>Dugoročna rezervisanja i obaveze</i>	208.723	262.281	316.573
Ukupna pasiva	730.111	704.029	694.628
Vanbilansna pasiva	0	0	0
	2017	2018	2019

Ostali dugoročni finansijski plasmani iskazani na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 19,384 hiljade dinara odnose se u celini na oročena novčana sredstva kod Vojvodanske banke a.d. Novi Sad (EUR 164,000) koja je agent posrednik po osnovu kredita odobrenog od strane National Bank of Greece S.A., London branch (napomena 26). Tokom 2019. godine Društvo je isplatilo navedeni kredit i razročilo navedeni plasman

Oba kredita su obezbeđena kratkoročno oročenim deviznim sredstvima povezanog pravnog lica Društva kod AIK banke a.d., Beograd.

Gore pomenuti krediti su otplaćeni u toku obračunskog perioda. Društvo je ostatak dugoročnog kredita izmirilo pozajmicom od povezanog lica u iznosu od 1.025.000, EUR-a.

Dugoročni krediti od matičnog pravnog lica na dan 31. decembra 2019. godine iznose 120,533 hiljada dinara neto (EUR 1,024,966) i odnose se na dugoročni zajam koji je matično društvo BMP a.d.; Beograd odobrilo Društvu sa rokom vraćanja do 1. aprila 2024. godine uz kamatnu stopu od 3.42% na godišnjem nivou. Svrha odobrenog zajma je prevremeno izmirenje obaveza po kreditima poslovnih banaka. Sredstvo obezbeđenja su hipoteka nad nekretninom upisanom u KP 4939 kao i 10 blanko solo menica.

Tekuća dospeća u iznosu od 129,386 hiljada dinara (EUR 1,100,287.85) odnose se na zajam odobren od strane matičnog društva BMP a.d., Beograd sa rokom vraćanja do 1. aprila 2020. godine uz kamatnu stopu od 3.42% na godišnjem nivou. Svrha odobrenog zajma je otkup akcija od nesaglasnih akcionara i povlačenje akcija povezanog pravnog lica sa Beogradske berze. Sredstvo obezbeđenja je korporativna garancija ETERIA ELLINIKON KSENODOHION LAMPSA AE, Grčka.

BILANS USPEHA

	2017	(U hiljadama dinara)	
		2018	2019
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	133.398	149.845	145.708
Ostali poslovni prihodi	1.670	3.442	8.139
Promena vrednosti zaliha	0	0	0
Ukupno poslovni prihodi	135.068	153.287	153.847
POSLOVNI RASHODI			
Nabavna vrednost prodate robe	0	0	0
Troškovi materijala za izradu	24.893	24.812	16.778
Zarade zaposlenih/ostali lični rashodi	34.685	48.790	55.332
Amortizacija	25.181	25.984	27.205
Ostali poslovni rashodi	40.582	49.353	55.685
Ukupno poslovni rashodi	125.341	148.939	155.000
POSLOVNI DOBITAK/(GUBITAK)	9.727	4.348	(1.153)
Finansijski, neposlovni i ostali prihodi	8.168	3.052	1.298
Finansijski, neposlovni i ostali rashodi	10.953	15.232	10.224
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	6.942	(7.832)	(10.079)
Porez na dobitak	2.967	862	631
Odloženi poreski prihodi	1.733	1.848	2.026
Neto dobitak/(gubitak)	5.708	(6.846)	(8.684)

STRUKTURA REZULTATA	u 000 din			
	2017	2018	2019	18/19
Bruto poslovna dobit	110.175	110.175	129.078	
Margina bruto poslovne dobiti	82%	82%		
Poslovni dobitak	9.727	4.348	(1.153)	
Margina poslovne dobiti	7%	7%		
EBITDA	34.908			
EBITDA margina	26%	26%		
Bruto dobit pre poreza	6.942	(7.832)	(10.079)	
Neto dobit	5.708	(6.846)	(8.684)	

Struktura prihoda i rashoda

STRUKTURA PRIHODA	U 000 din.						
	2017	%	2018	%	2019	%	19/18
POSLOVNI PRIHODI PERIODA	135.068	94%	153.287	94%	153.847	99%	100%
Prihodi od prodaje	133.398		149.845		145.708		
<i>Sobe</i>	102.722		120.232		110.555		
<i>Hrana i piće</i>	26.616		15.405		21.071		
<i>Ostalo</i>	4.060		14.208		14.082		
Drugi poslovni prihodi	1.670		3.442		8.139		
FINANSIJSKI PRIHODI	6.901	5%	1.003	5%	1.292	1%	123%
Prihodi od kamata	693		363		239		
Pozitivne kursne razlike	6.208		614		1.007		
Ostali finansijski prihodi			26		46		
NEPOSLOVNI I OSTALI PRIHODI	1.267	1%	2.049	1%	6		0%
Dobici od prodaje osn. sredstava	0		0		0		
Naplaćena otpisana potraživanja	47		0		0		
Viškovi	1.018		1.887		0		
Ostali nepomenuti prihodi	202		162		6		
UKUPNI PRIHODI	143.236	100%	156.339	100%	155.145	100%	99%

Prodaja smeštajnih kapaciteta, odnosno soba kao osnovne usluge, u 2019. godini je zabeležila pad u odnosu na 2018. godinu.

STRUKTURA RASHODA	u 000 din.						
	2017	%	2018	%	2019	%	19/18
POSLOVNI RASHODI	125.341	92%	148.939	92%	155.000	94%	104%
Troškovi materijala	17.022		17.155		16.778		97%
Gorivo i energija	7.871		7.657		7.991		95%
Zarade, naknade	34.685		48.790		55.332		113%
Proizvodne usluge	10.306		16.617		16.300		99%
Amortizacija	25.181		25.984		27.205		102%
Nematerijalni troškovi	26.921		32.180		31.480		105%
Ostalo	3.355		556		-86		120%
FINANSIJSKI RASHODI	7.843	6%	12.195	6%	9.424	5%	77%
Kamate	5.864		11.903		9.066		76%
Negativne kursne razlike	1.979		292		358		22%
Ostali finansijski rashodi	0		0				
NEPOSLOVNI RASHODI	3.110	2%	3.626	2%	494	1%	16%
Gubici po osnovu prodaje, rashodovanja	0		0				0%
Manjkovi	1.681		2.440		494		16%
Obezvredenje potraživanja od kupaca	0		0				0%
Otpisi dugoročnih fin. plasmana	0		0				0%
Ostali nepomenuti rashodi	1.429		1.186				-100%
UKUPNI RASHODI	136.294	100%	164.760	100%	164.918	100%	100%

Zarade i naknade povećane su u odnosu na 2018. godini za 13%..

Na visinu nematerijalnih troškova uticali su troškovi nastali u skladu sa Ugovorom o upravljanju sa Orbis S.A., Varšava, Poljska, licenciranim zastupnikom Accor Group, Francuska u Srbiji. U skladu sa navedenim ugovorom Orbis S.A., Varšava, Poljska se obavezao da će upravljati svim hotelskim aktivnostima pod zaštićenim brendom Mercure i skladu sa svim brend standardima u periodu od deset godina počev od 1. septembra 2017. godine, kada je hotel otvoren sa novim nazivom Hotel Mercure Belgrade Excelsior

Racio analiza

R.b.	NAZIV POKAZATELJA	IZRAČUNAVANJE	2017	2018	2019
1	Prinos na kapital (ROE)	Neto dobit Kapital	1,1%	(9%)	(2,29%)
2	Prinos na imovinu (ROI)	Neto dobit Ukupna aktiva	0,8%	(1%)	(1%)
3	Učešće sopstvenog kapitala u ukupnom kapitalu	Kapital+dugor. rezervisanja Ukupna pasiva	71,5%	55%	55%
4	Učešće pozajmljenog kapitala u ukupnom kapitalu	Ukupne obaveze Ukupna pasiva	28,6%	37%	45%
5	Učešće trajnog i dugoročnog kapitala u ukupnom kapitalu	Kapital+dug.rezerv.+dug.obav. Ukupna pasiva	84,9%	84%	72%
6	Tekući racio	Obrtna imovina Kratkoročne obaveze	0,70	0,48	0,35
7	Racio likvidnosti prvog stepena	Gotovina Kratkoročne obaveze	0,43	0,23	0,24
8	Racio likvidnosti drugog stepena	Obrtna imovina - zalihe Kratkoročne obaveze	0,63	0,36	0,35
9	Neto obrtna sredstva (hilj.RSD)	Obrtna imovina - Kratkoročne obaveze	(15,541)	(23.810)	(91.829)
10	Obrt neto obrtnih sredstava	Poslovni prihodi Neto obrtna sredstva	(8,69)	(6,88)	(1,67)
11	Racio obrta potraživanja (RT)	Godišnji neto prihod od prodaje Potraživanja	14,71	49,6	26,71
12	Obrt potraživanja u danima (RTD)	Broj dana u godini Obrt potraživanja	25	7.36	13,66

6 AKCIJE EXCELSIOR A.D., BEOGRAD

Osnovni kapital EXCELSIOR a.d., Beograd je podeljen na 63.859 komada običnih akcija (BELEX: EXCL) pojedinačne nominalne vrednosti 1.000,00 dinara.

Akcijama EXCL se trguje na Beogradskoj berzi metodom preovlađujuće cene.

Pokazatelji

NAZIV POKAZATELJA	IZRAČUNAVANJE	2017	2018	2019
EPS Earnings per share	Prihod po akciji (u dinarima)	74	/	/
PE Price-earnings ratio	Tržišna cena akcije/ zarada po akciji	60,95	/	/
PB Price-book value	Tržišna cena akcije/ KKV	0,67	-0,71	0,76
ROE Return of equity	Prinos na kapital	1,09%	-1,43%	-2,10%
KKV Obračunska vrednost akcije	u dinarima	6.744,03	6.335,37	5.926,70
Tržišna kapitalizacija	u hiljadama dinara	347.900	317.632	287.365

Isplaćene dividende

Društvo nije isplaćivalo dividende u 2019. godini.

7 POSLOVNI PLAN ZA 2020. GODINU

Društvo očekuje da će u narednom periodu poslovati punim kapacitetom, što će rezultirati još većom popunjenošću i boljim rezultatima. Glavni rizik i pretnju po poslovanje čini globalna ekonomska kriza, kao i sve jača konkurencija u tržišnom segmentu u kojem se Društvo nalazi. U zavisnosti od brzine opšteg ekonomskog oporavka i rasta kupovne moći korisnika hotelskih usluga zavisi i veličina i obim rizika. Plan poslovanja za 2020 godinu, radjen je pre pandemije COVID19, koji je negativno uticao na plan poslovanja.

Plan poslovnog rezultata

	U hiljadama dinara		
	2018	2019	2020
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	149.845	145.708	118.333
Ostali poslovnih prihodi	3.442	8.139	2.097
Promena vrednosti zaliha	0	0	0
<i>Ukupno poslovnih prihodi</i>	<i>153.287</i>	<i>153.847</i>	<i>120.430</i>
POSLOVNI RASHODI			
Troškovi materijala za izradu i goriva i energije	24.812	24.769	21.524
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	-114	-86	0
Zarade zaposlenih/ostali lični rashodi	48.790	55.332	31.020
Amortizacija	26.654	27.205	18.508
Ostali poslovnih rashodi	48.797	47.780	34.019
<i>Ukupno poslovnih rashodi</i>	<i>148.939</i>	<i>155.000</i>	<i>105.071</i>
POSLOVNI DOBITAK/(GUBITAK)	4.348	-1.153	15.359
Finansijski, neposlovni i ostali prihodi	3.052	1.298	6.290
Finansijski, neposlovni i ostali rashodi	15.232	10.224	7.667
Dobitak/gubitak pre oporezivanja	(7.832)	(10.079)	13.980
Porez na dobitak	-862	-631	2.097
Odloženi poreski prihodi/rashodi	1.848	2.026	1.072
DOBITAK/(GUBITAK), neto	(6.846)	(8.684)	15.006

8 VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI KOJI SU NASTUPILI NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE ZA KOJU SE PODNOSI IZVEŠTAJ

Nakon sastavljanja izveštaja za proteklu godinu došlo je do pandemije COVID19, te je to znatno negativno uticala na poslovanje našeg hotela.

Beograd, 06. jul 2020.

Direktor

Anastasios
Chomenidis
100066033

Digitally signed by Anastasios
Chomenidis
Date: 2020.07.06 13:27:06
+02'00'

Anastasios Chomenidis

**HOTELIJERSKO AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA HOTELSKE, UGOSTITELJSKE I
TURISTIČKE USLUGE „EXCELSIOR“ A.D., BEOGRAD**

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2019. GODINU

SADRŽAJ

0 NAMA.....	3
OSNOVNI PODACI.....	3
PODACI O UPRAVI DRUŠTVA.....	3
STRUKTURA VLASNIŠTVA	4
IZJAVA O PRIMENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA.....	4
LOKACIJA 5	
ORGANIZACIJA	6
KVALIFIKACIONA STRUKTURA ZAPOSLENIH	7
2 TRŽIŠTE HOTELSKIH USLUGA.....	8
3 UPRAVLJANJE RIZICIMA.....	9
UPRAVLJANJE RIZICIMA	9
4 POSLOVANJE U 2019. GODINI.....	11
STRUKTURA PRIHODA OD PRODAJE PO VRSTI USLUGA.....	11
PRODAJA PO SEGMENTIMA.....	12
RAZVOJNE I INVESTICIONE AKTIVNOSTI.....	13
ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE.....	13
POSLOVI SA POVEZANIM LICIMA	13
5 FINANSIJSKI REZULTATI U 2019. GODINI.....	14
OSNOVNI BILANSNI POKAZATELJI	14
STRUKTURA PRIHODA I RASHODA.....	17
RACIO ANALIZA	18
6 AKCIJE EXCELSIOR A.D., BEOGRAD	19
POKAZATELJI	19
ISPLAĆENE DIVIDENDE.....	19
7 POSLOVNI PLAN ZA 2020. GODINU	20
PLAN POSLOVNOG REZULTATA	20

O NAMA

Osnovni podaci

Naziv Društva:	Hotelijersko akcionarsko društvo za hotelske, ugostiteljske i turističke usluge „Excelsior“ a.d., Beograd
Broj rešenja APR:	BD41978
Matični broj:	06934218
PIB broj:	100279522
Delatnost prema registraciji:	Hoteli I sličan smeštaj, šifra delatnosti 5510
Broj zaposlenih (prosečan broj zaposlenih u 2019. godini)	40
Web site & email:	www.excelsioradbeograd.rs; HB1E1-GL1@accor.com
Podaci o osnovnom kapitalu:	63.859.000 dinara na dan 31.12.2019.
Broj izdatih akcija:	63.859 (obične); ISIN broj: RSEXCLE67585; CFI kod: ESVUFR; BELEX: EXCL
Broj sopstvenih akcija:	Društvo ne poseduje sopstvene akcije
Revizorska kuća:	DELLOITE d.o.o., Beograd MB 07770413

Podaci o upravi Društva

Članovi Odbora direktora:

Konstantinos Kyriakos, predsednik Odbora direktora
Anastasios Chomenidis, član Odbora direktora
Georgios Galanakis, član Odbora direktora

Predsednik i članovi odbora direktora funkciju obavljaju bez naknade i ne poseduju akcije Društva. Svi članovi Odbora direktora su visokoobrazovani.

Generalni direktor:

Anastasios Chomenidis, direktor

Generalni direktor Anastasios Chomenidis bez naknade vrši svoje funkcije u Društvu, nema akcije Društva niti je član u nadzornim odborima drugih društava. Generalni direktor stekao je visoko obrazovanje.

Struktura vlasništva

Podaci o strukturi vlasništva se mogu naći na internet stranici Centralnog registra HoV (www.crhov.rs). Struktura vlasništva, u trenutku izrade ovog izveštaja je prikazana u tabelama ispod:

Broj akcionara sa učešćem u kapitalu	Broj akcija		% od ukupne emisije	
	domaća	strana	domaća	strana
100%	1		1	
	63.859		100.0000	

Tip lica	Broj akcija	% od ukupne emisije
Akcije u vlasništvu pravnih lica	63.859	100
Zbirni odnosno kastodi račun	-	-
	63.859	100.0000

Redosled prvih deset akcionara po broju akcija i po broju glasova:

Redni broj	Akcionar	Broj akcija	Ukupna vrednost u dinarima	% od ukupne emisije
1	LAMPISA S.A	63.859	63.859	100

Izjava o primeni kodeksa korporativnog upravljanja

Društvo ne primenjuje sopstveni Kodeks korporativnog upravljanja, već je usvojilo tekst Kodeksa korporativnog upravljanja Privredne komore Srbije koji je objavljen u Službenom glasniku Republike Srbije broj 99/2012, kao Kodeks korporativnog upravljanja Excelsior a.d., Beograd.

Tokom 2019. godine u primeni Kodeksa korporativnog upravljanja Društva nije bilo bitnih odstupanja od utvrđenih principa.

Lokacija

Sedište Društva je u Beogradu u ulici Kneza Miloša broj 5.

Naziv objekta	Površina u m ²
Hotel Excelsior	3.054

Zemljišta (uključujući i zemljište pod objektima):

Lokacija	Namena	Površina u m ²	Napomena
Beograd, Kneza Miloša 5	Gradsko građevinsko zemljište	505	pravo korišćenja

Istorijat hotela

Hotel je sagrađen 1921. godine a sa radom je počeo 15. marta 1924. godine. Prvobitna namena ovog zdanja, inače dela bečkog arhitekta, bila je klinika dr. Jovana Jovanovića, ali je tokom izgradnje promenjena namena u ugostiteljski objekat. U svojoj bogatoj istoriji korišćen je u razne svrhe. Tako je u Drugom svetskom ratu u njemu bio smešten nemački Generalštab, a od 1945-1948. godine Ministarstvo za poljoprivredu i šumarstvo. Funkcija hotela je vraćena 1948. godine kada je promenio vlasništvo, a od 2008. godine je privatizovan i sada je u većinskom vlasništvu grčke kompanije Eteria Ellinikon Ksenodohion Lamps A.E., Atina, Grčka.

Tokom vremena u kom je bio poslovao kao ugostiteljski objekat, hotel Excelsior Beograd karakterisala je tradicija kvaliteta i dobre usluge.

Pre Drugog svetskog rata, u hotelu su boravile mnoge poznate i ugledne ličnosti kao što su glumica Žozefina Bejker. Mnogi poznati pisci boravili su tokom dužeg vremenskog perioda u našem hotelu, kao na primer naš nobelovac – Ivo Andrić, Miloš Crnjanski, Vasko Popa, kao i druge ličnosti iz javnog života.

Zbog toga što se nalazi u neposrednoj blizini Kraljevske palate i Parlamenta, sredinom XX veka u njemu su često boravili strani i domaći državnici, predsednici vlada i država, prinčevi i princeze.

Hotel je danas kategorisan sa četiri zvezdice, i od 01.09.2017. posluje u sklopu lanca AccorHotels u skladu sa ugovorom o menadžmentu sa Orbis SA.

Raspolaže sa 73 soba i raspoređenih na 7 spratova, u samom centru Beograda. Osnovna poslovna aktivnost hotela je pružanje hotelskih i ugostiteljskih usluga.

Organizacija

I.	Kancelarija generalnog direktora Društva
1.	Generalni direktor Društva
2.	Generalni direktor Hotela
3.	Menadžer prvog nivoa
4.	Menadžer hotela
5.	Marketing menadžer
6.	Menadžer prodaje
7.	Službenik računovodstva za plaćanje i izdavanje faktura
8.	Kontrolor troškova
II.	Sektor hrane i pića
II.1.	Odeljenje restorana – služba posluživanja u sobama, banket služba
1.	Šef restorana
2.	Konobar
III.	Sektor kuhinje
III.1.	Odeljenja kuhinje
1.	Izvršni šef kuhinje
2.	Kuvar
3.	Poslastičar
4.	Pomoćni radnik u kuhinji
IV.	Sektor soba
IV.1.	Odeljenje recepcije
1.	Menadžer recepcije
2.	Šef smene
3.	Službenik recepcije
IV.2.	Odeljenje domaćinstva
1.	Menadžer domaćinstva
2.	Radnik domaćinstva

Kvalifikaciona struktura zaposlenih

Kvalifikaciona i starosna struktura zaposlenih na dan 31.12.2019. godine, prikazana je u sledećoj tabeli:

Organizacioni deo/ Kvalifikacija	II	III,IV	V,VI	VII, VIII	Ukupno	%	
Menadžment		6		2	8	20,00%	
Recepcija		7	0		7	17,50%	
Ostali	3	15	5	2	25	62,50%	
Pol	ženski	3	21	2	4	30	75,00%
	muški		9	1		10	25,00%
Ukupno	3	30	3	4	40	100,00%	
%	7,50%	75,00%	7,50%	10,00%	100,00%		

U odnosu na prethodnu godinu broj zaposlenih na dan 31. decembra povećan je sa 39 na 40 osoba.

2 TRŽIŠTE HOTELSKIH USLUGA

Beograd je vodeći grad u Srbiji u smislu hotelskih usluga i njihovog kvaliteta, ali i dalje iza većine glavnih gradova u centralnoj i istočnoj Evropi. Međutim, u proteklom periodu bilo je poboljšanja u ovom sektoru naročito usvajanjem novog Pravilnika o kategorizaciji hotela. Do marta 2010. godine kada je novi Pravilnik stupio na snagu, hotelska industrija u Srbiji je kategorizaciju turističkog smeštaja vršila po zastareloj regulativi iz 1994. godine. Rezultat toga je bila heterogena ponuda hotela unutar iste kategorije u smislu usluge i kvaliteta smeštaja.

Nova kategorizacija je približila domaći hotelski sektor međunarodnim opšteprihvaćenim standardima. Iako je ovo bio prvi korak u procesu modernizacije hotelskog sektora, smatra se veoma važnim jer je od njega počelo uklanjanje „nereda“ na tržištu.

Raznolikost u hotelskoj kategorizaciji je globalni problem. Na primer, u Italiji svaka regija ima svoju klasifikaciju. Srbija je usvojila svoj Pravilnik u skladu sa udruženjem „Hotel Star Union“ koja je deo Evropske asocijacije hotela i restorana. Članovi Hotel Star Unije su Nemačka, Austrija, Švedska, Švajcarska, Mađarska, Češka i Holandija.

Prema novoj hotelskoj Regulativi, vlasnici i direktor hotela su dužni da urade samo-procenu sopstvenih hotelskih kapaciteta tj. nova hotelska Regulativa propisuje merila na osnovu kojih se kategorizuju hoteli. U skladu sa ovim Standardima, relevantno hotelsko osoblje će biti u mogućnosti da izvrše klasifikaciju u određenu hotelsku kategoriju. Relevantni organi inspekcije su dužni da sprovode kontrolu hotelskih kapaciteta i provere da li je uspostavljeni sistem klasifikacije ispoštovan.

Većina članova nove Regulative odnosi se na tehničke aspekte hotela: sistemi zaštite od požara, širina hodnika, veličina soba, blizina aerodroma i kvalitet soba. Generalno gledano, srpski hoteli imaju nedostatak u pružanju dodatnih usluga kao što su frizerski salon, masaža, rekreacija i bazeni. Zato nova Uredba hotela uzima u obzir i ove aspekte.

Srpska hotelska industrija nije konkurentna sa ostalim evropskim zemljama, zbog nedostatka kompetentne radne snage, zato će se od hotelskog osoblja zahtevati da učestvuje u raznim obukama i kursovima u cilju poboljšanja ukupnog kvaliteta usluga koje se nude u hotelima i drugim vrstama smeštaja.

3 UPRAVLJANJE RIZICIMA

Upravljanje rizicima

Proces upravljanja rizicima u našem Društvu je formalno uređen Programom za upravljanje rizicima, koji je u nadležnosti Odbora direktora. Ovim Programom su definisani forma, tokovi i metodologija procesa upravljanja rizicima, kao i sadržaj i metodologija vođenja Registra rizika. Portfolio rizika koji su obuhvaćeni procesom upravljanja rizicima je koncipiran tako da su rizici svrstani u četiri osnovne grupe, prema baznom modelu ciljeva Društva: strateški, izveštajni, ciljevi usklađenosti i operativni ciljevi.

Najznačajniji inherentni rizici, koji su obuhvaćeni procesom upravljanja rizicima i predmet su naših intenzivnih internih kontrola su:

- Strateški
  - Promena zakonske regulative u oblasti proizvodnje i prometa sredstava za zaštitu bilja u Srbiji;
  - Izlazak na EU tržište (registracioni i komercijalni aspekt);
  - Odnosi sa kupcima na domaćem tržištu (trend uvezivanja poslovanja)
- Operativni
  - Rizici u proizvodnom procesu - tehnološka bezbednost i pouzdanost, zaštita zdravlja zaposlenih, zaštita životne sredine;
  - Rizici u primeni naših proizvoda – efikasnost proizvoda, bezbedna primena, zaštita životne sredine, zaštita zdravlja konzumenata poljoprivrednih proizvoda;
  - Naplata potraživanja od kupaca;
  - Adekvatnost kadrovske strukture i ključni zaposleni;
  - Finansijski rizici.

Nezavisno od ovog procesa, u Društvu je uspostavljena i funkcija interne revizije, sa ciljem da se doprinese boljem upravljanju rizikom, zaštiti sredstava i povećanju ukupne efikasnosti. Poslovi interne revizije u Društvu se odvijaju u skladu sa Pravilnikom o internoj reviziji i u nadležnosti su Komisije za reviziju, odnosno Odbora direktora.

Upravljanje finansijskim rizicima

Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju umanjnjem izloženosti Društva ovim rizicima. Uspostavljena metodologija procesa upravljanjem finansijskim rizicima ima za cilj da se, u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta, potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje svedu na minimum.

Društvo ne koristi posebne finansijske instrumente kako bi izbeglo uticaj finansijskih rizika na poslovanje zbog toga što takvi finansijski instrumenti nisu u široj upotrebi, niti postoji organizovano tržište tih instrumenata u Republici Srbiji.

U Registru rizika Društva su identifikovani sledeći finansijski rizici:

- Tržišni rizici
  - Devizni rizik
  - Rizik od promene kamatnih stopa
  - Rizik promene cena
- Kreditni rizik,
- Rizik likvidnosti.

Izloženost deviznom riziku se ogleda u obavezama prema dobavljačima iz inostranstva (EUR), obavezama po kreditima, kao i u gotovinskim ekvivalentima i gotovini. Kao instrumenti upravljanja rizicima koriste se oročavanje slobodnih dinarskih sredstava kao dinarskih depozita sa valutnom klauzulom, što doprinosi smanjenju efekta negativnih kursnih razlika u situaciji depresijacije nacionalne valute.

Izloženost riziku od promene kamatnih stopa se analizira u poslovima zaduživanja kod banaka i plasiranja slobodnih sredstava.

Izloženost riziku promene cena je najveća u poslovima nabavke sirovina, materijala i radova na renoviranju i investicionom održavanju. Društvo primenjuje mere za umanjnje uticaja ovog rizika na poslovanje, a koje se uglavnom vezuju za procese dugoročnog planiranja nabavki i ugovaranja dugoročne poslovne saradnje sa dobavljačima iz zemlje i inostranstva sa povoljnijim uslovima plaćanja.

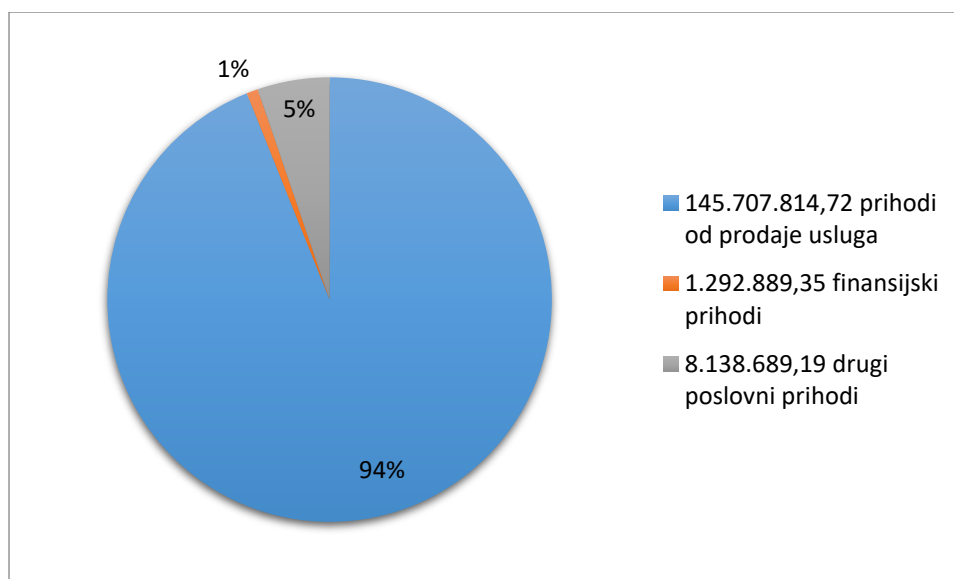
Izloženost riziku likvidnosti se umanjuje održavanjem odgovarajućeg nivoa novčane rezerve, kontinuiranim praćenjem planiranog i ostvarenog novčanog toka, kao i putem održavanja odgovarajućeg odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza. Ovakvo praćenje obuhvata i praćenje izmirenja obaveza, usklađivanje sa ugovorenim uslovima, usklađivanje sa interno zacrtanim ciljevima, i bazira se na dnevnim projekcijama novčanih tokova na osnovu kojih se donose odluke o upotrebi eventualnog eksternog zaduživanja za šta obezbeđuje adekvatne bankarske izvore finansiranja uz održavanje nivoa neiskorišćenih kreditnih linija, tako da ne prekorači dozvoljeni kreditni limit kod banaka.

Strategija upravljanja finansijskim rizicima se bazira na umanjenju njihovog uticaja na finansijsko poslovanje Društva. Na bazi periodičnih ocena izloženosti inherentnim rizicima iz ove grupe, kao i ocena postojećih internih kontrola, Društvo procenjuje da su rezidualni finansijski rizici na prihvatljivom nivou, odnosno da je sistem internih kontrola vezan za ovu grupu rizika vrlo efektivan.

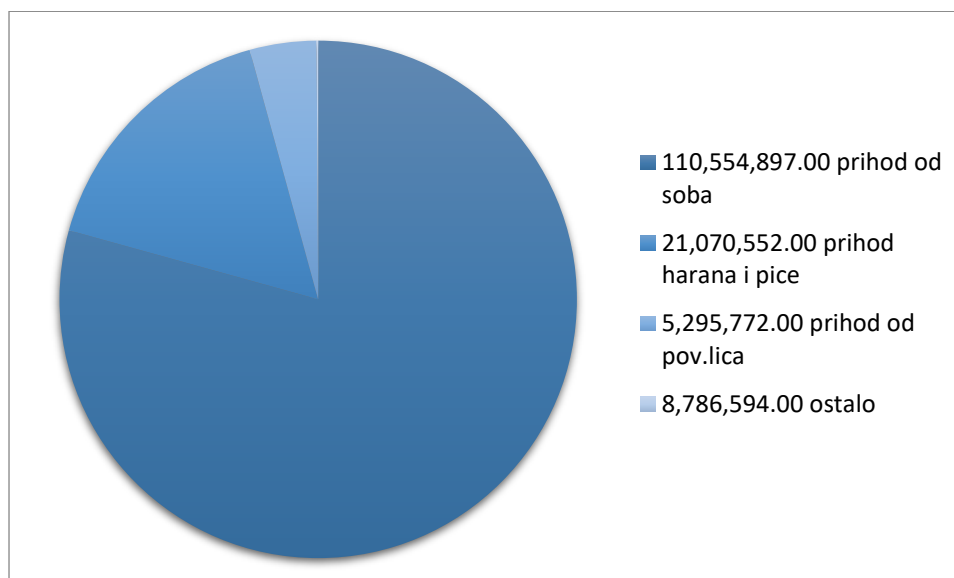
Detaljniji opis i analiza uticaja pojedinačnih rizika iz ove grupe se mogu naći u Napomenama uz finansijske izveštaje, u odeljku Finansijski instrumenti i ciljevi upravljanja rizicima.

4 POSLOVANJE U 2019. GODINI

Struktura ukupnih prihoda

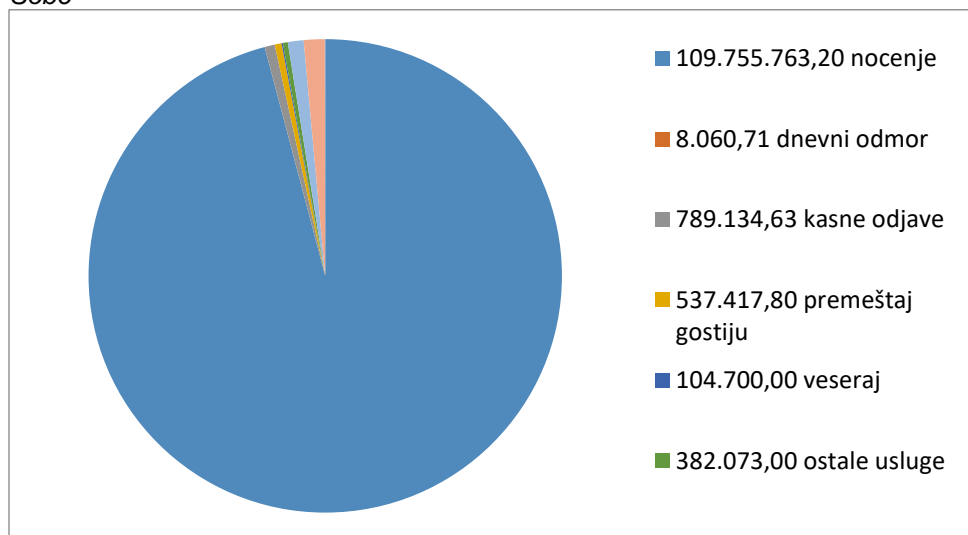

Struktura prihoda od prodaje po vrsti usluga

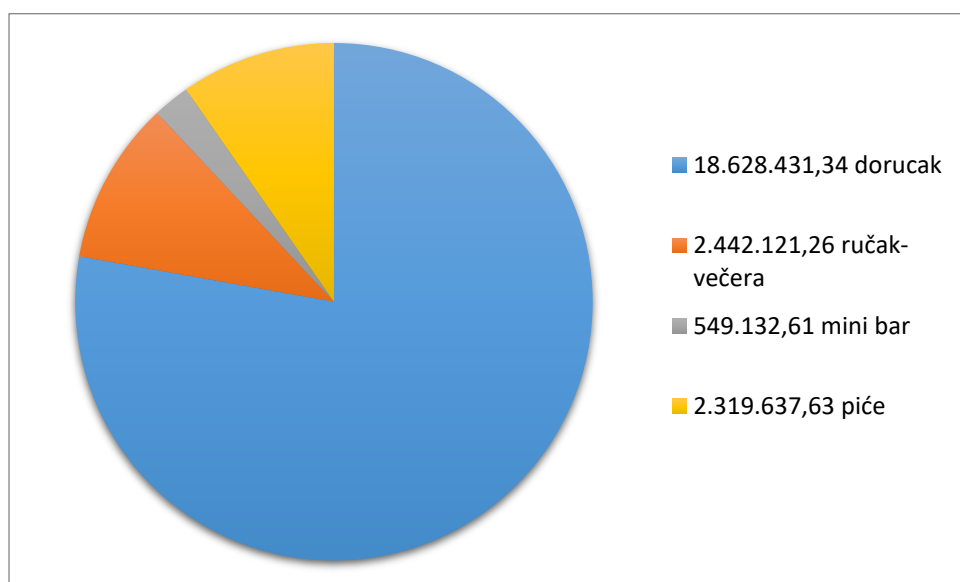

Prodaja po segmentima

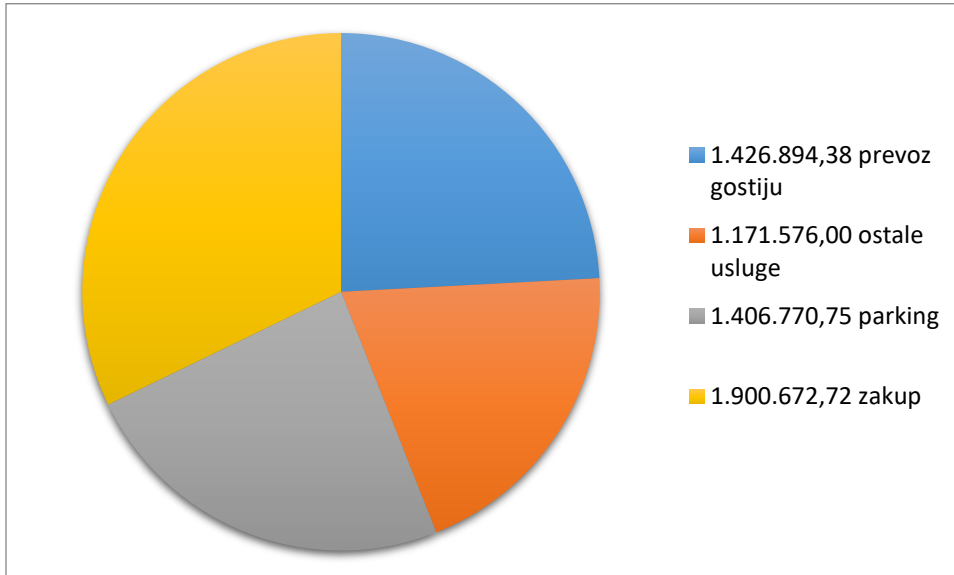
Sobe

Hrana i piće

Ostalo

Razvojne i investicione aktivnosti

U budućem periodu Društvo planira da zadrži svoju pozicioniranost u svom segmentu hotelskog tržišta, odnosno da poveća svoje učešće u navedenom segmentu, ukoliko makroekonomsko okruženje to dozvoli. U narednom periodu Društvo u planu ima samo investiciono održavanje hotela.

U 2019. godini nije bilo značajnijih investicionih aktivnosti.

Zaštita životne sredine

U prethodnim periodima hotel je promenio sistem grejanja na ugalj i priključio se na centralni gradski sistem grejanja čime je značajno umanjena emisija štetnih gasova. U renoviranju poslednjeg sprata hotela korišćeni su materijali i oprema koja ima sertifikat energetske efikasnosti.

Takodje, Društvo već duži niz godina primenjuje mere zaštite životne sredine, te u svom poslovanju sav otpadni materijal razvrstavaju prema poreklu i pripremaju za recikliranje.

Poslovi sa povezanim licima

Odnos između Društva i povezanih lica regulisan je na ugovornoj osnovi po tržišnim uslovima. Preko učešća u kapitalu koje matično društvo ima u Beogradskom mešovitom preduzeću a.d., Beograd ("BMP") Društvo je u toku 2019 godine imalo sledeće poslovne odnose:

- Usluge pranja veša koje je Društvu u toku cele godine vršio BMP a.d., Beograd,
- Tehničke usluge koje Društvo pruža BMP-u a.d. Beograd, od Decembra 2019. godine

5 FINANSIJSKI REZULTATI U 2019. GODINI

Osnovni bilansni pokazatelji

BILANS STANJA

	(U hiljadama dinara)		
	2017	2018	2019
AKTIVA			
Nekretnine, postrojenja i oprema	668.309	657.334	640.175
Nematerijalna ulaganja	5.367	5.025	4.999
Dugoročni finansijski plasmani	19.430	19.384	0
<u>Stalna imovina</u>	<u>693.106</u>	<u>681.743</u>	<u>645.174</u>
PDV i Aktivna vremenska razgraničenja	410	512	720
Zalihe i dati avansi	3.798	2.191	443
Potraživanja	10.337	8.786	14.327
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak			
Kratkoročni finansijski plasmani			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	22.460	10.797	33.964
<u>Obrtna imovina</u>	<u>37.005</u>	<u>22.286</u>	<u>49.454</u>
Odložena poreska sredstva	0	0	0
<u>Ukupna aktiva</u>	<u>730.111</u>	<u>704.029</u>	<u>694.628</u>
<u>Vanbilansna aktiva</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Do dana izdavanja izveštaja, nenaplacena potraživanja iz salda na dan 31. decembra 2019. godine iznose 5.456 hiljada dinara.

PASIVA	(U hiljadama dinara)		
	2017	2018	2019
Akcijski kapital	77.311	77.311	63.859
Ostali kapital	0	0	0
Rezerve	0	0	0
Revalorizacione rezerve	411.955	411.955	411.955
Nerealizovani dobiti po osnovu HOV	0	0	0
Nerealizovani gubici po osnovu HOV	0	(13.452)	0
Neraspoređena dobit	32.122	0	0
Gubitak	0	(89.075)	(97.759)
<i>Kapital</i>	521.388	386.739	378.055
Dugoročna rezervisanja	525	1.195	1.195
Dugoročne obaveze	98.214	204.301	120.533
Odložene poreske obaveze	57.438	55.590	53.562
Obaveze iz poslovanja	9.549	6.228	8.348
Kratkoročne finansijske obaveze	42.012	46.096	129.386
Obaveze po osnovu PDV, poreza na dobit	972	3.880	1.353
Ostale kratkoročne obaveze	13	0	2.196
<i>Kratkoročne obaveze</i>	52.546	56.204	11.897
<i>Dugoročna rezervisanja i obaveze</i>	208.723	262.281	316.573
Ukupna pasiva	730.111	704.029	694.628
<i>Vanbilansna pasiva</i>	0	0	0
	2017	2018	2019

Ostali dugoročni finansijski plasmani iskazani na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 19,384 hiljade dinara odnose se u celini na oročena novčana sredstva kod Vojvođanske banke a.d. Novi Sad (EUR 164,000) koja je agent posrednik po osnovu kredita odobrenog od strane National Bank of Greece S.A., London branch (napomena 26). Tokom 2019. godine Društvo je isplatilo navedeni kredit i razročilo navedeni plasman

Oba kredita su obezbeđena kratkoročno oročenim deviznim sredstvima povezanog pravnog lica Društva kod AIK banke a.d., Beograd.

Gore pomenuti krediti su otplaćeni u toku obračunskog perioda. Društvo je ostatak dugoročnog kredita izmirilo pozajmicom od povezanog lica u iznosu od 1.025.000, EUR-a.

Dugoročni krediti od matičnog pravnog lica na dan 31. decembra 2019. godine iznose 120,533 hiljada dinara neto (EUR 1,024,966) i odnose se na dugoročni zajam koji je matično društvo BMP a.d.; Beograd odobrilo Društvu sa rokom vraćanja do 1. aprila 2024. godine uz kamatnu stopu od 3.42% na godišnjem nivou. Svrha odobrenog zajma je prevremeno izmirenje obaveza po kreditima poslovnih banaka. Sredstvo obezbeđenja su hipoteka nad nekretninom upisanom u KP 4939 kao i 10 blanko solo menica.

Tekuća dospeća u iznosu od 129,386 hiljada dinara (EUR 1,100,287.85) odnose se na zajam odobren od strane matičnog društva BMP a.d., Beograd sa rokom vraćanja do 1. aprila 2020. godine uz kamatnu stopu od 3.42% na godišnjem nivou. Svrha odobrenog zajma je otkup akcija od nesaglasnih akcionara i povlačenje akcija povezanog pravnog lica sa Beogradske berze. Sredstvo obezbeđenja je korporativna garancija ETERIA ELLINIKON KSENODOHION LAMPSA AE, Grčka.

BILANS USPEHA

	2017	(U hiljadama dinara)	
		2018	2019
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	133.398	149.845	145.708
Ostali poslovni prihodi	1.670	3.442	8.139
Promena vrednosti zaliha	0	0	0
Ukupno poslovni prihodi	135.068	153.287	153.847
POSLOVNI RASHODI			
Nabavna vrednost prodane robe	0	0	0
Troškovi materijala za izradu	24.893	24.812	16.778
Zarade zaposlenih/ostali lični rashodi	34.685	48.790	55.332
Amortizacija	25.181	25.984	27.205
Ostali poslovni rashodi	40.582	49.353	55.685
Ukupno poslovni rashodi	125.341	148.939	155.000
POSLOVNI DOBITAK/(GUBITAK)	9.727	4.348	(1.153)
Finansijski, neposlovni i ostali prihodi	8.168	3.052	1.298
Finansijski, neposlovni i ostali rashodi	10.953	15.232	10.224
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	6.942	(7.832)	(10.079)
Porez na dobitak	2.967	862	631
Odloženi poreski prihodi	1.733	1.848	2.026
Neto dobitak/(gubitak)	5.708	(6.846)	(8.684)

STRUKTURA REZULTATA	u 000 din			
	2017	2018	2019	18/19
Bruto poslovna dobit	110.175	110.175	129.078	
Margina bruto poslovne dobiti	82%	82%		
Poslovni dobitak	9.727	4.348	(1.153)	
Margina poslovne dobiti	7%	7%		
EBITDA	34.908			
EBITDA margina	26%	26%		
Bruto dobit pre poreza	6.942	(7.832)	(10.079)	
Neto dobit	5.708	(6,846)	(8.684)	

Struktura prihoda i rashoda

STRUKTURA PRIHODA	U 000 din.						
	2017	%	2018	%	2019	%	19/18
POSLOVNI PRIHODI PERIODA	135.068	94%	153.287	94%	153.847	99%	100%
Prihodi od prodaje	133.398		149.845		145.708		
<i>Sobe</i>	102.722		120.232		110.555		
<i>Hrana i piće</i>	26.616		15.405		21.071		
<i>Ostalo</i>	4.060		14.208		14.082		
Drugi poslovni prihodi	1.670		3.442		8.139		
FINANSIJSKI PRIHODI	6.901	5%	1.003	5%	1.292	1%	123%
Prihodi od kamata	693		363		239		
Pozitivne kursne razlike	6.208		614		1.007		
Ostali finansijski prihodi			26		46		
NEPOSLOVNI I OSTALI PRIHODI	1.267	1%	2.049	1%	6		0%
Dobici od prodaje osn. sredstava	0		0		0		
Naplaćena otpisana potraživanja	47		0		0		
Viškovi	1.018		1.887		0		
Ostali nepomenuti prihodi	202		162		6		
UKUPNI PRIHODI	143.236	100%	156.339	100%	155.145	100%	99%

Prodaja smeštajnih kapaciteta, odnosno soba kao osnovne usluge, u 2019. godini je zabeležila pad u odnosu na 2018.godinu.

STRUKTURA RASHODA	u 000 din.						
	2017	%	2018	%	2019	%	19/18
POSLOVNI RASHODI	125.341	92%	148.939	92%	155.000	94%	104%
Troskovi materijala	17.022		17.155		16.778		97%
Gorivo i energija	7.871		7.657		7.991		95%
Zarade, naknade	34.685		48.790		55.332		113 %
Proizvodne usluge	10.306		16.617		16.300		99%
Amortizacija	25.181		25.984		27.205		102%
Nematerijalni troškovi	26.921		32.180		31.480		105%
Ostalo	3.355		556		-86		120%
FINANSIJSKI RASHODI	7.843	6%	12.195	6%	9.424	5%	77%
Kamate	5.864		11.903		9.066		76%
Negativne kursne razlike	1.979		292		358		22%
Ostali finansijski rashodi	0		0				
NEPOSLOVNI RASHODI	3.110	2%	3.626	2%	494	1%	16%
Gubici po osnovu prodaje, rashodovanja	0		0				0%
Manjkovi	1.681		2.440		494		16%
Obezvređenje potraživanja od kupaca	0		0				0%
Otpisi dugoročnih fin. plasmana	0		0				0%
Ostali nepomenuti rashodi	1.429		1.186				-100%
UKUPNI RASHODI	136.294	100%	164.760	100%	164.918	100%	100%

Zarade i naknade povećane su u odnosu na 2018. godini za 13%..

Na visinu nematerijalnih troškova uticali su troškovi nastali u skladu sa Ugovorom o upravljanju sa Orbis S.A., Varšava, Poljska, licenciranim zastupnikom Accor Group, Francuska u Srbiji. U skladu sa navedenim ugovorom Orbis S.A., Varšava, Poljska se obavezao da će upravljati svim hotelskim aktivnostima pod zaštićenim brendom Mercure i skladu sa svim brend standardima u periodu od deset godina počev od 1. septembra 2017. godine, kada je hotel otvoren sa novim nazivom Hotel Mercure Belgrade Excelsior

Racio analiza

R.b.	NAZIV POKAZATELJA	IZRAČUNAVANJE	2017	2018	2019
1	Prinos na kapital (ROE)	Neto dobit Kapital	1,1%	(9%)	(2,29%)
2	Prinos na imovinu (ROI)	Neto dobit Ukupna aktiva	0,8%	(1%)	(1%)
3	Učešće sopstvenog kapitala u ukupnom kapitalu	Kapital+dugor. rezervisanja Ukupna pasiva	71,5%	55%	55%
4	Učešće pozajmljenog kapitala u ukupnom kapitalu	Ukupne obaveze Ukupna pasiva	28,6%	37%	45%
5	Učešće trajnog i dugoročnog kapitala u ukupnom kapitalu	Kapital+dug.rezerv.+dug.obav. Ukupna pasiva	84,9%	84%	72%
6	Tekući racio	Obrtna imovina Kratkoročne obaveze	0,70	0,48	0,35
7	Racio likvidnosti prvog stepena	Gotovina Kratkoročne obaveze	0,43	0,23	0,24
8	Racio likvidnosti drugog stepena	Obrtna imovina - zalihe Kratkoročne obaveze	0,63	0,36	0,35
9	Neto obrtna sredstva (hilj.RSD)	Obrtna imovina - Kratkoročne obaveze	(15,541)	(23.810)	(91.829)
10	Obrt neto obrtnih sredstava	Poslovni prihodi Neto obrtna sredstva	(8,69)	(6,88)	(1,67)
11	Racio obrta potraživanja (RT)	Godišnji neto prihod od prodaje Potraživanja	14,71	49,6	26,71
12	Obrt potraživanja u danima (RTD)	Broj dana u godini Obrt potraživanja	25	7.36	13,66

6 AKCIJE EXCELSIOR A.D., BEOGRAD

Osnovni kapital EXCELSIOR a.d., Beograd je podeljen na 63.859 komada običnih akcija (BELEX: EXCL) pojedinačne nominalne vrednosti 1.000,00 dinara.

Akcijama EXCL se trguje na Beogradskoj berzi metodom preovlađujuće cene.

Pokazatelji

NAZIV POKAZATELJA	IZRAČUNAVANJE	2017	2018	2019
EPS Earnings per share	Prihod po akciji (u dinarima)	74	/	/
PE Price-earnings ratio	Tržišna cena akcije/ zarada po akciji	60,95	/	/
PB Price-book value	Tržišna cena akcije/ KKV	0,67	-0.71	0,76
ROE Return of equity	Prinos na kapital	1,09%	-1.43%	-2,10%
KKV Obračunska vrednost akcije	u dinarima	6.744,03	6.335,37	5.926,70
Tržišna kapitalizacija	u hiljadama dinara	347.900	317.632	287.365

Isplaćene dividende

Društvo nije isplaćivalo dividende u 2019. godini.

7 POSLOVNI PLAN ZA 2020. GODINU

Društvo očekuje da će u narednom periodu poslovati punim kapacitetom, što će rezultirati još većom popunjenošću i boljim rezultatima. Glavni rizik i pretnju po poslovanje čini globalna ekonomska kriza, kao i sve jača konkurencija u tržišnom segmentu u kojem se Društvo nalazi. U zavisnosti od brzine opšteg ekonomskog oporavka i rasta kupovne moći korisnika hotelskih usluga zavisi i veličina i obim rizika. Plan poslovanja za 2020 godinu, radjen je pre pandemije COVID19, koji je negativno uticao na plan poslovanja.

Plan poslovnog rezultata

	U hiljadama dinara		
	2018	2019	2020
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	149.845	145.708	118.333
Ostali poslovnih prihodi	3.442	8.139	2.097
Promena vrednosti zaliha	0	0	0
Ukupno poslovnih prihodi	153.287	153.847	120.430
POSLOVNI RASHODI			
Troškovi materijala za izradu i goriva i energije	24.812	24.769	21.524
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	-114	-86	0
Zarade zaposlenih/ostali lični rashodi	48.790	55.332	31.020
Amortizacija	26.654	27.205	18.508
Ostali poslovnih rashodi	48.797	47.780	34.019
Ukupno poslovnih rashodi	148.939	155.000	105.071
POSLOVNI DOBITAK/(GUBITAK)	4.348	-1.153	15.359
Finansijski, neposlovni i ostali prihodi	3.052	1.298	6.290
Finansijski, neposlovni i ostali rashodi	15.232	10.224	7.667
Dobitak/gubitak pre oporezivanja	(7.832)	(10.079)	13.980
Porez na dobitak	-862	-631	2.097
Odloženi poreski prihodi/rashodi	1.848	2.026	1.072
DOBITAK/(GUBITAK), neto	(6.846)	(8.684)	15.005

8 VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI KOJI SU NASTUPILI NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE ZA KOJU SE PODNOSI IZVEŠTAJ

Nakon sastavljanja izveštaja za proteklu godinu došlo je do pandemije COVID19, te je to znatno negativno uticala na poslovanje našeg hotela.

Beograd, 06. jul 2020.

Direktor

Anastasios Chomenidis

U skladu sa članom 50. stav 2, tačka 3. Zakona o tržištu kapitala lica odgovorna za sastavljanje godišnjeg izveštaja daju sledeću izjavu

IZJAVU

Izjavljujemo prema našem najboljem saznanju, da je finansijski izveštaj javnog društva EXCELSIOR AD BEOGRAD, (u daljem tekstu: Društvo), sastavljen uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daje istinite i objektivne podatke o imovini, Obavezma, finasijskom popožaju i poslovanju, dobicima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu Drštva.

Odgovorna lica

-
Anastasios Chomenidis, Generalni direktor
-
Ljiljana Kostić, Šef računovodstva

NAPOMENA:

U skladu sa članom 51. Zakona o tržištu kapitala Direktor Društva daje sledeću

IZJAVU

Odluka o usvajanju godišnjeg izveštaja za 2019.godinu, odluka o usvajanju izveštaja o reviziji i odluka o raspodeli dobiti ili pokriću gubitka nisu usvojene od strane nadležnog organa Društva (Skupština akcionara) jer do dana objavljivanja ovog izveštaja nije održana godišnja Skupština akcionara na kojoj se navedene odluke donose.

Odluke će biti objavljene u celosti u skladu sa odredbama Zakona o tržištu kapitala, nakon održane Skupštine akcionara Društva.

Anastasos Chomenidis, Generalni direktor

Direktor Društva daje sledeću

IZJAVU

Izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja za 2019 godinu javnog društva EXCELSIOR AD (u daljem tekstu: Društvo), nije usvojen od strane Skupštine akcionara društva, jer do dana objavljivanja ovog izveštaja nije održana godišnja Skupština akcionara na kojoj se donosi Odluka o usvajanju izveštaja o reviziji.

Anastasios Chomenidis, Generalni direktor

